

št. 114 (20.742) leta LXIX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 vviši Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Gocju pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnjša številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženih Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

PETEK, 17. MAJA 2013

Primorska gledališka nagrada
tantadruj
v petek, 17. maja 2013, ob 21. uri,
v Gledališču Koper

Program
Gledališče Koper in Primorsko potestni festival Sluge dveh gospodarjev
Gledališče Koper in Primorsko potestni festival Sluge dveh gospodarjev
Slovenske gledališke skupine
primorske narave
APIS
Zavod za statistiko

3.05.17

1,20 €

Dve
plati
zgodbe
o uspehu

RADO GRUDEN

Na avstrijskem Južnem Koškem so prijave otrok k dvojezičnemu pouku že dvajset let prava zgodba o uspehu. Število otrok, ki jih starši prijavijo tudi k pouku slovenščine se je namreč v tem času praktično podvojilo, tako da danes dvojezični pouk, ki poteka v nemščini in slovenščini, obiskuje že več kot 44 odstotkov učencev osnovnih in glavnih šol.

S temi podatki se se dolga leta hvalili tudi najrazličnejši politični in drugi predstavniki, ki so pri tem - namerno ali nehote - spregledali podatek, ki to zgodbo o uspehu predstavlja v povsem drugačni ljudi. Vzporedno s hitrim naraščanjem števila prijav k dvojezičnemu pouku je namreč upadal število učencev, ki obvladajo slovenščino, ko se vpišejo v dvojezično šolo. Pred dvajsetimi leti je bilo takih skoraj polovica, danes jih je samo še trideset odstotkov in to kljub temu, da večina otrok, ki jih starši vpišejo k dvojezičnemu pouku prihaja iz slovenskih družin. Razlogov, zakaj je prišlo do tako dramatičnega upada števila otrok, ki še pred prihodom v šolo obvladajo slovenščino, je več, vsi skupaj pa sestavljajo mozaik, ki ne kaže nič kaj spodbudne slike položaja Slovencev v Avstriji.

Nedvomno je glavni razlog ta, da se je tudi število slovenskih družin, v katerih je pogovorni jezik slovenski, drastično zmanjšalo. Vzrok za to je postopna in dosledna assimilacija, ki so jo doživljali Slovenci v Avstriji. Tako naj bi bilo danes po nekaterih podatkih na Koroskem samo še tri odstotke Slovencev, medtem ko jih je bilo v petdesetih letih prejšnjega stoletja več kot 15 odstotkov. Glavni krivec je nedvomno avstrijska državna politika, ki je bila do sredine devetdesetih let 20. stoletja izrazito protislovenska, na Koroskem pa se je ta politika s Haiderjem in njegovi nasledniki nadaljevala tudi v 21. stoletju. Prav gotovo je za tako klavrn položaj slovenskega jezika krije tudi manjšina sama in njene politične organizacije, ki so v stalnem boju za manjšinske pravice nekoliko zapostavile ohranjanje in predvsem prenasanje znanja jezika na mlajše generacije.

Politični položaj na Koroskem se je letos močno spremenil, posluh za manjšino pa povečal. To kaže tudi zadnji projekt, s katerim skušajo izboljšati kakovost poučevanja slovenskega jezika. Toda samo ti poskusi ne bodo dovolj. Svoje bodo morale dodati slovenske politične organizacije in vsa manjšina, če nočejo, da čez kako desetletje pouk slovenščine sploh ne bo več potreben, ker tudi ljudi, ki bi govorili, ne bo več.

RIM - Danes na seji vlade davek Imu in načrt za druge ukrepe

Letta: Sto dni za prve reforme

Desnica: Odpraviti »Imu« do avgusta

DEŽELA - Serracchianijeva v Rimu

Guvernerka spodbuja preobrazbo železarne

RIM - Sprememba pakta stabilnosti za leto 2013, novi pogoji glede odnosov med državno in deželno upravo ter proizvodna preobrazba škedenjske železarne so bili glavna tema včerajšnjega obiska predsednice Dežele FJK Debore Serracchiani v Rimu, kjer se je sestala s 3 ministri. Iz Bruslja je tudi prišla vest, da bo železarna vključena v načrt EU za razvoj železarskega sektorja.

Na 3. strani

RIM - Berlusconijeva desnica je včeraj zagrozila vladi, da ji bo umaknila podporo, če davek Imu ne bo dokončno odpravljen do avgusta. Napetost je v teknu včerajšnjega dne narasla potem, ko je načelnik senatorjev Demokratske stranke Luigi Zanda v pogovoru za časnik Avvenire izjavil, da Berlusconi s svojim načinom življena nikoli ne bi mogel biti imenovan za dosmrtnega senatorja. Poleg tega je Zanda dejal, da po italijanskem zakonu Cavaliere ne more biti izvoljen zaradi očitnega konflikta interesov. Zanda je sicer povedal, da je to njegovo osebno mnenje, kar pa ni prepercilo ostrih reakcij s strani desnice.

Predsednik vlade Enrico Letta je medtem na Poljskem, kjer je bil gost premierja Donalda Tuska, italijanskim novinarjem povedal, naj od današnje seje vlade ne pričakujejo čudežev.

Na 11. strani

TRST - Predavanje
Dalla Chiesa:
Mafije ne smete podcenjevati

TRST - Mafija ni nekaj oddajenega in legendarnega, najdemo jo lahko v neposredni bližini. V severni Italiji, a tudi v tujini, je fizično prisotna zlasti kalabrijska 'ndrangheta, ki je osvojila Lombardijo, Piemont in zahodno Ligurijo, ni pa izključeno, da se bo njena pozornost obrnila na Furlanijo-Julijsko krajino. Mafiji denar se pri nas tu pa tam itak že pojavlja. Pred podcenjevanjem mafije, ki je bilo za Lombardijsko potrubno, svari sociolog organiziranega kriminala Nando Dalla Chiesa, včerajšnji gost tržaške univerze.

Na 5. strani

KULTURA

Mittelfest predstavili v Zagrebu

ZAGREB - Predstavniki čedadskoga Mittelfesta so včeraj v Zagrebu predstavili letošnjo priredeitev, ki bo v veliki meri posvečena tudi hrvaškemu vstopu v Evropski unijo. Med dogodki, ki sodijo v ta okvir, je treba posebej omeniti koproduktivno predstavo Michelangelo dramatika Miroslava Krleže, ki jo je režiral Tomaz Pandur in je sad sodelovanja Italije, Slovenije in Hrvaške. Svojo svetovno premiero bo Michelangelo doživel 12. julija v Vidmu.

Na 3. strani

NABREŽINA - Aretirali občinskega uslužbenca

Namesto dela je hodil po nakupih

TRST - Pokrajinsko poveljstvo finančne straže je v sredo aretiralo 53-letnega devinsko-nabrežinskega občinskega uslužbenca Giuseppeja Foisa pod obtožbo večkratne neupravičene odstotnosti z delovnega mesta. O vokiru 60-dnevne preiskave so ugotovili, da je uslužbenec mnogo krat zapustil delo in ni nikdar registriral odhoda. Fois se je po mnenju finančne straže raje posvečal nakupom in obiskom, rade volje pa se je kratkočasil v raznih barih. Foisa so odvedli v koronejski zapor, preiskava pa se še nadaljuje.

Na 4. strani

Navdih meja tema
letošnje Vilenice

Na 2. strani

Devin-Nabrežina: ta
vražji pakt stabilnosti

Na 4. strani

V Gradišču aretirali
tatu bakrenih kablov

Na 12. strani

Starši in slovenska šola
zahtevajo prevoz

Na 12. strani

GORICA - Ovrednotenje tipične slaščice

Notar overovil recept za goriško »gubanco«

13

17. - 19. MAJ 2013

MAREZIGE

PRAZNIK REFOŠKA

WWW.PRAZNIK-REFOSKA.SI

Oprete
Kantine
18. & 19. MAJ 2013

VILENICA 2013 - Od 11. do 15. septembra v Kopru

Navdih meja kot vodilo letošnjega literarnega festivala

Jutri popoldne v Kosovelovem domu v Sežani podelitev 13. nagrade Mlada vilenica

LJUBLJANA - Mednarodni literarni festival Vilenica bo v 28. izdaji določala tema Navdih meja. Pomembna novost festivala, ki bo potekal od 11. do 15. septembra, je, da se iz Lipice seli v Koper, a zaradi tega program ne bo okrnjen. Vileničko nagrado bo, kot smo že poročali, prejela poljska pisateljica Olga Tokarczuk, slovenski gost festivala pa bo Florjan Lipuš.

Koper bo začasa festivala predstavljal dom več kot 30 avtorjem iz nad 20 držav ter na svojih trgih gostil poseben sklop dogodkov, ki bodo popestrili otvoritveni dan festivala. Festivalski teden bo do 10. septembra uvedli predvečerji, osrednji del pa bo potekal od 11. do 15. septembra. Udeležbo na festivalu je že potrdila letosna nagrjenka Tokarczukova, ki ji bodo nagrada tradicionalno izročili v jami Vilenica.

Mesto vodenja festivala je zaradi nove zapošljivosti na ministrstvu za kulturo zapustil Gašper Troha, njegovo mesto kot v.d. pa je prevzela Maja Kavzar. Vilenički gostje bodo tudi letos obiskali Ljubljano, gostovali pa bodo tudi v Celju in Mariboru. Klasična festivalska prizorišča na Krasu so ohranili, kot novost pa bodo obiskali tudi Muzej slovenskih filmskih ustvarjalcev v Divači, je povedal predsednik vileničke žirije Andrej Blatnik.

Program letošnjega festivala bo zaznamovala tema Navdih meja, na katero se bo navezovala tudi osrednja problemska okrogle miza Srednjeevropske pobude, ki jo bo povezovala Vesna Humar, odgovorna urednica Primorskih novic. V pogovoru bodo v ospredje postavili meje v povezavi z vprašanjem osebne svobode in človekovega dostojanstva ter meje literature. Z vprašanjem meddisciplinarnih povezav med literaturo, filmom, videom ter drugimi novimi oblikami interaktivnih dnamičnih slik pa se bo ukvarjal 11. mednarodni komparativistični kolokvij.

Slovenski gost festivala bo Florjan Lipuš, ki je nedavno pri založbi Litera izdal svoj najnoviji roman Poizvedovanje za imenom. V njem je med drugim opisan, kako se je soočal s smrtjo matere v nemškem koncentracijskem taborišču. Po besedah glavnega urednika pri Literi Orlanda Uršiča je Lipušev jezik sodoben, duhovit in inovativen, premore pa tudi posebno ostrino. Iz vseh njegovih del, še zlasti iz zadnjega, in romanov Zmote dijaka Tjaža ter Boštjanov let je razvidno, takoj Uršič, da Lipuš v njih gradi odpor proti

vsemu, kar spodkopava slovenski jezik v zamejskem prostoru pa tudi proti vsemu kar spodkopava človeka.

V fokusu bo švicarska književnost, zato je izšla tudi Antologija sodobne švicarske književnosti. Urednica antologije Vesna Kondrič Horvat je poudarila, da Švicari pozna štiri književnosti - nemško, francosko, italijansko in retoromansko, kar ji je pri izbirjanju avtorjev za knjigo pomenilo velik iziv. Ob izidu dela bo sta že 21. maja Ljubljano obiskala vilenička nagrjenka Erica Pedretti ter mladi ustvarjalec Raphael Urweider. Na Vilenico pa prihaja še pet švicarskih avtorjev - Ilma Rakusa, Lukas Bärfuss, Michel Layaz, Pietro De Marchi in Arno Camenisch.

Že jutri pa bodo ob 16. uri v Kosovelovem domu v Sežani podelili 13. nagrado Mlada vilenica, ki je namenjena najmlajšim ljubiteljem literature. Na načelju je letos sodelovalo 107 šol iz Slovenije, Italije, Hrvaške in Srbije. (STA)

Slovenski gost festivala bo Florjan Lipuš, ki je nedavno pri založbi Litera izdal svoj najnoviji roman Poizvedovanje za imenom

ARHIV

Slovenija: novi veleposlaniki v Avstriji, Nemčiji, ZDA, Rusiji in pri ZN

LJUBLJANA - Slovenska vlada je včeraj na zaprti seji potrdila imenovanje novih veleposlanikov v 17 državah, je poročal časnik Delo na svoji spletni strani.

Tako bo veleposlanški položaj za Slovenijo v gospodarsko najpomembnejši partnerici Nemčiji po poročanju spletnega Dela zasedla Marta Kos Marko, nekdanja dolgoletna novinarka in dopisnica nacionalne televizije iz Nemčije, nekdanja podpredsednica Gospodarske zbornice Slovenije in komunikacijska svetovalka.

Na Dunaj naj bi odšel Andrej Rahaten, ki je nazadnje vodil strateški svet na Ministrstvu za zunanje zadeve. Pred tem je že bil zaposlen na ministrstvu, v obdobju prve vlade Janeza Janše pa je bil premierjev svetovalec za zunanje zadeve.

Za veleposlanika v Washingtonu je bil imenovan državni sekretar na zunanjem ministrstvu Božo Cerar, v New York za veleposlanika pri Združenih narodih pa odhaja Andrej Logar.

V Rusijo pa vlada pošilja Primoža Šeliga, ki je bil nazadnje veleposlanik v Ukrajini, še poroča spletne Delo.

CELOVEC - Dvojezično šolstvo na Južnem Koroškem

Ob kvantiteti nujna tudi kvaliteta

Na Deželnem šolskem svetu predstavili nov pilotni projekt za izboljšanje kakovosti poučevanja slovenščine

CELOVEC - Na Deželnem šolskem svetu v Celovcu je včeraj potekala predstavitev šolskega projekta, katerega cilj je znaten dvig kakovosti pouka slovenščine na dvojezičnih šolah na Koroškem. Gre za pilotni projekt, ki nosi naslov »Sestavine za zagotavljanje kakovosti pri jezikovnem po-

ku«, izdelali pa so ga v zadnjih dveh letih dvojezični učitelji in strokovniki-pedagogi ob podprtji Deželnega šolskega sveta in zveznega ministrstva za pouk na Dunaju. Povod za projekt je bilo dejstvo, da je število prijav k pouku slovenščine na dvojezičnih šolah sicer zgodba uspešnica, dramatično

naraščajoče število prijavljenih brez znanja slovenščine pa zahteva novo kakovost pouka.

Na tiskovni konferenci ob predstavitvi pilotnega projekta, katerega so se med drugimi udeležili tudi novi deželni glavar Peter Kaiser, zastopnik ministrstva za šolstvo Wilhelm Wolf ter nekateri predstavniki slovenske manjšine in tudi generalna konzulka Republike Slovenije v Celovcu Dragica Urteilj, je bilo poudarjeno, da prejmejo dajaki, ki se prijavijo k dvojezičnemu pouku, poseben jezikovni portfelj (1. gradbeni kamen), učitelji pa kompetenčne opisnice za slovenščino oz. pospeševanje dvo- in večjezičnosti za učitelje (2. gradbeni kamen). Oba kamna predstavljata orientacijsko pomoč dajakinjam in dijakom za uspešnejše in bolj kakovostno učenje (slovenskega) jezika.

Deželna nadzornica za dvojezične osnovne in glavne šole pri Deželnem šolskem svetu Sabine Sandrieser je na predstavitev pilotnega projekta

poudarila, da gre za dobro izdelane smernice, ki bodo vsekakor vodilo za bodoči dvojezični pouk. Ob tem je opozorila, da se je število prijavljenih otrok k dvojezičnem pouku v zadnjih 20 letih podvojilo (od 22,61 odstotka leta 1992 na 44,40 odstotka v šolskem letu 2011/11). Povsem drugačna kot pri prijovah k slovenskem pouku pa je slika glede znanja slovenščine ob vstopu v šolo. Medtem ko je bil odstotek tistih, ki niso znali slovensko, leta 1991/92 pri 52 odstotkih, je v šolskem letu 2011/2012 narasel na 69,5 odstotka. Prav ta padec znanja jezika pomeni za učitelje velikanski iziv in od njih zahteva tudi spremembe pri jezikovnem pouku. Učitelji, poudarja Sandrieserjeva, potrebujejo še boljšo poklicno izobrazbo, svoje pa morajo prispetati tudi starši. »Če bodo vsi vrv vlekti v isto smer, bodo koroške šole dobro pripravljene na večjezično Evropo,« je zaključila vodja manjšinskošolskega oddelka pri Deželnem šolskem svetu. (il)

SLOVENIJA - Predsednik DZ sprejel predstavnike Slovencev na Hrvaškem in Madžarskem

Težave so, toda položaj se izboljuje

Na Madžarskem premiki na boljše na več področjih - Na Hrvaškem položaj pravic slovenske manjšine urejen z ustavnim zakonom

LJUBLJANA - Predsednik državnega zbora Janko Veber je včeraj ločeno sprejel predstavnike slovenske narodne skupnosti na Madžarskem in na Hrvaškem, ki so ga seznanili s svojimi težavami in pričakovanji. Pogovorov se je udeležil tudi predsednik komisije za Slovence v zamejstvu in po svetu Danijel Krivec.

Predsednik Zveze Slovencev na Madžarskem Jože Hirnök in predsednik Državne slovenske samouprave Martin Ropoš sta v pogovoru s predsednikom DZ ocenila, da se položaj slovenske narodne skupnosti na Madžarskem v zadnjem času izboljuje - napredki predstavljajo reforme na področju javnega šolstva in volilne zakonodaje ter financiranja, pa tudi gradnja dolgo pričakovane prometne povezave

JOŽE HIRNÖK

DARKO ŠONC

med Verico in Gornjim Senikom. Kljub temu pa pričakujejo, da bo Madžarska pričela uresničevati določila dvostranskega sporazuma o zagotavljanju pravic iz leta 1993, še posebej z upoštevanjem sorazmernega financiranja narodnih skupnosti na obeh straneh meje. Spodbude pa so, kot sta menila,

dobrodosle tudi iz matične domovine. Izrazila sta zadovoljstvo ob dejstvu, da so v zadnjem času vzpostavili stike s slovenskima narodnima skupnostma v Italiji in Avstriji, saj se je tovrstno povzročevanje izkazalo za izjemno koristno.

Predsednik Zveze slovenskih društev na Hrvaškem Darka Šonc in nje-

gov namestnik Franc Strašek pa sta v pogovoru izrazila željo po pogostejejših stikih z matičnim narodom in ohraniti dobrih odnosov z večinskim hrvaškim narodom, ki jih zato še posebej negujejo. Izrazila sta tudi zadovoljstvo nad zakonsko ureditvijo uresničevanja njihovih pravic, ki jih je Hrvaška uredila v ustavnem zakonu. Opozorila pa sta, da se soočajo s pomanjkanjem finančnih sredstev, ki jih potrebujejo za delovanje. Šonc je ob tem pojasnil, da finančna sredstva, ki jih dobijo od urada vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu, letos pričakujejo še le julija in tako v tem času težko izvajajo marsikatero dejavnost. V zvezi se soočajo tudi z vprašanjem vključevanja mladih v slovenska društva, saj obstaja bojanje, da bi lahko zamrla.

KINO OTOK

Posvečen Silvanu Furlanu in velikim filmskim zgodbam

IZOLA - Izola bo na tradicionalnih prizoriščih med 3. in 9. junijem gostila 9. mednarodni filmski festival Kino Otok. Festival bodo uvelile velike filmske zgodbe 20. stoletja, kot je film Franceta Čiglica Na svoji zemlji. Mednarodni del festivala se bo začel 6. junija, ko se bodo poklonili kritiku, scenaristu in režiserju Silvanu Furlanu. 60. obljetnica Furlanovega rojstva bodo obeležili v sklopu projekta Leto Silvana Furlana (1953-2005), ki že vse leto pripravlja različne spominske dogodke. V sekciji Silvanov zaliv bodo prikazali njegov edini avtorski film Deklica s frnikulami iz leta 1997 - dokumentarno delo o prvih slovenskih filmskih zvezdi svetovnega slavosa Iti Rini.

RIM - Predsednica Dežele FJK se je v Rimu sestala s tremi ministri, iz Bruslja pozitivne vesti za Trst

Serracchianijeva za nov pakt stabilnosti Tajani: Železarna v evropskem načrtu

RIM - Sprememba pakta stabilnosti za leto 2013, novi pogoji glede odnosov med državno in deželno upravo ter proizvodna preobrazba škedenjske železarne so bili glavna tema včerajnjega obiska predsednice Dežele Furlanije-Julische krajine Debore Serracchiani v Rimu. Serracchianijeva se je v spremstvu deželnega odbornika za bilanco Francesca Peronija sestala z ministrom za ekonomijo Fabriziom Saccomannijem in ministrom za deželna vprašanja in za avtonomije Grazianom Delriom, še prej pa z ministrom za evropske zadeve Enzom Moaverom Milanesjem. S tem se je pogovarjala o potrebi po vključitvi dežele FJK v evropski program Danube (Donava). To je po mnenju Serracchianijeve ključno vprašanje, sicer bo Italija izključena iz evropskih načrtov glede ustavnovanja donavske makroregije in povezanih razvojnih strategij.

Deželna predsednica je na srečanju s Saccomannijem poudarila, da je nujno obnoviti pakt stabilnosti, morebiti pa celo ukiniti dogovor, ki sta ga sklenila prejšnji deželnki predsednik Renzo Tondo in nekdanji minister za ekonomijo Giulio Tremonti. Dežela FJK je pripravljena sodelovati pri prizadevanjih za zajezitev javnega dolga, je povedala Serracchianijeva, toda potrebna je spremembja odnosov med Rimom in Deželo FJK na finančnem področju. Še predvsem pa je nujna spremembja ali celo ukinitve dogovora Tremonti-Tondo, ker predstavlja pretežko breme za deželno upravo in je v nasprotju s potrebo po ponudbi pomoci lokalnemu gospodarstvu. Italijanska vlada je pripravljena na pogajanja, je povedal Saccomanni.

Dobre vesti za železarno

Iz Bruslja je medtem včeraj prišla tudi dobra vest za škedenjsko železarno oziroma za njen proizvodno preobrazbo, ki jo je posredoval podpredsednik Evropske komisije Antonio Tajani. Ta je povedal, da bo v nov evropski načrt za razvoj železarskega sektorja, ki ga bo Evropska unija objavila v juniju in dala razpolago ustreznim finančna sredstva, zagotovo vključena tudi železarna. Tajani je vključitev železarne v evropski načrt napovedal po temu namejeni okrogli mizi, ki je bila v Bruslju in na kateri je Italijansko vlado zastopal podtaj-

nik na ministrstvu za gospodarski razvoj Claudio de Vincenti. Serracchianijeva je namreč prejšnji teden posredovala pri Tajani zahtevo, da se v evropski načrt vključi tudi območje škedenjske tovarne. Deželna predsednica je Tajani tudi povabila, da obiše Trst in železarno.

Serracchianijeva se je včeraj v Rimu sestala tudi s podtajnikom De Vincentijem, s katerim sta začela tehnično poglabljati postopek, ki bo privедel do vključitve škedenjske železarne na seznam kriznih industrijskih območij. Pobuda je sledila obisku ministra za gospodarski razvoj Flavia Zanonata v Trstu, kjer je prejšnji konec tedna ponudil ustreznega zagotovila. Zanonato je v Trstu dejal, da bo Rim poskrbel za spremembo zakonskega odloka št. 83/2012 in bo vključil železarno na seznam skupaj s tovarno v Piombinu, ki jo je prejšnja Montjeva vlada upoštevala. Ko pa bi prišlo do težav v parlamentu, je dodal Zanonato, bo Rim izdal specifičen zakonski odklop za Trst.

Zgoraj:
Debora
Serracchiani
Desno:
pogled na
škedenjsko
železarno

KROMA

ZAGREB - Predstavitev letosnjega Mittelfesta

Dobrodošlica vstopu Hrvaške v EU

ZAGREB - Mittelfest iz Čedad, ki se že dolga leta predstavlja kot srednjeevropska kulturna izložba, bo letos posebno pozornost namenil Hrvaški in ji izrekel dobrodošlico ob njenem vstopu

pu v Evropsko unijo 1. julija letos. V ta namen so v sodelovanju s Hrvaškim narodnim pozorištem (HNK) pripravili celo vrsto skupnih pobud.

Tako bo Hrvaški posvečen že

uvodni večer Mittelfesta 12. julija v Vidmu, ko bo v gledališču Teatro Nuovo Giovanni da Udine na sporednu svetovno premiero dela Miroslava Krleže Michelangelo Buonarroti v »vizionarski, drzni in navdušujoči« režiji Tomaža Pandurja. Michelangelo je sad koprodukcije med Slovenijo, Italijo in Hrvaško, pri postavitvi predstave pa so sodelovali Mittelfest, Teatro Nuovo Giovanni da Udine, Festival Ljubljana, HNK in Pandur Theaters.

Pobude v čast hrvaškega vstopa v EU so včeraj na sedežu HNK v Zagrebu sta predstavila generalni direktor Mittelfesta Antonio Devetag in deželni svetni Vincenzo Martines, ki je zastopal deželnega odbornika za kulturo Giannija Torrentija. Hrvaško stran pa so zastopali direktorica hrvaškega gledališča Ana Lederer, režiser Tomaž Pandur in glavni igralec Michelangelo Livio Badurina. Predstavitev

sta se udeležila tudi italijanska veleposlanica v Zagrebu Emanuela D'Alessandro in hrvaški podminister za kulturno Berislav Sipus.

Na letosnjem Mittelfestu, ki je poimenovan po delu Claudia Magrisa Mikro kozmosi (Microcosmi), so pripravili še nekaj prireditev, s katerimi bodo počastili hrvaški vstop v EU. Med temi večji izpostaviti koncert Zagrebških solistov, ene od najboljih in najbolj znanih hrvaških komornih skupin, in plesni spektakel Hrvaškega narodnega gledališča »Variations in Fado« v režiji portugalskega koreografa Hugo Vieraja. Na sporednu bo tudi predstava italijanskega gledališča iz Reke z naslovom Kafka Project: Frontiere/Granice/Meje/Grenzen/Border, ki ga je napisala in režirala Karina Holla.

Poleg gledališke izvedbe Magrisovih Mikro kozmosov bo letosnjem Mittelfestu veliko prostora namenil tudi Madžarski.

Od leve Badurina, Pandur, Devetag, Martines in Ledererjeva

JAZZ - Sinergija deželnih festivalov zaradi zmanjšanja sredstev

Pod znakom JazzFVG

GIANNI TORRENTI

TRST - Festivali Trieste Loves Jazz, All Frontiers, Jazz & Wine od Peace, San Vito Jazz, Udin&Jazz, Il volo del jazz so najbolj prepoznavni vrhunski dogodki na specifičnem glasbenem področju v naši deželi. Vseslošno zmanjšanje sredstev za kulturo pa je postavilo tudi priznane in uspešne organizatörje pred dejstvo, da je treba poiskati nove priložnosti za nadaljnji razvoj in to predvsem z združitvijo moči. V tem duhu so si omenjeni festivali zamislieli združevalni simbol JazzFVG, ki naj bi odslej postal glavni motor za promocijo vseh dogodkov. Črno-beli logotip bo »zaščitenega označba porekla« oz. preverjene kvalitete ponudb, kar bo tudi pogoj za vstop dodatnih organizacij in festivalov v mrežo.

Svoj namen so na tiskovni konferenci na sedežu Doma glasbe v Trstu pojasnili predstavniki sodelujočih fe-

občinstvo, da spozna vse festivala v nekakšni glasbeni »šafeti« (festivali so kolledarsko razporejeni tako, da ni sočasnih dogodkov). Na ta način bi želi povečati prisotnost publike, ki prihaja iz naše dežele, a tudi iz Slovenije, Avstrije in Veneta.«

Flavio Massarutto je poudaril, da festivali evidentirajo različne poglede in usmeritev, ki jih je treba ohraniti kot veliko bogastvo naše dežele: zato bo vsak znotraj mreže deloval samostojno in bo še naprej razvijal svojo identiteto in značaj, a s širšim ovrednoteњem teh značilnosti.

Konference se je udeležil tudi novozvoljeni deželnki odbornik za kulturo Gianni Torrenti, ki je izrazil zadovoljstvo zaradi sinergije, ki odraža živost in angažiranost kulturnih delavcev, kar je nujno za vidnejši položaj kulture v okviru deželne politike. (ROP)

SSK - Srečanje na jubilejni akademiji SLS

S SLS o problemih Slovencev v Italiji

KRŠKO - Delegacija stranke Slovenske skupnosti se je udeležila slavnostne akademije Slovenske ljudske stranke (SLS), ki je v nedeljo v Kulturnem domu v Krškem obeležila 25-letnico svojega obstoja. Kot so zapisali v tiskovnem sporočilu, je bila stranka SLS kot prva demokratična stranka v bivši Jugoslaviji po koncu druge svetovne vojne vzor in spodbujevalka za demokratizacijo doma in v širši vzhodni Evropi.

Prvi predsednik stranke, takratne Slovenske kmečke zveze, ki se je pozneje preoblikovala v Slovensko ljudsko stranko, Ivan Oman je v svojem nagovoru obujal zgodovinske trenutke ter kritično komentiral sedanje dogajanje v državi in odločno zahteval pamet v politiki. Današnji predsednik Franc Bogovič pa je v svojem slavnostnem nagovoru poz-

val k opuščanju zastarelih ideoloških vzorcev in poudaril, da Slovenija ne potrebuje sanj, temveč jasno vizijo države.

Stranki SLS je predsednik tržaškega pokrajinskega sveta Slovenske skupnosti Igor P. Merku v svojem krajišču pozdravu čestital za posmemben jubilej in zaželet uspešno drželo še naprej. Kot so še zapisali v tiskovnem sporočilu SSK, se je Igor P. Merku v jutranjih urah na prenovljenem gradu Rajhenberg skupaj s članom deželnega tajništva Sergijem Mahničem z vodstvom SLS pogovarjal o raznih problemih, ki pestijo slovensko narodno skupnost v Italiji. Poseben poudarek je bil na zaščitenih območjih Natura 2000, na uplinjevalniku v Tržaškem zalivu, na nespoštovanju manjšinskih pravic in na slovenskem šolstvu v Italiji.

DEVIN-NABREŽINA - Zaradi neupravičene odsotnosti pri delu aretirali občinskega uslužbenca Giuseppeja Foisa

Finančna straža: Namesto dela nakupi, gostilne in ... odbojka

Pokrajinsko poveljstvo finančne straže je v sredo aretiralo 53-letnega devinsko-nabrežinskega občinskega uslužbenca Giuseppeja Foisa pod obtožbo večkratne neupravičene odsotnosti z delovnega mesta. V okviru 60-dnevne preiskave so finančni stražniki ugotovili, da je uslužbenec mnogo krat zapustil delo in vselej pozabil registrirati odhod. Fois se je po mnenju finančne straže raje posvečal nakupom in obiskom, rade volje pa se je kratkočasil v barih. Ko pa ni zapustil občinskega odlagališča blizu telovadnice, v katerem je zaposlen, se je rad pogovarjal s kolegi in občasno tudi igral odbojko.

To so hude obtožbe na račun Foisa, ki jih je iznesla finančna straža. Finančni stražniki so bili na preži dobra dva meseca v okviru preiskave, ki jo je vodil državni tožilec Federico Frezza. V tem obdobju so sledili Foisu in tudi nekaterim drugim njegovim kolegom, ki so zaposleni kot delavci pri devinsko-nabrežinski občinski upravi. Kaže, da sta zaradi istega kaznivega dejanja preiskovana še dva uslužbenca.

Finančni stražniki so v zadnjih mesecih opazovali njihovo obnašanje na delovnem mestu oziroma med delovnim urnikom. Glede Foisa so zabeležili, kot rečeno, »sistematicne odsotnosti« iz službe, ki so se kasneje dokazale za neupravičene za javnega uslužbenca (Fois ni v bistvu žigosal kartico ob odhodu z dela). Zaradi tega so ga obtožili goljufije v obteževalnih okoliščinah na račun države. Nekaj krat se je zgodilo, so poudarili, da je bil Fois neupravičeno odsoten z dela kar 4 ure in 30 minut v enem samem dnevu. Fois je »nabant« več kot 20 odsotnosti v približno enim mesecu, tj. dejansko vsak delovni dan. In kaj je delal v tem času? Posedel je v barih, hodil po napukih, na obisk k materi, še predvsem pa se ukvarjal s športom, medtem ko mu je v žep prihaljal javni denar, pravijo preiskovalci. Poleg »večurnih obiskov v barih« je zahajal tudi v bližnjo halo družbe Acegas, kjer je preživel neupravičeno (glede na delovne dolžnosti) več ur. Videokamera ga je tudi zazala, ko se je z neko osebo šel odbojke na območju pred uradom.

Finančni stražniki so Foisa aretirali v sredo popoldne, vzporedno pa so se odpravili na devinsko-nabrežinsko županstvo. Fois se je že spet oddalil s službe. Preiskovalci so počakali, da mine odmor za kosilo. Nato bi se moral občinski uslužbenec vrnil na delovno mesto, vendar tega ni storil. Nasprotno, oddalil se je brez vsakega dovoljenja in šel v neko gostilno, baje v Križ. Po 60 minutah so se preiskovalci odločili, da ga aretirajo. Fois so odvedli in koronejski zapor in ga lahko čaka do 7 let zaporne kazni, preiskava pa se še nadaljuje. Pod drobnogledom finančne straže so še drugi občinski uslužbenci in nadrejeni, ki so odgovorni za nadzor nad delom zaposlenih.

Finančna straža je v sredo popoldne, kot omenjeno, obiskala tudi županstvo. Župan Vladimir Kukanja nam je glede tega včeraj povedal, da še sanjalo se mu ni, kaj se bo zgodoval. Finančni stražniki so samo vprašali za nekatere dokumente in podatke glede prihodov in odhodov uslužbencev. Da pa so istočasno aretirali Foisca, si Kukanja ni mogel predstavljati. Tudi včeraj dopoldne je bila zadava še ovita v meglo. Finančna straža je sklicalna tiskovno konferenco pozno dopoldne. V Nabrežini pa se je počasi širila vest o aretaciji. Kukanja in nekateri občinski odborniki (med temi Lorenzo Corigliano, ki je odgovoren za osebje) so se zbrali na županstvu, da bi razumeli, kaj se dogaja, in odločili nadaljnje korake.

Glede aretacije nam je Kukanja povedal, da zaupajo v sodstvo in preiskovalce. Podrobnejših izjav pred zaključkom preiskave ne

bodo posredovali, tudi ker mnoge stvari še niso jasne, začenši s škodo, ki jo je utrpela občinska uprava. Za morebitne ukrepe bo potrebno torej še počakati. Vest je vsekakor vzbuđila zaprepaščenost, je dejal Kukanja, saj so uslužbenca poznavali v bistvu vsi. Mnogi so tudi »ostali zelo slab«, ker niso pričakovali, da se lahko kaj takega zgodi na domačih tleh, v bistvu »doma«. Skratka, hud trenutek, je do dal Kukanja, ki je težak za vse.

A.G.

Devinsko-nabrežinski župan Kukanja. Spodaj: tiskovna konferenca finančne straže. Desno: Fois (na sredi) na delu liže sladoled in se pogovarja

KROMA

DEVIN-NABREŽINA - Občina ima denar, a ga ne sme uporabiti za javna dela

Pakt nebodigatreba

»Kar se sedaj dogaja s krajevnimi upravami, je s preprostimi besedami ... naro!« Devinsko-nabrežinski župan Vladimir Kukanja je zelo podrobno opisal upravno norišnico, v kateri se je - ne po lastni želji in volji - znašel.

Vsega je kriv pakt stabilnosti Montijkeve vlade, ki občinskim upravam prepoveduje uporabo sredstev, s katerimi razpolagajo. Občine sicer denar imajo, ne smejo pa ga izkoristiti za izvedbo javnih del. Tako so vsa javna dela v občini ustavljeni, čeprav so bili načrti že pripravljeni in odobreni ter dela oddana v zakup.

»Dežela nam je še pred časom posredovala sredstva za številna načrtovana javna dela, tega denarja pa ne smejo izkoristiti,« je poudaril Kukanja. »Pakt stabilnosti nam celo prepoveduje izplačati dela, ki so bila že opravljena, kar je skregano z vsako logiko,« je dokončil.

»Vse to je domala ... smešno. Lahko pa privede celo do absurdra: če sredstva ne bodo izkoriscena, jih bo treba vrniti!«

Kukanja je pripravil seznam desetih načrtovanih javnih del, ki čakajo na izvedbo (objavljamo ga na drugem mestu). Med njimi izstopa obnova osrednjega trga v Nabrežini. Levosredinska občinska uprava jo je »poddovala« od prejšnje, Retove uprave. Kukanjev odbor je konec lanskega oktobra predstavil javnosti načrt. Dežela Furlanija-Julijnska krajina je poskrbela za kritje: namenila mu je poldruži milijon evrov. Ta denar sedaj čaka, da ga bo občina izkoristila. Kdaj bo lahko to storila? Odgovor bo odvisen od pakta stabilnosti. Če bo slednji - po vse večjih protestih županov po vsej Italiji - premoščen, bodo dela lahko stekla, sicer pa ...

Zgovoren je tudi primer obnove zidka na bregu Timave pri Štivanu. Prejšnje leto se je usulo več deset metrov opornega zida na vzhodnem bregu Timave. Ob strugi vodi občinska cesta. Usad je ogrožil njeno stabilnost, območje je postal nevarno tudi za dostop na bližnjo kmetijsko površino. Poleg te-

Deset »čakajočih« javnih del

1. **Nabrežina:** obnova osrednjega trga.
2. **Nabrežina:** dela na nogometnem igrišču.
3. **Vižovlje:** ureditev nogometnega igrišča.
4. **Sesljan:** obnova nekdanje kasarne finančne straže.
5. **Ribiško naselje:** obnova trga.
6. **Ribiško naselje:** ureditev krožišča za obračanje avtobusov.
7. **Ribiško naselje:** varnostni poseg v vrtcu.
8. **Ribiško naselje:** ureditev jeza proti plimovanju.
9. **Štivan:** ureditev območja izvira Timave.
10. **Štivan:** obnova zidka, ki se je usul v strugo reke.

ga je na tistem območju nameščena rezervna črpalka, ki po potrebi oskrbuje Trst z vodo.

Pa se zastavlja vprašanje: kdo bo kriv, če na tistem ogroženem območju pride do nesreče?

Kukanja je pojasnil, v kako nezvidljivem položaju se nahajajo župani. »Na lastno pest ne moremo uporabiti razpoložljivih sredstev, ker pakta stabilnosti ne smemo prekršiti, sicer tvegamo preiskavo računskega sodišča. Obenem pa tvegamo, da nas na sodišče prijavijo podjetja, ki so že končala dela v zakupu, a jih zaradi pakta stabilnosti ne smemo izplačati.«

Devinsko-nabrežinska občina ima »dosti neizkoriscenega denarja,« je pojasnil Kukanja. »A se ga ne smemo dotakniti,« je takoj dodal. Do kdaj? Na to vprašanje (zaenkrat) ni odgovor.

»Na vseživnji ravni se sedaj dogovarjajo, da bi lahko krajevne uprave izplačale vsaj že doslej opravljena dela. Tako bi lahko podjetja zadihalo, kajti v drugičnem primeru mnogo podjetij tvega stečaj, kar bi privdedlo do zvišanja stopnje brezposelnosti in novimi socialnimi problemi,« je opozoril župan Kukanja.

Kaj se bodo na vseživnji ravni odločili, ni še znano. Doslej je znano le eno: »Denar čaka v banki ...«

M.K.

Do kdaj bodo v Nabrežini čakali na obnovo trga?

TRŽAŠKA UNIVERZA - Nando Dalla Chiesa o osupljivi zgodbi 'ndranghete v Lombardiji

Ne zatiskajmo si oči pred mafijskimi kolonizatorji

Mafija ni južnoitalijanska folklor, temveč rak, ki se širi po vsej Italiji in je nekaj dežel že dobro zgloboval. V Lombardiji so si vztrajno zatiskali oči in se šele danes sprašujejo, kako je bilo mogoče. Pravočasno moramo zaznati, ali so Cosa nostra, camorra in 'ndrangheta stegnile lovke do nas. Mafija namreč išče prav kraje, kjer je ljudje ne pričakujejo, zato sta Furlanija-Julijanska krajina in Slovenija zanje gotovo zanimivi. V Tržiču so mafiji posli danost, Trst pa je bil s pristaniščem in obmejno lego že pred 31 leti na spisku dvanajstih italijanskih mest, o katerih je gen. Carlo Alberto Dalla Chiesa menil, da bi se vanje lahko vselili mafijski klani. General je leta 1982 umrl v atentatu v Palermu. »Ne vem, zakaj je bil Trst na seznamu. Ker je bil moj oče resen človek, verjamem, da je imel tehtne razlage,« je včeraj povedal gost tržaške univerze Nando Dalla Chiesa, profesor sociologije organiziranega kriminala na milanskem univerzi, predsednik protimafijskega odbora Občine Milan in častni predsednik združenja Libera.

Kolonizacija severa

Nekdanji vladni podtajnik in senator je studentom dve ur predaval o osupljivi zgodbi kalabrijske mafije 'ndrangheta, ki je osvojila lep del Lombardije (nazadnje Pavio), Piemonta in zahodno Ligurijo, prisotna pa je tudi v Emiliji-Romagni in Toskani. Na severovzhodu se kalabrijski klani baje še niso naselili, njihov denar pa kroži povsod, tudi v tujini. Na evropskem trgu kokaina so prvi, kapitale pa vlagajo v različne zakonite posle. V Lombardiji imajo recimo monopol nad betonom.

Milan kot Palermo

Dalj časa so si vsi zatiskali oči, mnogi to delajo še danes. Tržaški profesor kazenskega prava Mitja Gialuz je citiral milanskega socialističnega župana Gian Paola Pillitterija, ki je leta 1989 trdil, da v Mi-

Dalla Chiesa smo vprašali, kako je sprejel novico o najdbi prazne očetove aktovke v kleti palermskega sodišča: »Z zanimanjem. To pomeni, da so bili dokumenti res važni in da je umrl zaradi tega. Nekaj jih je skril pod avtomobilski sedež, a so izginili. O njegovi preiskavi ne vemo nič, vpletjenost politike in tajnih služb pa je očitna.«

KROMA

MEJNA POLICIJA - Naleteli na 13 priseljencev

Nemčija? Ne, Padriče! Ogoljufani pribižniki

Trinajst nezakonitih priseljencev je pred dnevi blizu Bazovice po gozdu prekoračilo mejo, med Bazovico in Padričami pa so jih ustavili mejni policisti. Pribižniki, ki so hodili v manjših skupinah, so bili prepričani, da so v Nemčiji: vodniki, ki so jih pripeljali do meje, so jih torej ogoljufali, kar se dogaja pogosto. Nesrečni so na namreč plačali za ilegalni prevoz do Nemčije. Dvanajstom Somalcem in Eritreju, starim od 14 do 35 let, so policisti nudili pomoč, v prvi vrsti hrano in pijačo. Njihovo zdravstveno stanje je bilo dobro, vsi so potovali brez osebnih dokumentov. Tri mladoletnike so odpeljali v poseben center. Pribižniki so povedali, da že več kot leto dni potujejo skupaj, od Somalije do Evrope. Končni cilj je severna Evropa, potovali pa so med drugim skozi Jemen, Turčijo, Grčijo, Srbijo, Hrvaško in Slovenijo.

V Kranju ga dolžijo spolnega nasilja

Na Fernetičih so italijanski mejni policisti v sredo izročili slovenskim pripadnikom mednarodne policije Interpol 21-letnega bolgarskega državljanu J. B., za katerega je bil junija lani razpisani evropski nalog za prijetje in pripor. Zahteva prihaja iz Kranja, kjer mladeniča dolžijo spolnega nasilja.

Nagrade za inovativne podjetniške projekte

Tržaška Trgovinska zbornica je razpisala natečaj, s katerim nameščajo nagraditi tri inovativne podjetniške projekte, ki slonijo na znanju. Vrednost posamezne nagrade znaša kar 30.000 evrov. Lahko so delujejo podjetja, ki so bila ustanovljena v Trstu po 19. februarju letos (datum objave razpisa). Prednost bodo dali tehnološko inovativnim podjetjem, ki so jih ustavili mladi, ženske oz. delujejo v energetskem sektorju. Prošnje do 31. maja, informacije na www.ts.camcom.it.

Osvetovanje o homofobiji

Ob današnjem svetovnem dnevu osvetovanja proti homofobiji prirejajo tržaške krajevne uprave (Občina Trst, Pokrajina in Deželni šolski urad) v sodelovanju s krožkom Arcigay-Arcilesbica seminar za šolnike na šolah vseh stopenj. Na dveh zasedanjih, ob 9.00 in 14.30, bodo na sedežu MIB psihologi in drugi izvedenci obravnavali problem predstodkov v zvezi s spolnimi nagnjenji. Podobno srečanje bo v ponedeljek ob 9. uri tudi v avditoriju Revoltella, istega dne pa bo ob 16.30 tudi posebna seja pokrajinskega sveta.

Ko se zemlja trese

Seismolog Marco Mucciarelli in znani televizijski novinar sicer pa geolog Mario Tozzi bosta danes ob 18. uri v knjigarni Lovat predstavila knjigo »Quando la terra trema« raziskovalca pri CNR Franca Gambaleja. Govor je o potresih, še posebej o tistem, ki je na Japonskem povzročil katastrofo Fukušime in ga je avtor sam doživel med potovanjem.

Lauri (SEL) se ne strinja z Marino Monassi

Deželnemu svetniku SEL Giuliju Lauriju ne gre v račun odločitev predsednice tržaške pristaniške oblasti Marine Monassi o podelitev več koncesij za obnovbo Strega pristanišča. Monassijeva se je za to odločila, potem ko se je prvotni koncesionar, družba Portocittà, odrekel koncesij zaradi zavlačevanja z rešitvijo vprašanja premestitve prostocarinske cone iz Strega pristanišča na drugo lokacijo. Lauri meni, da naj bi se na ta način razvoden načrt o prenovi obsežnega območja Strega pristanišča.

»Nepremični popotnik« Remo Anzovino noč v gledališču Miela

Remo Anzovino je po poklicu odvetnik, ki pa se je zadnje čase predal svojemu glasbenemu ljubljenščku - klavirju. Zadnje mesece je gostoval v številnih italijanskih gledališčih in glasbenih klubih. Nocoj ga bo pot popeljala v gledališče Miela, kjer bo v okviru revije Satie Empatie nastopil s kvartetom, ki ga sestavljajo še basist Vincenzo Vasi, kitarist Alberto Milani in tolkač Marco Anzovino. Začetek koncerta ob 21. uri.

V Skladišču idej razmišljajte o prvi svetovni vojni

Deželni inštitut za zgodovino osvobodilnega gibanja v Furlaniji-Julijanskih krajini bo danes ob 17.30 v Skladišču idej na Korzu Cavour predel srečanje na temo Vojna, ki jo je treba razumeti: razmišljanja o vojni 1914-1918.

loči pravila igre. Domačini pa se tega zavedajo, saj podjetniki morajo vedeti, komu plačati izsiljeno varčino. V šoli v Buccinascu so otroci vedeli, da je v vasi mafija. Država pa tega ni vedela. V milanskem zaledju so se vrstili ustrahovalni in kaznovalni požari, medtem je 'ndrangheta vstopila v lombardsko gospodarsko in politično tivo. Odprla je picerije, bare, trgovine in podjetja, dokopala se je do javnih del, zaposlila je ogromno ljudi. V majhnih in nato večjih občinah je z lahkoto pridobila politično predstavništvo. Politik si z enim sestankom in brez volilne kampanje pribori 100, 200 ali 500 gotovih preferenc in torej izvolitev. Kalabrijski klani običajno ciljajo na dva kandidata iz desne ter dva iz leve sredine: ideologija jih ne zanima.

Da ne govorimo o donedavnem deželnem odborniku Domenicu Zambettiju, ki naj bi si zagotovil izvolitev v deželnem svetu s 4000 mafijskimi preferencami. Kupil naj bi jih za 200.000 evrov ter obljubo, da bo 'ndrangheti podaril javna dela za Expo.

Novi stereotipi in preventiva

Kalabrijski mafiji niso moderni, nimajo kravate in ne pošiljajo otrok v Oxford. To so novi stereotipi. Govorijo v narečju in se oblačijo kot mafiji iz starih filmov. Plačujejo spretne odvetnike in komercialiste, a jih ne cenijo. Glavarji ne sklepajo poslov v nebotičnikih, temveč v barih (le-te pa, zanimivo, najprej blagoslovijo). Tam nadzirajo ozemlje, iz bara je tudi lažje zbezati.

Pri boleznih je preventiva učinkovitejša od zdravljenja, pri mafiji tudi. Če pravčasno opazimo znake mafijске prisotnosti (to velja za organe pregona, sodnike, politike, upravitelje, novinarje, podjetnike in druge državljanje), ne bomo doživeli lombardske usode. Sprenevedanje je namreč samomorilsko, ali pa v slab veri. (af)

OPČINE - Novost, ki to ni, v Ulici Frassini

Antena je stara

Družba Telecom jo je zvišala na zahtevo pristojnih oblasti

Na Opčinah se je v teh dneh razširila novica, da je v središču vasi »zrasla« nova antena za mobilno telefonijo. Vidna je na zemljišču v Ulici Frassini, za trgovino Cobez (foto Kroma). Nekateri krajanji se hudejo, ker tovrstne antene vedno vzbujajo določene skrbi.

V resnicu antena sploh ni nova. Znan openski trgovec Guido Cobez je potrdil, da jo je družba Telecom postavila na njegovo zemljišče že pred leti, a s ceste ni bila vidna. Tokrat pa jo je družba za kakša dva metra zvišala, in sicer na zahtevo pristojnih organov. »Žal mi je za nevšečnosti, a sploh ni odvisno od mene. Tudi Telecom ne bi zvišal antene, če mu ne bi to naročili drugi. Antene morajo namreč spoštovati parametre, ki jih določajo deželna agencija za okolje Arpa. S tem se ukvarjajo Občina, spomeniško varstvo in podobne institucije, lastnik zemljišča pa seveda pri tem nima besede. Antena je vsekakor stara, nove ne potrebujem,« je povedal Cobez.

Predsednik vzhodnokraškega rajonskega sveta Marco Milković je povedal, da antena stoji še iz časov, ko je rajonskemu svetu predsedoval Zoran Sosič. Tedaj se je v vasi razvila polemika in nesojeno »Socijevo« anteno družbe Vodafone so naposlед postavili blizu pokopališča. »Govor je bil, da bi tudi Telecomovo premestili tja, a je niso,« je povedal Milković. Na Opčinah in v vzhodnokraških vaseh je še nekaj podobnih anten in vsaka od teh je moral skozi »rešeto« vaških polemik. »Upoštevati

moramo, da samo ministrstvo za telekomunikacije zahteva od družb, da zagotovijo dovolj močen signal. To pa hočejo v prvi vrsti uporabniki, torej mi. Vsakdo ima svoj mobilni telefon in se jezi, ko ni signala,« je poudaril Milković in pristavl, da so mobilni telefoni, ki jih imamo vseksko pri ušesu ali v žepu, v resnicibolj škodljivi od anten, saj je njihovo sevanje močnejše. Za antene velja v Italiji ena najstrožjih omejitev v Evropi - šest voltov na meter. (af)

SAMATORCA - Bogat spored dogodkov od danes do nedelje

Odprte osmice vabijo

Sodeluje sedem kmetij - Ob vinu in hrani tudi kulturni in zabavni programi - Podpora občine Zgonik

Vikend odprtih osmice so včeraj predstavili na tržaški pomorski postaji

KROMA

Združene kmetije iz Samatorce in občina Zgonik vabijo na sproščen krasni vikend z domaćimi poslasticami ob prijetni spremljavi glasbenih in športno-razvedrilih pobud. Od 17. do 19. maja bo potekala namreč četrtič izvedba Odprtih osmice, ki so jo organizatorji predstavili na tiskovni konferenci na Pomorski postaji v Trstu. Okvir, ki je vezan na sodelovanje s PromoTrieste, ni naključen, saj so kraške tradicije zaklad, ki ima pomembno vlogo pri turističnem ovrednotenju tržaške pokrajine. S to mislio je župan Mirko Sardoč uvedel v tiskovno, ki je v prvi vrsti osvetlila delo in trud kmetovalcev za realizacijo te potbude. Dvestoletna tradicija osmice je v Samatorci posebno živa, saj bo sodelovalo kar sedem kmetij: pri Sonji In Ivanu, pri Cvetku in Zmagi, pri Ervinu, pri Davidu, pri Borisu, pri Sereni in Walterju, pri Stanku in Almi.

Ob edinstveni enogastronomski ponudbi bo na voljo tudi kulturni program. Vse to kljub temu, da so bila (izključno občinska) sredstva za realizacijo minimalna, saj bo rezultat sad povhvalne sinergije med proizvajalci in športno-kulturnimi društvi.

Uspešno sodelovanje je poudarila predvsem odbornica za kulturo Monica Hrovatin, ki je z dragocenim sodelovanjem društev sestavila primeren spremjevalni program. Odprta bo danes ob 19.30 koncert Slovenskega lovskega zbora Doberdob, v soboto pa se bodo zvrstili turnir v balinanju, turnir briškole in nenazadnje koncert učencev Glasbene matice v lepem okviru cerkve svetega Urha. Nedeljski program se bo pričel s tradicionalnim, dvournimi pohodom od Pliskovice do Samatorce (medtem ko se bodo manj »atletski« udeleženci lah-

ko pomerili na šahovskem turnirju v osmici), sklenil pa ga bo koncert zboru Rdeča zvezda. Ročna dela, fotografije, lesorezi in kamnoseki bodo vsak dan razstavljeni v prostorih osmice, otroci pa bodo imeli povsod na voljo potrebno opremo za risanje na temo kmetijstva. V soboto in v nedeljo se bodo tako najmlajši kot odrasli lahko peljali v popoldanskih urah s kočijami, godba Salež pa bo imela v nedeljo pomembno potajočo vlogo, saj bo popestrila z glasbo že prijetno vzdušje v vseh osmicih. V petek bo odprte osmice obiskala tudi jadralna ekipa Maxi Jena z Mitjo Kosmino na čelu. Fototamaterji so vse dni vabljeni, da se s svojimi posnetki udeležijo fotografiske natečajev (informacije na spletni strani občine).

Odbornik za kmetijstvo Rado Milič je pohvalil smisel za ekipno delo lastnikov osmice in mlade, ki vlagajo veliko truda v kmetijski razvoj (na tiskovni je bil prisoten tudi David Sardo kot najmlajši predstavnik kmetovalcev, ki sodelujejo pri pobudi), nenazadnje zahtevne investicije v kvaliteto in normativno neoporečeno delovanje, kot tudi v prenovu hramov in kleti, ki bodo sprejemali goste. Program bo izveden tudi v primeru slabega vremena.

ROP

POKRAJINA TRST - Prenova stala 6 milijonov evrov

Šolski pol v vili Giulia

Prihodnje šolsko leto bodo tam delovali tehnični zavodi Deledda, Volta in Max Fabiani

Prenovljeno poslopje vile Giulia
KROMA

Tržaška pokrajina je predala (šolskemu) namenu prenovljeno vilo Giulio v Ul. Cantù. Tu bo imel v prihodnjem šolskem letu svoj sedež tehnični zavod Grazia Deledda. »Z obnovo vile Giulia bo na tem območju zrastel pravcat srednješolski center, saj bosta tu ob zavodu

Deledda delovala še zavod Volta in zavod Max Fabiani,« je na tiskovni konferenci ob koncu prenovitvenih del v vile Giulia poudarila predsednica tržaške pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat. Odbornica za šolske gradnje Mariella De Francesco je izpostavila nekatere

inovativne gradbene posege, ki bodo omogočili energetsko varčevanje, odbornica za šolstvo Adele Pino pa je doda, da bo nudil nov šolski pol treh tehničnih zavodov možnost pomembnih povezav med solami. Delo je stalo nekaj več kot 6 milijonov evrov.

Včeraj danes

Danes, PETEK, 17. maja 2013

JOŠT

Sonce vzide ob 5.32 in zatone ob 20.32 - Dolžina dneva 15.00 - Luna vzide ob 11.55 in zatone ob 1.09

Jutri, SOBOTA, 18. maja 2013

ERIK

VREME VČERAJ: temperatura zraka 18 stopinj C, zračni tlak 1015 mb ustajan, vlažna 65-odstotna, veter 2 km na uro severo-vzhodnik, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 18,5 stopinje C.

Lekarne

Od pondeljka, 13., do sobote, 18. maja 2013

Običajni urnik lekarne:

od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30
Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Šentjakobski trg 1 - 040 639749, Trg Valmaura 11 - 040 812308, Općine - Nanoški trg 3 - 040 211001- samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Šentjakobski trg 1, Trg Valmaura 11, Ul. Ginnastica 39/A, Općine - Nanoški trg 3 - 040 211001- samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Ginnastica 39/A - 040 764943.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od pondeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 20.00, 21.30

»L'uomo con i pugni di ferro«; 18.00

»Hansel & Gretel - Cacciatori di streghe«.

ARISTON - 16.30, 18.45 »Treno di notte per Lisbona«; 21.00 »The parade«.

ARISTON DEI FABBRI - 18.45, 21.00

»Tyrannosaur«.

CINECITY - 16.15, 18.10, 22.15 »L'uomo con i pugni di ferro«; 18.25, 20.20, 22.15

»La casa«; 16.30, 19.00, 21.30 »Mi rifaccio vivo«; 16.30, 19.05, 21.40 »Iron Man 3«; 16.30, 20.20 »Hansel & Gretel - Cacciatori di streghe 3D«; 18.25,

22.15 »Hansel & Gretel - Cacciatori di streghe 3D«; 16.20 »I Croods«; 17.30,

20.30 »Il grande Gatsby«; 16.15, 19.00,

21.45 »Il grande Gatsby 3D«; 20.05 »Effetti collaterali«.

FELLINI - 17.00, 20.20 »Miele«; 18.30,

22.00 »Confessions«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.50,

21.15 »Il grande Gatsby«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.40, 18.15,

20.00, 21.45 »Viaggio sola«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20,

20.10, 22.00 »A lady in Paris«.

KOPER - PLANET TUŠ - 17.30, 23.05

»Dvigni«; 17.20 »Iron Man 3«; 20.10,

22.55 »Iron Man 3 - 3D«; 15.10 »Kruščovi 3D«; 16.15 »Ljubimci nad oblaki«;

18.50 »Stranski učinkni«; 16.50 »Vaje v objemu«; 21.10, 22.40 »Velika poroka«;

15.25, 18.20, 20.00 »Veliki Gatsby 3D«; 15.30 »Zambezia«; 20.45, 23.10

»Zlobni mrtveci«; 18.05, 20.05 »Zvezdne steze: V temo«; 17.15, 21.15, 22.50

»Zvezdne steze: V temo 3D«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20,

20.15, 22.15 »Effetti collaterali«; 16.45

»I Croods«; Dvorana 2: 16.30, 20.00,

22.15 »Iron Man 3«; Dvorana 3: 17.00,

19.30, 22.00 »Il grande Gatsby«;

18.20, 20.15, 22.15 »Mi rifaccio vivo«;

Dvorana 4: 18.30 »La casa«; 16.40

»Kiki consegne a domicilio«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.00, 19.45, 22.15 »Il grande Gatsby«; Dvorana 2: 20.30 »La casa«; 17.45, 22.10 »Effetti collaterali«; Dvorana 3: 18.10, 21.30 »Il grande Gatsby«; Dvorana 4: 17.15, 19.50 »Iron Man 3«; Dvorana 5: 22.15 »Mi rifaccio vivo«; 17.30, 20.00 »Miele«.

Šolske vesti

OTROŠKE JASLI MAJA, Repen 130 - če želiš, da bo tvoj otrok preživel poletne počitnice v objemu narave pod borovim gozdčkom, v vrtu s sadnim drevjem in cvetjem, obišči nas vsak dan od 7.30 do 16.00 ali pa pokliči tel. št.: 040-327522, 340-4022209.

Izleti

SKUPINA 35-55 SKD France Prešeren iz Boljanca prireja v nedeljo, 26. maja, avtobusni izlet »Zeleni Zagreb«: ogled parkov in botaničnega vrta ter obisk razstave Pablo Picasso. Informacije na št. 333-361641 (Sonja).

SEKCIJE ANPI - VZPI Boljunc, Dolina, Mačkolje, Prebeneg, v sodelovanju z Zvezo Borcev iz Sežane, organizirajo 19. maja izlet na otok Rab in ogled spominskega parka Koncentracijsko taborišče Kampor. Odhod avtobusa ob 3. uri zjutraj iz Boljanca, povratek bližnjo opolnoči. Zainteresirane vabiemo, da se čim prej oglasijo na tel. št. 040-228896 ali na 333-6843573.

DRUŠTVO KMEČKIH ŽENA vabi 25. maja v London za 4 dni z letalom iz Brnika. Prijave in informacije na tel. 00386-31372632 (Metka).

POZOR, POZOR! AŠD SK Brdina organizira 9. junija enodnevni izlet v Gardaland. Vpisovanja ob pondeljkih na sedežu društva, Repentabrska ul. 38, do 27. maja, od 20. do 21. ure. Informacije na tel. 335-5476663 (Vanja). **DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS** organizira izlet v Bolgarijo in na Poljsko, od 31. maja do 6. junija. Ogledali si bomo mnogo zanimivosti. Informacije in prijave: (00386) 70407923 (Dušan) ali dusan.pavlica@siol.net.

KRU.T prireja v petek, 31. maja, društveni izlet v »Osrčje Istre«, mimo Aleje glagoljašev do Žminja in Dvigrada. Na razpolago še zadnja mesta! Člani dobijo dodatne informacije na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, krut.ts@tiscali.it.

V SOBOTO, 1. JUNIJA, se bomo podali v Maribor na grob blaženega škofa A.M. Slomška in v baziliko Marije, Matere Usmiljenja. Spremljal nas bo Pavel Goja. Vpis in informacije na tel. št. 347-9322123 (s. Angelina).

LETNIKI '44 - Nabrežinci in Križani, organizirajo v soboto, 8. junija, tradicionalni izlet po hrvaški obali. Zainteresirani naj pokličijo na tel. št. 040-299220 (Manica), 347-1632273 (Klara) in 339-8161633 (Marinka).

LETNIKI 1960 POZOR! 29. junija organiziramo izlet v

Cestitke

Draga maestra TAMARA! Še na mnogaja ljeta in iskrena voščila ob današnjem jubileju ti želijo pevci in pevke MePZ Lipa.

Obvestila

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo brezplačna ludoteka »Rože za mamico in Veje se razcvetajo«, namenjena otrokom od 1. do 6. leta, delovala v Igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih, 16.00-18.00 in ob sobotah 10.00-12.00. Informacije: Igralni kotiček Palček, tel. št. 040-299099, pon-sob 8.00-13.00.

CHEERDANCE MILLENIUM vabi bivše člane na treninge za skupno točko za prireditev ob 10. obletnici društva, danes, 17. maja, od 19.30 do 20.30 v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah.

MALA GLEDALIŠKA ŠOLA MATEJK PETERLIN (gledališki teden za otroke od 7. do 13. leta) v organizaciji Radiskega odra in Slovenske prosvete bo potekal na Opčinah od 10. do 14. junija. Vpisovanje danes, 17. maja: osebno od 9. do 15. ure na sedežu Slovenske prosvete (Ul. Donizetti 3, III. nadstropje); telefonsko na št. 040-370846 od 9. do 15. ure. Število mest je omejeno.

SKD KRSNO POLJE Gročana, Pesek in Draga vabi na redni občni zbor, ki bo danes, 17. maja, ob 19.00 v prvem in ob 21.00 v drugem sklicanju v prostorih Srenjske hiše v Gročani.

ŠC MELANIE KLEIN sklicuje redni občni zbor danes, 17. maja, ob 18.30 v prvem in ob 19.00 v drugem sklicanju, na društvem sedežu, Ul. Cicerone 8. Člani so vladljivo vabjeni.

EFT - SKD IGO GRUDE obvešča, da bo v soboto, 18. maja, v Nabrežini v društvnih prostorih od 16. do 20. ure potekala delavnica EFT in čiščenje prostora. Vodila jo bo Barbara Žetko. Število mest je omejeno, zato se za vpis javite na tel. 349-6483822 (Mileva), za info pa na naslov eft@barbarazetko.com ali na tel. 347-2787410 (Barbara).

TPP P. TOMAŽIČ sporoča, da bo v soboto, 18. maja, ob 9. uri odhod avtobusa iz Padriča za nastop na Kozjanah; v torek, 21. maja, ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevska vaja.

ASD CHEERDANCE MILLENIUM prireja Zaključno prireditev v okviru 10. obletnice društva, ki bo v nedeljo, 19. maja, ob 18.30 v občinski telovadnici v Zgoniku! Toplo vabljeni!

IGRALCI SOKOLA, ob priliki napredovanja v košarkarsko D ligo, organizirajo na društvem odprttem igrišču v Nabrežini v nedeljo, 19. maja, celodnevni pik-nik za člane in prijatelje. Ob tej priliki bodo imeli člani možnost, da povranno letno članarino. Vsi toplo vabljeni.

MTK - Mladinski trebenski krožek prireja osnovni tečaj fotografije s pričetkom v nedeljo, 19. maja, ob 17. uri v Ljudskem domu v Trebičah. Zadnja prosta mesta. Informacije na tel. 342-8084220.

CENTER OTROK IN ODRASLICH HARMONIJA organizira brezplačna srečanja: od ponedeljka, 20., do nedelje, 26. maja, s psih. dr. Ingrid Bersenda v okviru tedna psihološkega dobrega počutja; v torek, 21. maja, ob 18.00 srečanje na temo »Težave in specifične učne težave otrok: kako pomagati učencem«, v petek, 24. maja, ob 18.00 pa na temo »Izboljšaj odnos s svojim telesom tako, da se boš dobro počutil« v Ul. Canova 15. Skupaj s kolegico Segato bosta predavalci tudi v četrtek, 23. maja, ob 18.00 v Padovanskem družinskom centru v UL XX Settembre 37 na temo »Od para do družine«. Tel. 320-7431637 (Ingrid).

TEDEN PSIHOLOŠKEGA DOBREGA POČUTJA - Sklad Mitja Čuk organizira brezplačna srečanja od ponedeljka, 20. do petka, 24. maja, s psihologinjo-psihoterapeutko dr. Roberto Sulčič (tel. št. 349-3595560) ter predavanje »Starši, otroci in adolescenci« v ponedeljek, 20. maja, ob 18.30 v italijanskem in ob

20.00 v slovenskem jeziku na sedežu, Proseška ul. 131. Vabljeni!

TEDEN PSIHOLOŠKEGA DOBREGA POČUTJA: pod pokroviteljstvom zbornice psihologov FJK bo psihoterapeut dr. Iztok Spetič od ponedeljka, 20. do petka, 24. maja, na razpolago za brezplačno svetovanje za otroke, najstnike, družine in odrasle. Zainteresirani naj se javijo na tel. št. 366-3625523 ali na iztok.spetic@tin.it.

VEČJEŽIČNA IN MEDKULTURNA VZGOJA: delavnica v sklopu projekta Jezik-Lingua bo potekala v italijanskem jeziku v ponedeljek, 20. maja, ob 20. uri na Osnovni šoli L. Brumati v Romjanu, Ul. Capitello 8. Informacije na info@jezik-lingua.eu.

MFU - Magna Fraternitas Universalis CEGEN vabi na konferenci v knjigarni Borsatti - Libreria del centro, Ul. Ponchielli 3: »Ženski doprinos kulturi psihopedagogike« v torek, 21. maja, ob 17.30; »Ženski doprinos kulturi znanosti« v torek, 28. maja, ob 17.30.

MLADINSKI ODSEK SPDT vabi na informativni sestanek za prijavljene na Planiško šolo na Planini Jezer nad Bohinjem od 1. do 6. julija. Srečanje bo v torek, 21. maja, ob 19. uri v prostorju ŠZ Bor na Stadionu 1. maja v Trstu.

SKD SLOVENEC vabi vaščane v torek, 21. maja, v srenjsko hišo v Boršt na sestanek v zvezi z organizacijo 43. Praznika vina, ki bo trajal od 31. maja do 2. junija.

OBČINI ZGONIK IN REPENTABOR vabi vse mlade od 16. do 35. leta, da se udeležijo predstavitev projekta »Obrtni poklici preteklosti za podjetništvo prihodnosti«. Predstavili se bodo obrtniki, ki se ukvarjajo z obdelavo kamna, lesa in pridelavo piva. V projektu sta predvidena strokovni tečaj in delovna praksa. Srečanje bo potekalo v prostorih Krd Dom Briščiki, Briščiki 77, v sredo, 22. maja, ob 17.30.

SKLAD MITJA ČUK zbira otroška oblačila (od 3 do 12 let) do petka, 24. maja, od ponedeljka do četrtek od 10. do 16. ure na sedežu, Proseška 131, Opčine.

TEDEN PSIHOLOŠKEGA DOBREGA POČUTJA - Dan odprtih vrat z brezplačnim svetovanjem in informiranjem v skupnih prostorih na Opčinah, bo v petek, 24. maja. Dostop možen s predhodno telefonsko nujavo ali direktno na licu mesta - Dunajska cesta 8-12 (od 9. do 13. ure logopedinja Miriam Kandut, tel. 347-8204897, od 9. do 17. ure psihologinji in psihoterapeutki Martina Flego, tel. 347-0157118 in Jana Pečar, tel. 328-3572108, od 11. do 16. ure psihomotoristka Loredana Kralj, tel. 380-3224745).

DRUŠTVO SLOVENSKIH ČEBELARJEV

- TRST razpisuje natečaj za izdelavo drušvenega grba-slikovnega logotipa. Vabljeni so dijaki slovenskih šol, grafiki in slikarji, ki imajo posluh in razumevanje do čebelarstva. Likovna dela naj imajo format 15x20 cm ali A4, tehnika je prosta. Svoje izdelke pošljite do 25. maja na naslov predsednika društva: Novak Daniel, 34018 Dolina, Mačkolje 129. Na podlagi ocen strokovne žirije bodo prvi trije izdelki nagrajeni s sladkimi dobratami iz čebeljega panja.

ZELENJAVNE JEDI, recepti za vse okuse in ne samo za vegetarijance: 12-urni kuhrske tečaj na Ad formandum bo potekal ob ponedeljkih od 27. maja, v Gostinskem učnem centru na Fernetičih. Info na tel. 040-566360, Ul. Ginnastica 72, ts@adformandum.org.

TEČAJ O PRIPRAVI SLADIC: 12-urni tečaj bo potekal vsak torek od 17.30 do 21.30; prvo srečanje: 28. maja. Info: Ad formandum (Ul. Ginnastica 72, tel. 040-566360, ts@adformandum.org).

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE za osnovnošolce v organizaciji ZSKD bodo od 27. do 31. avgusta v Debelem rticu. Rok prijave zapade 30. maja. Informacije na tel. št. 040-635626.

AŠZ SLOGA IN ZŠSD prirejata odbojkarski kamp za najmlajše (letniki 2001 in mlajši) od ponedeljka, 17., do srede 26. junija. Informacije in prijave na: sloga.info@gmail.com ali na ZŠSD (tel. št. 349-3595560) ter predavanje »Starši, otroci in adolescenci« v ponedeljek, 20. maja, ob 18.30 v italijanskem in ob

20.00 v slovenskem jeziku na sedežu, Proseška ul. 131. Vabljeni!

središče za otroke, ki obiskujejo otroški vrtec in osnovno šolo. Prijavnice so na razpolago v občinskem Uradu za šolstvo v občinski knjižnici v Nabrežini št. 102. Izpolnjeno prijavnico je treba oddati v zgoraj omenjenih uradilih do petka, 31. maja. Informacije na tel. 040-2017370.

TENIŠKA SEKCIJA pri AŠZ Gaja organizira od 10. do 28. junija ciklus začetniških in nadaljevalnih tečajev za osnovno in srednješolce. Informacije in prijave na tel. št. 389-8003486 (Mara) ali na tenis.gaja@yahoo.it.

AŠD SK BRDINA sklicuje v petek, 14. junija, ob 19.30 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v domu Brdina na Opčinah, Proseška ul. 109, 18. redni volilni občni zbor. Vljudno vabimo vse člane, da se občnega zборa udeležite.

SKLAD MITJA ČUK - Poletne dejavnosti pri Skladu Mitja Čuk: Poletni center Kratkohlačnik od 1. do 26. julija. Prijave do 14. junija po tel. št. 040-212289, od ponedeljka do petka od 10. do 14. ure.

PIKAPOLONICA - ŠC Melanie Klein obvešča, da je do 17. junija možno vpisovanje v poletni center. Prijave na www.melanieklein.org ali v uradih, Ul. Cicerone 8, ob ponedeljkih in četrtekih 9.00-13.00 in ob sredah 12.30-16.00. Omejeno število mest.

Prireditve

KRIŽ - župnijska skupnost in Slomškovo društvo vabita danes, 17. maja, ob 20. uri v Slomškov dom (Križ 739) na srečanje »Kalkuta - ko vas pokliče ljubezen«. Damijana Pipan nam bo predstavila svojo izkušnjo Kalkute.

ODPRTE OSMICE - SAMATORCA 2013: danes, 17. maja, ob 19.30 na balinišču koncert Slovenskega lovškega pevskega zabora Doberdob; sobota, 18. maja, od 9.00 do 19.00 mednarodni turnir v balinanju, ob 15.00 na balinišču turnir v briškoli, ob 19.00 v cerkvici Sv. Urha koncert gojencev Glasbene matice; nedelja, 19. maja, ob 10.00 pohod Pliskovica-Samatorca, ob 11.00 v osmici pri Borisu šahovski turnir, med 14.00 in 18.00 potujoči muzikanti: Godba Salež, ob 19.00 v cerkvici Sv. Urha koncert MePZ Rdeča zvezda. V soboto in nedeljo: fotografski natečaj, vožnje s kočijami (12.00-18.00), razstave, ex-tempore za otroke. Prireditelj Občina Zgonik v sklopu Dnevnov kmetijstva, ribištva in gozdarstva.

POTOVATI V VIŠINE IN GLOBINE - v okviru niza srečanj bo danes, 17. maja, ob 18. uri v Ul. Donizetti 3 v Trstu srečanje na temo »V iskanju afriške duše«. Gost srečanja bo p. Pepi Lebreht. Vabljeni mladi.

SKD IGO GRUDE in Jus Slivno vabita na predstavitev dvoježičnega vodnika Pešpot Slivno. Predstavitev v italijansčini bo danes, 17. maja, ob 20. uri v prostorih agriturizma v Nabrežini Kamnolomi št. 62. Avtor, prof. Zvonko Legiša, bo svoj poseg dopolnil s predvajanjem diapositivov itinerarja, ki razkriva zgodovinske, naravne in kulturne zanimivosti tega področja.

SKD PRIMOREC prireja »Večer vaške ustvarjalnosti« danes, 17. maja, ob 19. uri v Hiški učilnišči v Trebičah. Razstava bo na ogled v soboto, 18. od 16. do 18. ure in v nedeljo, 19. maja, ob 10. do 12. ter od 16. do 18. ure.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB L. KOŠIR vabi na otvoritev filatelistične razstave in razstave starih razglednic ob 60. obletnici svoje ustanovitve ter na predstavitev nove knjige o delovanju kluba Veselje s filatelijo. Otvoritev bo v Prostvenem domu na Opčinah danes, 17. maja, ob 18. uri. Ogled razstave je možen v petek in soboto od 10. do 12. ure in od 16. do 19. ure ter v nedeljo od 10. do 12. ure.

ŠKD CEROVLJE MAVHINJE, v sodelovanju s Kraškimi gadi z Gorjanskega, prireja večer s predvajanjem filma o počodu »Od Glinščice do Triglava« v soboto, 18. maja, v dvorani športnega centra v Vižovljah s pričetkom ob 20.30. Toplo vabljeni!

BALENTA PREDSTAVA »PLESNI GOZD« - po zmagi gozdnih vil nad čarovnicami začne čas plesa in veselja. Pri-

družite se nam v nedeljo, 19. maja, ob 18.00 v Kulturnem domu Srečka Kosovelja v Sežani. Predstavite se bodo baletne skupine: ŠKUD 15. februar iz Komna, Baletno društvo Sežana, KUD Iga Grudna iz Nabrežine in ŠKD Franceta Prešerna iz Boljuncu.

KD IVAN GRBEC, Škedenjska ul. 124, vabi v nedeljo, 19. maja, ob 18. uri na srečanje ŽPZ »Zapojimo si pesem veselo«. Nastopajo ŽPZ Kontovel - Prosek (dir. Marko Štoka), Ženska Kompanija »Fritule« (dir. Mario Petvar), citrarka Maruša Pišljar, ŽPZ Ivan Grbec (dir. Silvana Dobrilla).

KD KRAŠKI DOM prireja srečanje s klobučarjem Sergejem Pajkom, ki bo marsikaj pokazal in povedal o klobučarski obrti. Možna bodo tudi naročila za bližajočo se Kraško ohjet. Vabljeni v Kraško hišo v Repnu v nedeljo, 19. maja, ob 17. uri.

OBČINA DEVIN NABREŽINA vabi na ogled razstave »Spomin na Lorenza Furjanja«, ki je v Kamnarski hiši Igo Gruden v Nabrežini. Odprtja bo do nedelje, 19. maja. Urnik: ponedeljek in sreda 9.00-13.30 in 15.00-17.30; torek in četrtek 11.30-14.00; petek 9.00-12.00; sobota in nedelja 16.30-18.30.

V UMETNIŠKEM IN KULTURNEM CENTRU SKERK v Trnovci 15, je na ogled do nedelje, 19. maja, razstava »Umetniška dela 20. stoletja« z več kot 200 slikami številnih umetnikov iz območja Alpe Adria. Urnik: ob sobotah, nedeljah in praznikih 10.00-13.00 in 16.00-19.00. Info: 331-7403604 ali info@skerkcenter.it.

DRUŠTVО SLOVENSKIH IZOBRAŽEN-

CEV vabi v ponedeljek,

ZGODOVINA - Knjiga o Sloveniji med 2. svetovno vojno

Italijanskim bralcem odpira nova obzorja

Delo predstavili Branko Marušič in trije avtorji

Vojno fizično in moralno razdejanje je pustilo veliko odprtih vprašanj, temnih poglavij, posledic povojnega revizionizma. Ekipa zgodovinarjev je zato z znanstveno objektivnim pogledom obdelala kompleksno štirilete druge svetovne vojne v Sloveniji, da bi ponudila italijanskim bralcem utemeljene razloge in resnice »sosed«, hkrati da bi s temi dogodki in njihovimi protagonisti seznanila tudi Slovence. Knjiga Slovenija med drugo svetovno vojno-La Slovenia durante la seconda guerra mondiale je namreč objavljena v dvojni jezikovni različici in njen italijanski prevod so predstavili v sredo v galeriji Narodnega doma v Trstu. Geneza knjige je precej nenavadna, kot

Četverica zgodovinarjev na predstavitvi v Narodnem domu KROMA

je uvodoma poudaril ravnatelj NŠK Milan Pahor, saj je nastala na pobudo italijanske založbe (Furlanskega inštituta za zgodovino osvobodilnega gibanja, s sodelovanjem goriškega skladu Dorče Sardoč) najprej v slovenskem jeziku, v Trstu pa so italijanski prevod Alenke Špetič predstavili v slovenščini; spletnogovor, ki bi si ga pred tridesetimi leti težko predstavljal.

O knjigi so na tržaškem srečanju spregovorili vsi trije avtorji in zgodovinar Branko Marušič, ki je uokviril publikacijo s pregledom objavljenih del na to temo, od glasil in publicistike do monografij ali Poročila mešane komisije. Nova, obsežna študija v devetnajstih poglavijih, je sad skupnega dela treh uveljavljenih strokovnjakov kot so Zdenko Čepič, Damijan Guštin in Nevenka Troha.

Združiti tri poglede na tako delikatno temo je predstavljalo seveda iziv, kot je povedal Damijan Guštin, ki je pojasnil, da je bila skupina že v osnovi uglašena, v njej pa je vsak prispeval to, kar najbolj obvlada. Kar se definicije meja Slovenije tiče, pa se področje obravnavanja istoveti z etničnim teritorijem. Odporniško oz. osvobodilno gibanje s svojo izrazito nacionalno komponento ima v tej knjigi seveda pomemben prostor, a kot del celote, ki jo sestavljajo -tako je pojasnil Čepič - tri glavna poglavja: okupacija (nemška, italijanska, madžarska), odporniško gibanje in kolaboracija. Zaradi mnogih še obstoječih nesporazumov in lažnih prepričanj, je namen knjige in stilnih izbir avtorjev, da bi bila predvsem informativna, brez opredeljevanja, saj sloni na dokumentiranih dejstvih. Nevenka Troha je k temu dodala, da je knjiga opremljena tudi z biografskimi podatki o osebah, ki jih citira, s povednimi in ilustrativnimi fotografijami in z zemljevidi, ki so jih izdelali, da bi osvetlili geografske pojme.

Vsi avtorji se sprašujejo, če bo ciljna italijanska publike lahko presegla mejo strokovnih krogov, prav gotovo pa bi bilo - predvsem v naši deželi - zelo koristno širiti poznanje zgodovine in dogodkov, ki so se skupnimi usodami prepletali na meji narodov in držav, kot tudi spoznati, po Marušičevih besedah, da je uničevalna vojna ustvarila tudi vezi, o katerih govoriti sam izid te knjige.

ROP

ŠOLSTVO - Projekt združenj staršev

Z muzejskim vlakom po Bohinjski progi

V soboto, 4. maja, se je množiča malčkov in učencev otroških vrtcev Antona Fakina, Elvire Kralj in Ubaldia Vrabca ter osnovnih šol Alojza Gradiča, Pinka Tomažiča in Primozja Trubarja-Karla Destovnika Kajuhu s Cola, iz Trebič ter iz Gropade in Bavorice s svojimi starši in sorodniki podala na izlet z muzejskim parnim vlakom po Bohinjski progi od Nove Gorice do Bleda, prihodnjega 19. maja pa bodo enak izlet, vedno s starši in sorodniki, opravili otroci vrtcev Andreja Čoka, Marjana Štoke in Justa Koštute ter osnovnih šol Franceta Bevka, Augusta Černigoja in Alberta Sirkha z Opčin, Proseka in iz Križa. Izlet, ki seveda vključuje ogled Bleda in njegovih znamenitosti, dejansko predstavlja enega od vrhuncev projekta Pomagajmo si, ki ga v letošnjem šolskem letu izvajajo združenja staršev vrtcev in osnovnih šol Večstopenjske šole Opčine (pri tem je vodilni subjekt Združenje staršev OŠ Franceta Bevka z Opčin) v okviru deželnega programa Welfare.

Naslov projekta odraža željo po tem, da so otroci vrtcev in osnovnih šol deležni popoldanskih izobraževalnih in obšolskih dejavnosti, ki jih šola trenutno le s težavo lahko nudi radi krčenja števila učnih ur, kateremu je treba dodati tudi pomanjkanje primernih prostorov za dejavnosti otrok, ludotek, delavnice ipd. Zato je cilj projekta, da v sodelovanju s šolami te dejavnosti nudijo združenja staršev, ki so tokrat nastopila skupaj in usklajeno ter poskrbela za dejavnosti, za krite katereh je na voljo večja vsota denarja, ki jo prispeva deželna uprava, ki je projekt Pomagajmo si odobrila. Tako lah-

ko z vzajemno pomočjo in sodelovanjem pride do popestritve in obogatitve šolske in obšolske ponudbe, ki bi drugače ne bila možna, ob vsem tem pa je treba tudi imeti pred očmi utrjevanje znanja slovenskega jezika in razvijanje mreže sodelovanja med družinami, solo ter vrsto organizacij in ustanov, ki so soudeležene oz. nudijo pomoč pri dejavnostih.

V ta namen se je oblikovala deželna skupina, ki je pripravila načrt dejavnosti: slednje gredo od pošolskih izobraževalnih dejavnosti pa vse do iger ter umetniških, rekreacijskih, jezikovnih, gibalnih in glasbenih delavnic, ki jih združenja staršev lahko nudijo v sodelovanju z nekaterimi ustanovami, kot so npr. Glasbena matica, Študijski center Melanie Klein, Sklad Mitja Čuk, SSG, SKD Tabor, Mednarodna opera akademija iz Križa ipd., za dejavnosti pa so poskrbeli tudi številni posamezni starši-prostovoljci. Med dejavnosti velja omeniti npr. delavnico psihomotorike ali pa šahovsko delavnico, še posebej so se posvetili glasbeni dejavnosti, za kar so nakupili tudi glasbila, projekt pa obsegata tudi seznanjanje s kraško arhitekturo, šiviljskimi spremnostmi, kulturo oblačenja, informatiko, vrtnarstvom, kuhinjo ipd. Nazadnje je tu še prirejanje čezmehnih izletov, katerih cilj je spoznavanje naše zgodovine in kulture, pa tudi naravnih lepot. Med te sodi tudi v začetku omenjeni izlet v dveh izmenah z muzejskim vlakom po Bohinjski progi, ki so ga pravkar koristili otroci s Cola, iz Trebič ter Gropade in Bavorice in na katerega že nestрпно čakajo njihovi vrstniki z Opčin, Proseka in iz Križa.

NSŠ SV. CIRILA IN METODA

Obeležili 1150-letnico prihoda Cirila in Metoda

V Nižji srednji šoli sv. Cirila in Metoda pri Sv. Ivanu in v podružnici na Katinari so pred kratkim obeležili 1150. obletnico prihoda bratov Cirila in Metoda med naše prednike. Na prošnjo moravskega kneza Rastislava sta šla misijonarit med Slovane. Med Slovani na Velikomoravskem sta od leta 863 naprej širila krščansko ozzanilo v slovanskom jeziku. Uporabljala sta posebno pisavo, ki so jo imenovali glagolica – po stari slovanski besedi glagolati, kar pomeni govoriti. Jezik, ki sta ga uporabljala, so takrat imenovali preprost slovanski jezik, danes pa ga imenujemo stara cerkvena slovansčina.

Ta zgodovinski datum smo profesorji in učenci obeležili s pre-

davanji arheologinje Katje Kjuder o Alpskih Slovanih (naših prednikov od pradomovine do Jadrana). Obravnavano je obdobje petstoletne zgodovine od časa, ko so Slovani še živelni na območju skupne pradomovine "za Karpati", pa vse do leta 1000. Arheologinja je povezala najpomembnejše dogodke in dijakom prikazala petstoletno zgodovino naših prednikov. S čarovnijo čudovitega predavanja nas je prepričala v to, da bomo Slovenci v zamejstvu trdno ohranjali svojo zavest le dobro poznavač lastno preteklost in da bomo iz nje črpali vse tisto, kar je dragoceno, da bomo še naprej uveljavljali našo slovensko bit na tem skrajnem zahodnem robu slovanskega življa.

Dijaki poslušajo predavanje arheologinje Katje Kjuder

HUMANISTIČNI LICEJ SLOMŠEK

Dijakinje vodičke v Miramarskem gradu

Otroci so natančni opazovalci, pozorni na podrobnosti, radovedni in vedožljivi. S temi besedami bi lahko strnili spoznanje, ki so ga dojeli dijakinje 3. razreda humanistične smeri liceja A. M. Slomšek. Preizkusile so se namreč v vlogi vodičk in v neverjetnem navalu turistov suvereno speljale ogled Miramarskega grada za učence 4. in 5. razreda osnovne šole Alojza Gradiča z Repentabor ter njihovih vrstnikov iz Logatca.

Med ogledom gradu so otroci spoznavali Maksimiljanovo in Šarlottino osebnost, njune interese ter življenjski slog. Z opazovanjem grajske opreme so primerjali vsakdanje življenje v drugi polovici 19. stoletja z današnjim in pri tem spoznavali grad. Vezna nit ogleda je bil element vode, saj v grajske prostore na več načinov in v različnih oblikah »vstopa voda«: kot morje Tržaškega zaliva, s sinjo barvo stenske tapiserije v pritličnih sobah, z vodom, ki povezuje pritličje s prvim nadstropjem, s Šarlottinimi slikami morskih pokrajin, z galabji, ki krasijo strop zadnje sobane v

prvem nadstropju. Poleg elementa vode so učenci iskali tudi simbole in jih prepoznavali v okrasju, vzorcih in mitoloških živalih, ki so tih stanovalci in čuvaji gradu.

Didaktični ogled je sad sodelovanja med licejem A. M. Slomšek in osnovno šolo Alojza Gradiča, pokrovitelji pobude pa so Občina Repentabor, nadzornik za zgodovinske, umetniške in etnoantropološke dobrine FJK dr. Luca Caburlotto ter ravnateljica muzeja dr. Rossella Fabiani. Za uspeh pobude imajo še posebno zaslugo vodičke Miramarskega grada Luca Gherghetta in Francesca Grippi ter sodelavka muzeja arhitekta Monika Milic.

Vsi strokovnjaki so s svojimi nasveti in znanjem pomagali oblikovati didaktični ogled, tako da je bil za učence in dijakinje enkratna priložnost za spoznavanje tržaške kulturne dediščine. Učenice repentabrske šole sta spremljali učiteljice Morana Sosič in Martina Svetlič, za pripravo dijakinj pa je bila odgovorna prof. Marija Kristina Milič.

Medene nagrade za logotip Društva slovenskih čebelarjev

Kot med sladke nagrade, vse izključno iz čebeljega panja, čakajo prve tri uvrščene na natečaju za izdelavo društvenega grba Društva slovenskih čebelarjev. Pred kratkim ustanovljena organizacija, ki steje več kot štirideset čebelarjev iz tržaške pokrajine, je razpisala natečaj za lastni grb in logotip in na udeležbo povabila dijake slovenskih šol, grafike in slikarje, ki so jim čebele vse, kar je z njimi povezano, pri srcu. Izdelki naj bodo formata 15x20 cm ali formata A4, oblikovalci se lahko poslužijo vsakršne tehnike. Rok za predstavitev likovnih del zapade prihodnjo soboto, 25. maja, udeleženci natečaja naj pošljejo svoje izdelke na naslov predsednika društva Danijela Novaka, Mačkolje 129, 34018 Dolina.

Iskanje afriške duše

Zadnje iz letosnjega niza srečanj skupine Etika in prihodnost, ki jih združuje tema poti, bo posvečeno popotovanju v Afriko, »celino prihodnosti«. Med nami bo Pepi (Jožef) Lebreht, pater frančiškan, ki je bil med leti 1995 in 2009 misijonar v Beninu in nato v Togu (Zahodna Afrika). Bolj kot nizanju podatkov bo srečanje namenjeno iskanju »duše« afriškega kontinenta in »notranje slobode bivanja«, kar je nemara danes odlična tega kontinenta v primerjavi z evropsko utrjenostjo. Patrovemu uvodu bodo sledili delo po skupinah, diskusija, izmenjava mnenj ter izkušenj. Srečanje bo danes ob 18.00 v Peterlinovi dvorani v ul. Donizetti 3. S tem srečanjem so bo zaključilo delovno leto, ki je že tretje zaporedno. Kot mentor je tudi tokrat sodeloval dr. Edi Kovač z ljubljanske in toluške univerze, pokrovitelj pa je bila Slovenska prosveta.

ŽARIŠČE

Evropska državljanska pobuda »Eden izmed nas«

JULIJAN ČAVDEK

Prejšnjo nedeljo je bil v Italiji praznik posvečen materam ali materinski dan. Praznovanje materinstva in vloge matere v današnjih, sodobnih družbah pa se je odvijalo še v številnih drugih državah, čeprav ne v vseh istočasno, saj ni še uspelo, da bi se na svetovni ravni posnetili glede datuma. Tako velja nekakko za večino držav, da se materinski dan praznuje drugo nedeljo v maju, vendar obstajajo številne izjeme, med katerimi je tudi Slovenija, ki se slovenskih mater od osamosvojitve naprej spominja 25. marca.

Sodobna zgodovina tega praznika se začenja v drugi polovici 19. stoletja po zaslugu dveh ameriških žena, Julije Ward Howe in Anne Jarvis. Obe sta si zamislili materinski dan za mir, kot protestno obliko proti vojni. Pri tem je bila uspešnejša Anna Jarvis, ki je dosegljala, da je leta 1914 ameriški predsednik Woodrow Wilson praznik tudi uzakonil s sklepom ameriškega kongresa. Na žalost se je prvočen pomen in namen praznika povsem izvotil in pustil prostor bolj površinskim, komercialnim vsebinam, kar se danes še dogaja in to ne le v ZDA, temveč tudi pri nas, v Evropi.

V Italiji se materinski dan praznuje od leta 1956, ko so ga prvič obeležili v Bordigheri. Leta 1957 so z materinskim dnevom začeli tudi v asiškemu Tordibettu. Leta 1958 pa je bil v severnem Žožanju že vložen prvi zakonski osnutek za institucionalno priznanje materinskega dneva.

Na prvi pogled praznovanje materinskega dneva izgleda zares nekoliko romantično, kar žal skriva v ozadju

predvsem komercialne interese, da se spomin na matere ustavi pri nakupu in podaritvi kakšnega spominčka, sladice ali okrasne rastline. To je res škoda, saj bi si matere in vloga materinstva zaslужile bistveno večjo pozornost, še posebno v teh kriznih časih.

Ni pa vse tako plitivo in v zadnjih letih se na materinski dan pozornost vse bolj osredotoča na vprašanje rojstva in življenja, področji, ki sta pod velikim udarom bioetike. Zelo prisotno pa je tudi vprašanje splava in zakonov, ki to dovoljujejo in se jih razglaša kot veliko pridobitev moderne civilizacije.

Prejšnjo nedeljo so številne organizacije, ki se ukvarjajo z vprašanjem družine, organizirale v Rimu tretji pochod za življenje. Materinski dan so tako v Italiji povezali prav z javnim naspovedovanjem splavu in zakonu 194, ki ga dovoljuje in ureja. Pohoda se je udeležilo več kot 30.000 ljudi, med njimi so bili tudi številni tujci gostje, med katerimi lahko omenimo Američanko Lilo Rose, glavno nasprotnico organizacije Planned Parenthood, ki splav odobrava ter francoskega zdravnika Xavierja Dora, ki je bil že 15krat obsojen, ker se je zoperstavljal splavu. Na koncu pohoda pa je organizatorje in udeležence pred bazilikijo sv. Petra nagovoril tudi papec Frančišek.

Zelo prisotna tematika na tem pochu za življenje ob materinskem dnevu pa je bila promocija evropske državljanske pobude, ki nosi naslov »Eden izmed nas« in ima za predmet »pravno varstvo dostojanstva, pravico do življenja in integracije vsakega človeškega bitja od spočetja na področjih pristojnosti

EU, kjer je taka zaščita še posebej pomembna«. Dokument je bil vložen 11. maja 2012 in sprejet 13. julija istega leta. Sedaj mora državljanski odbor (kjer je prisoten tudi slovenski predstavnik), najkasneje do 1. novembra 2013, zbrati najmanj 1 milijon podpisov v najmanj sedmih državah članicah Evropske Unije. To bo zavezalo Komisijo EU, da dokument preuci, se sestane z odborom ter se nato obvezno izreče in tudi predlaga novo zakonodajo na tem področju. Glavni cilj pobude je, da človeški zadelek zasluži spoštovanje svojega dotojanstva in integracije. To je leta 2011 razglasilo Sodišče Evropske unije v primeru Brüstle, kjer je »človeški zadelek opredeljen kot začetek razvoja človeškega bitja. Kadar gre za vprašanje človeškega zarodka, bi morala EU za zagotovitev doslednosti na področjih svoje pristojnosti uvesti prepoved in prenehanje financiranja dejavnosti, ki predvidevajo uničenje človeških zarodkov, zlasti na področju raziskav, razvojne pomoči in javnega zdravja.«

Od pouličnih protestov v Franciji ob sprejemanju spornega družinskega zakona, se tudi na ravni Evropske unije odvija pomemben boj, ki zadeva osnovno človekovo dotojanstvo, pravico do življenja in s tem v zvezi zaščito najšibkejšega subjekta, človeškega zarodka. Pri tem pa se ne sme pozabiti na vlogo matere in žene. Še posebno v težkih časih gospodarske in splošne družbenе krize je sprejetje novega življenja, nove osebe nadvse odgovorno dejanje, še posebno, če se pri tem pojavljajo komplikacije. Uničenje zarodka, novega življenja pa seveda ni rešitev.

SEŽANA - V Kosovelovem domu do 18. junija

Ambientalna razstava keramičnih skulptur Ivana Skubina v raku tehniki

SEŽANA - V Kosovelovem domu v Sežani so v torek odprli ambientalno postavljeno razstavo keramičnih skulptur mojstra keramike Ivana Skubina, ki prihaja iz Goriških Brd in se po samostojni razstavi v Štanjelu pred enajstimi leti prvič predstavlja na tem delu Krasa.

Sicer pa so ga poti že večkrat zanesle v Piran, kjer je prejel kar dve nagradi grand prix na mednarodnem extemporu keramike v Piranu (2002 in 2007) in veliko odkupno nagrado na isti prireditvi (2003). Tudi drugače se lahko avtor, rojen 1946 v Bregu pri Golem Brdu v Goriških Brdih, ponaša s številnimi priznanji in nagradami na svoji umetniški in razstavni poti, ki se je začela pred štirinajstimi leti. Je član Društva slovenskih keramikov in Društva severnoprimske likovnih ustvarjalcev. Njegova dela bogatijo številne javne in zasebne zbirke v Sloveniji in tujini. Za sabo ima več kot 20 samostojnih in nad 60 skupinskih razstav. Na svoji domačiji v rodnih Goriških Brdih, kjer živi in ustvarja v idiličnem okolju briških gričev in vinogradov, ima svoj atelje.

Na odprtju razstave glinastih skulptur je po pozdravnih besedah programskega vodje Kosovelovega doma Davida Terčona in glasbenem uvozu Milka Špacapana na kitaro spregovorila umetnostna zgodovinarka in li-

Anamarija Stibilj Šajn in Ivan Skubin

O.KNEZ

kovna kritičarka Anamarija Stibilj Šajn, ki je predstavila umetnika in njegovo delo. »Skubin ohranja prvinski stik s sammim seboj in zemljo. Iz gline oblikuje čiste forme, ki premorejo vsebino z asociativnim, metaforičnim in simboličnim značajem. Skubinove ptice, modelirane v šamotiran beli glini, veselo znova letijo k želenemu cilju. Do njega je mogoče priti le mimo »Čuvajev praga«, pa čeprav nam avtor artikulira prehode, s katerimi nam pripravlja pot. Pogosto je ne vidimo, saj naša stanja nazorno objektivizirajo »Ujetniki«. Še vedno pa obstaja v nas »Anima«, duša, ki čaka, da se prebudimo. Avtorjevo zgodbo sestavlja tudi »Sfingi«, čuvarki, varuhinji skrivnosti. Pripravi nam celo »Haronov brod«, s katerim

nam ponuja možnosti prehoda. Osnovni liki so ptice, a dvigovanje in letenje ima lahko včasih tragičen konec, na kar nas opozarja »Ikar«, ki je o ključnih točkah Skubinove postavitev keramičnih skulptur dejala Stibilj Šajnova in podarila njegove elegantne skulpture iz šamotirane bele gline in starodavni japonski raku tehniki, ki je umetniku prisrca.«

Razstava skulptur z zgovernim in razmišljajočim naslovom Quo vadis, homo, mojstra keramike Ivana Skubina, bo na ogled do 18. junija. V galeriji digitalne umetnosti Črni kot pa v Kosovelovem domu razstavlja domača fotografov Jadran Čeh svoja dela z naslovom »Premog, voda, para, moč«.

Olga Knez

prej do novice

www.primorski.eu

TA TEDEN

EDINOST
SLOVENSKA POLJOTRGOVINA MUDRINA JEDNOST ZA PREDUSLUGE

PRED 100 LETI

Trst je v teh dneh gostil ljubljansko Glasbeno matico: »Z vlakom je zbor popoldne prispel v Trst, žej, pa tudi precejšnje število drugega ljubljanskega občinstva, ki je porabilo to priliko, da poleti na obalo naše Adrie in prezvi po mladinske praznike med nami. Na južnem kolodvoru je pričakoval ljubljanski odbor tržaške podružnice Glasbene matice s predsednikom dr. Slavkom na čelu in lepa množica drugega narodnega občinstva. Oficijselnega sprejema in nagovorov ni bilo, a prišleci so bili gotovo vzlič temu prepričani, da prihajajo med brate, ki jih sprejemajo z odprtimi rokami, z ljubečimi srci. Med drugimi ljubljanskimi gosti smo opazili tudi predsednika Glasbene matice gospoda Mahoriča.«

Zvečer se je dvorana Narodnega doma napolnila do zadnjega kotička. Vse je bilo razprodano! Ko se je razpovrstil zbor na znatno v dvorano podaljšanem odru – orkester je zavzel svoj prostor na odru v ozadju – in je stopil na dirigentovo mesto koncertni mojster gospod Matej Hubad, tedaj je zaoril po dvorani vihar poslanca in živoklici kar niso hoteli ponehati. Toda tedaj, ko je dvignil dirigent svojo palčico, tedaj so se kakor pod čarowno palico pomirili vsi ti valovi navdušenja in tisti mir je nastal po dvorani. Potem pa so se oglasili lahni zvoki violin. Strokovno oceno o koncertu prepričamo strokovnjakom, omejimo se le na konstatacijo, da je občinstvo kakor očarano uživalo to lepoto in da je ob koncu prvih dveh delov, zlasti pa na koncu prišlo do pravih elementarnih izbruhoval navdušenja. Viharno odobravanje se kar ni moglo poleči. Brezvomno gre največje priznanje na tej prekrasni umetniški prireditvi in na njenem velesljajnem uspehu mojstru Hubadu, kateremu je bil ob koncu drugega dela izročen lovorjev venec z napisom: »Mojstru Hubadu – tržaški Slovenec!« Po koncertu se je v dvorani razvila med gosti in domačini v prijateljski družbi prav vesela domača zaba, ki je le še nanovo utrdila bratske vezi, ki vežejo središče Slovenije, belo Ljubljano, z njenimi vrti v širni svet, slovenskim Trstom.«

TA TEDEN

PRIMORSKI DNEVNIK

PRED 50 LETI

Na stadionu Prvi maj je tokrat Slovensko gledališče uprizorilo Tavčarjevo igro v treh dejanjih V Honoluolu: »Navadili smo se že, da nam naš dramaturg profesor Josip Tavčar vsako leto postreže z novim delom in čeprav tudi v glavnih obrisih že vnaprej vemo iz kakšnega okolja zajema Tavčar snovi za svoja gledališka dela, jih vedno znova pričakujemo z največjo radovnostjo in nestrnostjo. Da je temu res tako, je pokazal tudi tokratni obisk, saj je bila dvorana na stadionu domala polna hvaležnih gledalcev, ki so tudi mimo osebnega gledanja na vsebino dela kot takega, hoteli s svojo prisotnostjo pozdraviti slovensko gledališko novost, ki je še toliko bolj pomembna, ker je zrastla na naših tržaških tleh, ker jo je napisal tržaški Slovenec in ker kot taka pomeni nov doprinos tržaških Slovencem v izvirni slovenski gledališki repertoar.«

Tavčar je tudi iz igre V Honoluolu posegel v današnje življenje, le da se je morda nekoliko odmaknil od realnih tal oziroma je realnosti dal precej kariširano obleko, da bi s pretiravanjem določenega, v življenju povsem mogočnega pojava, dosegel svoj namen: dopovedati gledalcu, da je človek, v svojem bistvu sanjač, ki bi se za vsako ceno hotel izviti iz ne vedno lepe resničnosti, iz življenske enolične dolgočasnosti, pa mu to ne uspe in ne more uspeti, ker je slabič, ker ga je za slabica ustvarilo sodobno življenje, katerega ne ločljivi sestavni del je on sam, pa čeprav morda proti svoji volji in svojim intimnim hotenjem. Skratka – življenje je vrtinec, je stalno vrteče se kolo s svojimi rdečimi in zelenimi lučkami, človek pa je v tem vrtincu prah, ki ga tokovi premetavajo kakor se jim zdi. To misel je Tavčarju uspelo povedati z jasnim gledališkim jezikom in s preprosto ter spretno grajeno fabulo, ki je v res posrečenem scenskem okolju, v zadetih tonskih efektih, v okusnih kostumih in v dinamični režiji Adrijana Rustje zaživel na moč plastično.«

PISMA UREDNIŠTVU

Zaščitni zakon in raba slovenščine

Polemizirati potom dnevnika je neučinkovito. Skrb za slovenski jezik je prioriteta za vse predstavnike naše skupnosti. Za zgled bi nam bile lahko pomladne stranke in bivši komunisti, ki so v ključnih trenutkih osamosvajanja Slovenije znali povleči skupaj, niso iskali osebnih političnih točk, zasledovali so jasen skupni cilj. Tako je tudi pri uveljavljanju zaščitnega zakona in rabi slovenščine v izvoljenih telesih.

V pojasnilo bralcem in dopolnilo včerajšnjega pisanka pokrajinskega tajnika SSK Čavdu bi navedel le, da smo vsi štirje slovenski svetniki na goriški občini člani svetniške skupine Demokratske stranke in se znotraj te tu-

di koordiniramo. Sodelovanje vseh štirih svetnikov bo še dodatno podkrepljeno z dogovorom, ki ga je SSK podpisala za izvolitev svojega predstavnika v deželni svet. Ta dogovor velja in uspešno deluje tudi na občini Goriška.

David Peterin,
goriški občinski svetnik

Dan odprtih vrat sežanskega kinološkega društva

SEŽANA - Kinološko društvo Sežana prireja v nedeljo na sejmišču Lipov list v Sežani dan odprtih vrat, kjer bodo od 9. do 18. ure potekale številne aktivnosti, ki jih prireja novoustanovljeno sežansko kinološko društvo, ki ga vodi Ljubo Gorup. Pričeli bodo s kinološkim pohodom, na katerem bodo izbrali najbolj simpatičnega psa. Predstavili bodo tudi pse, ki so posvojeni iz zavetišč, nastopila bo Malá šola in Kvadrilija društva, sledil pa bo prikaz delovnih psov po programu IPO 1 in IPO 2. Zanimivo bo tudi tekmovanje »Moj pes je brihtna buča«. Potekale bodo tudi zanimive spremljajoče dejavnosti, kot so veterinarski nasveti, nasveti frizerja, kreativne likovne delavnice za otroke in odrasle idr. Ob zaključku bodo podelili tudi nagrade najuspešnejšemu tekmovalcu. (O.K.)

ROSSETTIJEVO GLEDALIŠČE - Za sklep abonmajskih nizov

Velepredstava, polna domišljije in duhovitosti

Italijanska izvedba uspešnega musicala Priscilla

Predstavo Priscilla poleg drugega odlikujejo razkošni kostumi

STALNO GLEDALIŠČE FJK

Vizualno bogat spektakel z najbolj priljubljenimi hiti osemdesetih let, vrh tege še duhovita in zanimiva zgodba, ki govorí o sodobnih temah: to je musical *Priscilla, la regina del deserto*, s katerim Stalno gledališče Furlanije – Julisce krajine sklepa abonmajsko sezono v veliki Rossettijevi dvorani v Trstu. Predstavo, ki spada v musicalu posvečeni abonmajski niz, je postavila italijanska produkcijska hiša MAS Poltronissima z italijanskimi

interpreti, a v izrazitem broadwayskem slogu, ki ga zagotavlja postaviti team avstralskega izvironika iz leta 2006 v Sydneyju. Osrednja deželna gledališka hiša ponosno oznanja, da je Trst poleg Milana v Rima edino mesto z dovolj velikim odrom, da gosti scenografsko tako zahtevno predstavo. Kakorkoli že, *Priscilla* bo od prve tržaške izvedbe, ki je v petek, 10. maja, navdušila množico gledalcev, na sporedu do nedelje, 26. maja.

Zmagovita pot *Priscille*, kraljice puščave, se je začela na filmskem platnu: leta 1994 sta režiser Stephen Elliott in producent Al Clark končno zbrala dovolj sredstev, da sta posnela film *The Adventures of Priscilla, Queen of the Desert*, ki je po projekciji na festivalu v Cannes postal svetovna uspešnica in skupaj z drugimi takratnimi avstralskimi filmi v kolektivnem domišljijskem svetu ustvaril povsem novo podobo malega kontinenta.

Zgodba se zlahotnim, a nikakor ne omalovaževalnim pristopom loteva teme družbenega sprejetja gejevske skupnosti, pri čemer se sicer ne izogne skoraj nobeni izmed množice klijejskih trditev, vendar se odkupi z veliko mero samouironije, kot je zapisal italijanski filmski kritik Paolo Mereghetti. Trije glavni junaki Tick, Bernadette in Adam v Sydneyu nastopajo v nočnih klubih preoblečeni v pretirano fantastične obleke popevkarskih zvezdnic. Tickova ločena žena, ki vodi igralnico v Alice Springs, preprica moža, naj pride na obisk, ker hoče njun sinko nekaj časa preživeti z očetom; za finančno kritje potovanja bi lahko tudi nastopil v casinu. Tako se Tick s transseksualcem Bernadette in mladim Adamom na starem avtobusom, ki ga krstijo *Priscilla*, odpravi na pot skozi avstralsko puščavo, kjer spoznavajo naravne in zlasti človeške plati avstralskega podeželja.

S številnimi glasbenimi skeči treh protagonistov je film že imel v sebi možnosti za uspešen musical. Libreto Stephenha Ellotta in Alana Scotta je skoraj v celoti ohranil izvirno zgodbo, predvsem pa njeno vzdružje kot tudi glasbeno kulico priljubljenih hitov, ki je v musicalu še obogatena in koreografsko dodelana. Prostranstvo avstralske puščave nakazuje scenografija Briana Thomsona z velikim avtobusom, ki ga prekriva na tisoče lučk in ki se kaže z vseh strani. Veličastni kostumi se navezujejo na tiste iz filma, ki sta jih z omejenimi sredstvi in veliko domiselnosti ustvarila Tim Chappel in Lizzy Gardiner ter zanje prejela oscarjevo nagrado. Režiser Simon Phillips je tako postavil glasbeno velepredstavo, ki je po avstralskih gledališčih navdušila še britanske in ameriške. Italijanska postavitev se navezuje na broadwaysko, pri kateri so nekatere popevke Kyle Minogue nadomestile Madonnine. Nastopajoči italijanske izvedbe, ki govorijo v italijanščini, a pojejo glasbene hite izvirni angleščini, so popolnoma kos igralsko, pevsko in plesno zahtevni predstavi, še zlasti trije protagonisti Simone Leonardi, ki igra Bernadette, Antonello Angiolillo, ki igra Ticka in Mirko Ranù kot Adam. V kratki vlogi Tickovega malega sina Benjaminja se v Rossettijevi dvorani izmenjujejo štirje dečki, ki so jih izbrali v Trstu: Giorgio Borghesi, Giulio Marino (ki je nastopal na premieri), Gabriele Paccini in Filippo Zoppato. (bov)

GLASBA - Artimus Ensemble v Trstu

Odličen trio

Pretanjeno izbran program in tankočutna izvedba

zgibano, mestoma tudi hudomušno glasbeno pripoved.

Bogati program je sklenil madžarski mojster Ernö Dohnányi s Serenado v C-Duru op.10: dobro stoletje po Beethovenu je naslov serenata dobil povsem drugačen pomen, ohranil pa princip razgibanje priovedi, ki skladatelju omogoča svobodne polete fantazije. Po obveznem začetnem maršu smo doživeli blagozveno oazo čiste poezije, ki nam jo je v Romanci podarila violistka Ula Ulijona, protagonistka tople, ekspresivne melodije, ki sta jo nato razvila tudi violinistka in čelist. Sijoči Scherzo, razgibane variacije in živahnji rondo so zazveneli v popolni skladnosti muzikalnih izbir, z bogatimi dinamičnimi odtenki, z barvno paleto, ki je zvočnost vseskozi prilagajala domiselnim partituri. Trio si je prisluzil navdušene in povsem zasluzene aplavze občinstva, ki je kot dodatek lahko ponovno uživalo ob zapestjih Dohnanyjevi Romanci. Niz Kormorni salon, ki ga organizira društvo Chamber Music, se bo zaključil v ponedeljek, 20. maja z duom Runge-Ammon, ki je pripravil moderen in razgiban program, od Piazzolle in Gardela preko Prokofjeva do sodobnih skladateljev kot Nikolaj Kapustin in Lucio Franco Amanti.

Gideon Klein se je šolal v Pragi in je umrl v 26. letu starosti, zapustil pa nam je kar nekaj umetnin, med katerimi je Gidralni trio poslednji dokaz velikega talenta. Zelo posrečena spojina neoklasičnega sloga z markantnim vplivom ljudske glasbe kaže na svež in originalen način, ki zna izkoristiti najlepše kombinacije vseh treh instrumentov. Trio Artimus je v interpretacijo vll vse potrebne elemente, zraven poustvarjalnega zanosa, ki je skladbo obogatil z živostjo in pravim umetniškim utripom. Kleinu je sledil Erwin Schulhoff z Duom za violinino in violončelo, ki sta ga Filipczakova in Varema mojstrsko oblikovala, v komornem duhu, ki je oba instrumenta povezal zanimivo, ra-

Katja Kralj

filmi@primorski.eu

GREMO V KINO

Il grande Gatsby

ZDA 2013

Režija: Baz Luhrmann

Igrajo: Leonardo Di Caprio, Tobey Maguire, Carey Mulligan, Joel Edgerton in Isla Fisher

Ocena: ★★★★

Blišč kakeršnega si s težavo predstavljamo.

Razkošje o katerem smo lahko le slišali ali brali le v pravljicah.

Obleke, kakršne si ji vsaj ženska polovica sveta sanja.

Za dobrih stopet milijonov dolarjev je Baz Luhrmann posnel film, ki jih je v ZDA prejšnji vikend, kasiral že petdeset.

Najnovejša verzija Velikega Gatsbyja, zgodbe, ki smo si jo vsaj enkrat v življenju zavrteli in to takrat, ko smo se lotili branja Scott Fitzgeraldovega romana, je od danes na ogled tudi v italijanskih kinodvoranah, v 3D verziji. Po slovitem romanu F. Scotta Fitzgeralda, je avstralski režiser poskrbel za novi filmski remake klasične zgodbe o piscu Nicku Carrawayu, ki z zahoda ZDA, poleti leta 1922 v New York. Njegov prihod v Long Island sovpada z obdobjem prekupevanja s prepovedanim alkoholom, razpuščenih moralnih načel in vrednot.

V iskanju lastnih ameriških sanj, s Nick znajde na bajnem sprejemu skrivnostnega milijonarja Jaya Gatsbyja, ki je tudi njegov sosed.

Nicka Veliki Gatsby privabi v svet zabave in pohlepa ameriških bogatašev. Ob tem ga seznavi z njihovimi iluziami, ljubeznicimi in prevarami. Mladi opazovalec si vse kar vidi beleži in nato napiše zgodbo o neuresničljivi ljubezni, nepokvarljivih sanjah in nepopravljivi tragediji. Ob filmski postavitvi zgodbe, ki je nastala skoraj pred sto leti, pa je Luhrmann želel spregovoriti tudi o tistih tegobah, ki tarejo današnji svet. Nepoštenost, pohlep in hinavstvo, so gotovo med temi.

Film je postavljen v dvajseta leta prejšnjega stoletja, tik pred ameriško recesijo 1929. Kljub temu pa je Luhrmann v filmu uporabil kar nekaj sodobnih detajlov, kot so ogromne steklenice šampanjca, ki v filmu res teče kot po potokih ter opremo, ki jo vidimo med nadvse razkošnimi zabavami, ki je navsezadnje del našega sodobnega vsakdana.

Tudi sanjske obleke, tako ženskih kakor moških povabljencev imajo sodobni kroj. Kar nekaj si jih je Luhrmannova žena Catherine Martin, ki je po poklicu kostumografinja, sposodila v arhivu Miuccie Prada. Milanska stilistica jih je tako za Velikega Gatsbyja samo delno predelala.

Film se ob dobri interpretaciji vseh treh protagonistov, Leonarda Di Capria, Tobeya Maguireja in Carey Mulligan, ponaša tudi z učinkovito glasbeno kulico Craiga Armstronga, ki z Luhrmannom sodeluje takoreč od vedno. Delo, ki literarni uspešnici resnici na ljubo ne uspe dodati veliko, je predvsem spektakel, ki gledalca zabava.

Veliki Gatsby je v italijanskih kinodvoranah na sporedu od včeraj. (Iga)

POGLEJ TRAILER!

Primorska gledališka nagrada

tantadruj

v petek, 17. maja 2013, ob 21. uri,
v Gledališču Koper

Program

Glavni pokrovitelj

LUKA KOPER
Part of Koper

Medijski pokrovitelji

primorske novice

RADIO KOPER

Primorski

Sledi tretja podelitev
primorske gledališke nagrade
tantadruj.

RIM / VARŠAVA - Letta na Poljskem tudi o domačih problemih

»Nihče naj ne pričakuje čudežev, vlada potrebuje sto dni za okvirne reforme

RIM - Berlusconijeva desnica je včeraj zagrozila vladi, da ji bo umaknila podporo, če davek Imu ne bo dokončno odpravljen do avgusta. Napetost je v teku včerajšnjega dne narasla potem, ko je načelnik senatorjev Demokratske stranke Luigi Zanda v pogovoru za časnik Avvenire izjavil, da Berlusconi s svojim načinom življena nikoli ne bi mogel biti imenovan za dosmrtnega senatorja. Poleg tega je Zanda dejal, da po italijanskem zakonu Cavaliere ne more biti izvoljen zaradi očitnega konflikta interesov. Zanda je sicer povedal, da je to njegovo osebno mnenje, kar pa ni preperilo ostrih reakcij s strani desnice.

Predsednik vlade Enrico Letta je medtem na Poljskem, kjer je bil gost premierja Donalda Tuska, italijanskim novinarjem povedal, naj od današnje seje vlade ne pričakujejo čudežev. Vlada mora imeti dovolj časa, da izpelje nekatere reforme, je povedal Letta in dodal, da je bilo treba davek Imu časovno premakniti. Sedaj pa bo treba v roku stotih dni uresničiti reformo, da se pospeši gradbeništvo in se italijanske družine vsak nekoliko razbremenijo davkov, je še dejal Letta in poudaril, naj od današnje seje vlade nihče ne pričakuje čudežev. Vlada bo delala z realizmom in bo poslušala vse zainteresirane kategorije, je povedal predsednik.

Lettov realizem je takoj naletel na visoke tone pri desnici. Iz Ljudstva svobode so naglasili, da je treba do avgusta narediti kompletno reformo, ki zadeva obdavčevanje nepremičnin, vključno z industrijskimi halami, drugače bo vlada padla, je odrezavo povedal načelnik poslancev desnice Renato Brunetta v siročnji televizijski oddaji Porta a porta.

Drugače je Letta ob obisku na Poljskem soglašal s kolegom Tuskom in drugimi evropskimi voditelji, da je sredi gospodarske krize povsod po Evropi prava mora mladinska brezposelnost. Poleg tega je Letta dejal, da povsem soglaša z včerajšnjimi besedami francoskega predsednika Hollanda, ko je dejal, da Italija nima nikakrnega namena za ustvarjanje kakšne protinemške osi. Gre le za to, da se sprejmejo prave in pravične odločitve.

Enrico Letta in Donald Tusk

ANSA

KABUL - Tarča je bil Natov konvoj

Štirinajst smrtnih žrtev in štirideset ranjenih v samomorilskem atentatu

Gre za prvi večji teroristični atentat po dveh mesecih

ANSA

KABUL - V Kabulu se je včeraj zgodil samomorilski napad, čigar tarča je bil Natov konvoj. Pri tem so bili ubiti dva Natova vojaka, štirje Natovi pogodbenci ter najmanj osem afganistanskih civilistov. Gre za prvi večji samomorilski napad v afganistanski prestolnici po več kot dveh mesecih. Odgovornost za napad je prevzela skupina Hezbi i Islami. Skupina je sicer po napadu sporočila, da naj bi bilo v napadu ubitih deset tujcev. Uničili naj bi tudi dve njihovi vozili.

Pred tem so namreč sezimologi zaznali več manjših tresenj tal, ki so sprožila paniko med lokalnim prebivalcem. Člani sveta so javnosti zagotavljali, da nevarnosti ni. Preživeli so nato pričali, da so jih zagotovila pomirila do te mere, da jih veliko ni pogrenilo iz stavb niti ob začetnem tresenju kasnejšega smrtonosnega potresa, kar naj bi precej povečalo število smrtnih žrtev.

Član odbora in takratni vodja italijanskega nacionalnega inštituta za geofiziko Enzo Boschi je včeraj vztrajal, da potresov ni mogoče napovedati. Okoli 8. ure zjutraj so teroristi v bližini konvoja tujih sil razstrelili z eksplozivom naloženo toyoto corolo, je za AFP potrdil tiskovni predstavnik kabulskih policije Hašmat Stanikzaj. Afganistansko ministrstvo za zdravje je potrdilo osem smrtnih žrtev, 37 ljudi je bilo ranjenih, vsi civilisti. Med njimi so tudi otroci, starci in šest do deset let.

Včerajšnji samomorilski napad je prvi večji napad po 9. marcu, ko je samomorilski napad na kolesu pred obrambnim ministrstvom v času obiska ameriškega obrambnega ministra Chucka Hagela zahteval devet smrtnih žrtev. (STA)

Posnetek ruševin v L'Aquila

ANSA

dovinskimi trendi in seizmično aktivnostjo območja,« je poudaril.

Oktobra lani je bilo sedem italijanskih strokovnjakov obsojenih na šestletne zaporne kazni, ker so podcenjevali tveganje za smrtonosni potres in niso opozorili javnosti. Sedemčetrtina se je na razsodbo pritožila.

LONDON - Predlog zakona

Referendum o članstvu Velike Britanije v EU do konca leta 2017

LONDON - Velika Britanija je še korak bližje referendumu o članstvu v EU. Evroskeptični poslanec iz vrst konservativcev premiera Davida Camerona je namreč včeraj dobil zeleno luč, da v parlament vloži predlog zakona, ki bo zagotovil dejansko izvedbo omenjenega referendumu na Otoku do konca leta 2017. Kot poroča francska tiskovna agencija AFP, je bil poslanec James Wharton včeraj izreban, da lahko v parlamentarno proceduro vloži predlog zakona o referendumu, na katerem bi Britanci povedali, ali naj njihova država ostane članica EU. Parlament bo o referendumu predvidoma razpravljal julija, ali bo o predlogu zakona tudi glasoval, pa še ni jasno.

Cameron referendum, ki naj bi sledil predhodnim ponovnim pogajanjem o statusu Velike Britanije v EU, obljublja že dlje časa - pod pogojem, da njegovi torijci zmagajo na prihodnjih parlamentarnih volitvah leta 2015. A vse več evro-

David Cameron

ANSA

skeptičnih konservativnih poslancev dvojni v njegovo zavezanost in se boji, da premier po volitvah leta 2015 ne bo držal besede. Kritike so se še okrepile, potem ko vladajoča konservativno-liberalna koalicija zakona o referendumu o EU ni vključila v vladni program, ki ga je minuli teden v parlamentu prebrala britanska kraljica Elizabeta II.

Da bi pomiril vse bolj nezadovoljno strugo v stranki, je Cameron v torek objavil osnutek omenjenega zakona, ki bi določal, da mora biti referendum o članstvu v EU izveden najkasneje do 31. decembra 2017. Predlog zakona je bil objavljen v imenu stranke in ne vlade, kar je za Veliko Britanijo zelo neobičajno. Vlada zakona namreč ne more predlagati, ker koalični partnerji konservativcev, proevropski Liberalni demokrati, referendumu in zato tudi zakonu nasprotujejo.

Kot pojasnjuje britanski BBC, ima v britanskem parlamentu načeloma pravico predlagati zakone le vlada. A enkrat na leto v parlamentu izrebabajo 20 poslancev, ki smejo nato v svojem imenu predlagati zakone po lastni izbiri. Takšen žreb je potekal včeraj in med 20 srečnimi je bil tudi Wharton. Njegov predlog zakona sicer nima veliko možnosti, da postane zakon, saj verjetno ne bo dobil potrebnih večine v parlamentu. Poleg koaličnih liberalnih demokratov mu namreč nasprotujejo tudi opozicijski laburisti. (STA)

ZLATO
(999,99 %) za kg
34.542,57 € -172,01

SOD NAFTE
(159 litrov)
103,68 \$ +1,05

EVRO
1,2890 \$ +0,20

valute	evro (poprečni tečaj)	
	16.5.	15.5.
ameriški dolar	1,2890	1,2864
japonski jen	132,15	132,04
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka korona	25,980	26,003
danska korona	7,4529	7,4539
britanski funt	0,84550	0,84640
madžarski forint	290,51	292,27
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,6992	0,6994
poljski zlot	4,1827	4,1827
romunski lev	4,3342	4,3355
švedska korona	8,5893	8,5960
švicarski frank	1,2444	1,2499
norveška korona	7,5360	7,5415
hrvaška kuna	7,5695	7,5615
ruski rubel	40,4550	40,4920
turška lira	2,3591	2,3464
avstralski dolar	1,3120	1,3015
brazilski real	2,6151	2,5997
kanski dolar	1,3140	1,3133
kitajski juan	7,263	7,0500
indijska rupija	70,6050	70,4527
južnoafriški rand	12,0720	11,9820

ROMJAN - Starši in šola pozivajo k rešitvi problema šolskih prevozov

Odločitev, ki postavlja pod vprašaj vlogo slovenske šole

Udeleženci
srečanja
v Romjanu

BONAVENTURA

Zaskrbljeni starši in učno osebje Večstopenjske šole Doberdob so se v sredo v velikem številu udeležili srečanja o problemu šolskih prevozov v občini Ronke, ki je potevalo v osnovni šoli v Ulici Capitello v Romjanu. Srečanje je priredilo Združenje staršev otrok slovenske šole in vrtca, ki si prizadeva, da bi institucije in politiki čim prej našli rešitev, s katero bi se lahko izognili ukinitvi šolskega avtobusnega prevoza med Ronkami in Doberdobom, ki bi oškodovala predvsem slovensko nižjo srednjo šolo in spravila v stisko kar nekaj družin. Sklep, ki ga je občinski odbor občine Ronke sprejel 6. maja, ob ukinitvi prevoza nižešolcev predvideva tudi odstop od konvencije o šolskih prevozih z občinama Tržič in Doberdob, kar bi po mnenju ravnateljice doberdobske večstopenjske šole Sonje Klanjšček in predstavnikov Združenja staršev prizadelo romjanski vrtec in osnovno šolo s slovenskim učnim jezikom, ki ju obiskujejo tudi otroci iz sosednjih občin.

Srečanja so se udeležili deželn svetnik Diego Moretti, ronška občinska odbornika Elena Cettul in Riccardo Aviani ter ronški župan Roberto Fontanot, ki je orisal ne-lahek položaj, v katerem se je kot ostale krajevne uprave znašla občina Ronke. Pojasnil je, da mora uprava zaradi krčenja prispevkov in varčevalnih ukrepov oklestiti marsikatero javno storitev, med katere so bili vključeni tudi šolski prevozi. Ob ukinitvi šolskega avtobusa za nižje srednje šole, ki so občinsko blagajno bremenili za okrog 40 tisoč evrov letno, je uprava sklenila, da ne bo več zagotavljala šolam občinskih vozil za ekskurzije in druge dejavnosti, da bo za prevoz otrok v vrtce in osnovne šole uporabljala samo občinske avtobuse ter da bo odstopila od sporazuma o sodelovanju, ki ga je pred leti podpisala z tržičem in doberdobsko občino. »Starši razumejo, da se tudi javnim upravam pišejo slabči časi, jezijo pa se, ker jih ni pred sprejetjem odločitev nihče obvestil in se z njimi posvetoval. Ko so jim na občinskem uradu povedali, da prihodnje leto ne bo avtobusa Ronke-Doberdob, so se obrnili na nas, saj je za mnoge družine ukinitev prevoza hud problem,« je prireditev srečanja utemeljila Damiana Kobal, predsednica Združenja staršev, ki ne namerava zlepa vreči puške v koruzo. »Potrebujemo 40 tisoč evrov? V redu, zavhajmo si rokave in pomislimo, kako bi lahko prišli do tegega denarja. Ob finančnem vidiku pa se nam zdi zelo pomembna tudi politična volja,« je poudarila Kobalova, po kateri bo Združenje staršev stopilo v stik tudi z drugimi ob-

GRADIŠČE - Karabinjerji arretirali 54-letnega moškega

Za zapahi se je znašel zaradi kraje bakrenih kablov

Tatvine kovin so v zadnjih časih tudi na Goriškem vse bolj pogoste. Za tatove je privlačen predvsem baker, saj zagotavlja dober zaslubek in ga je mogoče takoj na črnem trgu kot tudi pri podjetjih, ki se ukvarjajo z odkurom kovin, hitro prodati. S tem je bil prav gotovo seznanjen tudi 54-letni hrvški državljan, ki so ga karabinjerji iz Krmina in Dolenj arretirali v prejšnjih dneh, ko je skušal s tovornim vozilom odpeljati več metrov ukradenih bakrenih kablov.

Karabinjerje so v sredo okrog 13.30 obvestili, da je v krmenski in-

dustrijski coni prišlo do tatvine večje količine bakrenih kablov. Do tedaj še neznani tatovi so jih izvlekli iz jahov, ki se nahajajo ob stebrih javne razsvetljave. Izginilo je okrog 70 metrov kablov, ki so skupno tehtali okrog 20 kilogramov.

Karabinjerji iz Krmina in Dolenj, ki delujejo pod okriljem gradiškega poveljstva, so nekaj ur kasneje že izsledili krivca. Na počivališču v Medeji so videli tovornjak, v katerem je sedel 54-letni PI, hrvški državljan z bivališčem v okolici Verone. Še preden so preiskali tovorno vozilo, so ka-

rabinjerji za grmičevjem ob postajališču odkrili ostanke plastičnih ovojev, ki jih običajno uporabljajo za kablove. Karabinjerji so se nato približali tovornjaku in ſoferja vpraſali, naj jim pokaze dokumente; ceprav se je moški upiral, so pregledali tovor. Odkrili so bakrene kable, ob tem pa še orodje za vlamljanje.

54-letnega hrvškega državljanja so arretirali in odpeljali na poveljstvo, nato pa so ga zaprli v goriški zapor. Danes mu bodo na goriškem sodišču sodili po hitrem postopku zaradi kraje v obtežilnih okoliščinah.

činami tržiškega mestnega okrožja in slovenskimi organizacijami.

Občinska odbornica Elena Cettul je zagotovila, da uprava ne čaka križem rok. Z goriškim prevoznim podjetjem APT preverja, ali bi bilo mogoče problem ukinjenega šolskega avtobusa premostiti z rednim avtobusnim prevozom, odgovor pa naj bi dobila v kratkem. V razpravo je dalje posegel novoizvoljeni deželn svetnik iz Štaranca na Diego Moretti, ki je napovedal, da bo rešitev skušal poiskati na ravni dežele FJK. Za besedo so zaprosili nekateri starši, ki so upraviteljem posredovali svoje težave in predloge, ravnateljica Sonja Klanjšček pa se je osredotočila na ukinitev konvencije o sodelovanju z občinama Tržič in Doberdob. »Brez prevoza bi s tem ostali tudi otroci iz drugih občin mestnega okrožja, ki obiskujejo slovensko osnovno šolo v vrtec v Romjanu. Problem prevoza torej zaobjema vse šolske stopnje, ne le nižjo srednjo šolo, kar se mi zdi zelo vprašljivo. Ta sklep namreč postavlja pod vprašaj vlogo slovenske šole v Romjanu kot "nadobčinske" ustanove, ki služi potrebam celotnega mestnega okrožja,« je povedala Klanjšček, istega mnenja pa je bila tudi Kobalova: »Slovensko šolo v Romjanu in vse, kar se okrog nje vrti, smo zasnovali skupaj. Tudi denar za gradnjo novega šolskega centra v Ulici Capitello so prispevale vse občine tržiškega mestnega okrožja. Čemu?« (Ale)

TRŽIČ - Po znižanju deželnih prispevkov povišali tarife

Dražje občinske jasli

Zaradi 35-odstotnega znižanja prispevkov, ki jih zagotavlja tržiški občini dežela, so se na tržiškem županstvu odločili za povišanje tarif za obiskovanje občinskih jaslih. Trenutno krijejo s tarifami le dvajset odstotkov stroškov za delovanje jasli, kar je premalo, da bi lahko storitev še naprej zagotavljali tudi po znižanju deželnih prispevkov. Zaradi tega so se odločili, da tarife povišajo od 30 do 55 evrov, kar je odvisno od količnika ISEE posamezne družine. »Sprejeti smo morali zelo težko odločitev, saj nismo imeli drugih alternativ. Edino tako bomo lahko še naprej zagotovili delovanje občinskih jasli, ki bi ga morali drugače okrniti,« pojasnjuje tržiški občinski odbornik Gualtiero Pin in opozarja, da imajo družine z nižjimi dohodki možnost koriščenja deželne pomoči. Za ISEE pod 20.000 evri vrne dežela od 40 do 60 odstotkov plačanega zneska, za ISEE pod 35.000 evri pa med 30 in 40 odstotkov.

Občinske jasli na Drevoredu Cosulich

Azerbajdžanski minister se je poklonil Mihajlu

V Sloveniji se je včeraj na obisku mudil azerbajdžanski minister za industrijo in energetiko Natiqa Alijeva skupaj z azerbajdžansko parlamentarno organizacijo. Med drugim je minister v spremstvu evropskega poslanca Iva Vajglja položil venče na grob narodnega heroja Mehđija Huseynzadeha - Mihajla v Čepovanu, popoldan pa se je udeležil sprejema pri novogoriškem županu Mateju Arčonu v Mihajlovi spominski sobi v Šempasu. (km)

Bazar v parku Basaglia

V parku Basaglia v Ulici Vittorio veneto v Gorici bo jutri praznični bazar. Njegovo odprtje bo ob 10. uri, ob 10.30 bo extempore, ob 11.30 bo uradni del s pozdravi gostov, ob 12.30 pa kosišo. Ob 13.30 se bo začel zabavni program z glasbeno skupino The free tones, nastopom zborov Canzoni d'Autore, igrami z zmaji, turnirjem v namiznem tenisu, razstavo centra Tullio Crali, glasbo in poezijo. Brez poseganja po denarju bo potekala izmenjava predmetov, idej, čustev, talentov in časa.

Zbil kolesarko

Voznik sivega Fiata z italijanskimi registracijami je v sredo na krožišču v Rožni Dolini zbil kolesarko. Ta je zaradi trka z vozilom padla na tla. Ko se je voznik ustavil in kolesarko vprašal, če potrebuje pomoč, jo je ta zavrnila, moški pa je odpeljal. Ker je kolesarka kasneje poiskala zdravniško pomoč v novogoriškem zdravstvenem domu, je začela novogoriška policija preiskovati okoliščine prometne nesreče. (km)

Kričal je na babico

V enem od novogoriških stanovanj je 35-letni moški tako kričal na svojo babico, da je morala poseči policija, a ga niti to ni umirilo. Policiisti so ga zato s pomočjo prisilnih sredstev odvedli na pridržanje v policijske prostore, kjer se je moral tudi strezniti. O primeru sta bila obveščena pristojni center za socialno delo in pristojno okrajno sodišče. Moški si je prislužil tudi plačilni nalog. (km)

Piruselova razstava do jutri

V Kulturnem domu v Gorici bo samo še danes in jutri na ogled razstava del Edoarda Pirusela »Habitat med mikavostjo in resničnostjo«.

GORICA - Gurmani odkrivajo tipično slaščico

»Gubanco« so poznali že za časa puntarjev

Z uradno overovitvijo recepta si prizadevajo za njeno ovrednotenje

»Za gubano ima skoraj vsaka družina svoj recept in svoj način priprave. Da pa lahko govorimo o tipični goriški gubani, le-ta mora biti pripravljena iz točno določenih sestavin, ki smo jih določili po dolgem raziskovalnem delu, zdaj pa smo osnovni recept zaščitili še z notarsko overovitvijo.« Tako je včeraj na goriškem županstvu pojasnil inženir Roberto Zottar, ki si skupaj z drugimi člani goriškega odobra italijanske kuharske akademije prizadeva za ovrednotenje goriške »gubane« kot ene izmed najbolj tipičnih goriških jedi, za katero goriški Slovenci uporabljajo ime »gubanca«.

Da je »gubanca« skupaj z goriško rožo - tipičnim rdečim radičem - ena izmed najbolj prepoznavnih krajevnih proizvodov, je prepričan tudi goriški župan Ettoore Romoli. Med včerajšnjo uradno overovitvijo recepta »gubance« je Romoli poddaril, da se v tej slaščici prepletajo vplivi najrazličnejših kuharskih tradicij - od furlanske do nemške in slovenske. »Gubanca si nedvomno zasluži ovrednotenja, podobno kot se je zgodilo z goriško rožo, ki postaja vse bolj priljubljena med ljubitelji krajevnih dobrot, tako da bo v kratkem pridobila zaščitni znak DECO,« poddarja Romoli, medtem ko Zottar opozarja, da so »gubanco« poznali že za časa Tolminskega puncta. Iz leta 1714 je namreč pesem, katere avtor v »popfurlanjenu« italijansčini omenja »gubane«, ki so jih Goričani spekli, da bi praznovali odhod bosanskih vojakov, ki so zadušili Tolminski punt. Zottar tudi opozarja, da je »gubanca« tipična velikonočna slaščica, ki so si jo v preteklosti privočile zlasti bogatejše goriške družine, medtem ko so se revnejši sloji zadovoljili s potico. Leta 1800 je Vincenzo Zandonati zapisal, da uporabljuje za nadev »gubanc« mandeljne iz Barija, orehe iz Karnije, pinjole iz Grčije, razne vrste rozin, nageljne žbice, sladkor v prahu, tolminsko maslo... to se pravi sestavine, ki si jih vsaka družina seveda ni mogla privočiti.

Kako pa se sploh pripravi tipična goriška »gubanca«? Za značilno listnato testo potrebujemo belo moko, vodo, sol in maslo, ki jim lahko dodamo tudi rumenjak, belo vino in limonin sok. Nadev pri-

Goriška gubanca je pripravljena iz listnatega testa in bogato nadevana

pravimo z orehi, mandeljni, pinjoli, rozami, oranžatom, rumom ali marsalo, sladkorjem ali medom, aromami in dišavami, ki jim po želji lahko dodamo še maslo, rumenjak in/ali beljak, lešnike in zdrobljene suhe piškote. Po besedah Zottarja je vsaka družina omenjene sestavine uporabila v različnih količinah, zato pa so včeraj na županstvu predstavili še enega izmed receptov, ki sodi med najbolj tradicionalne. Iz roda v rod ga je prenašala družina Grusovin, ki je bila upraviteljica hotela na Transalpini. Ta recept predvideva za pripravo listnatega testa 1,5 kg masla, 1,5 kg bele moke, 6 rumenjakov, sok 3 limon, kozarec belega vina, vodo, 30 gr soli in nekaj žlic sladkorja. Moko razdelimo na dva enaka dela. V prvega vmešamo rumenjake, po malo limoninega soka in rum ter toliko vode, da dobimo mehkejše testo. V drugi del moke nadrobimo maslo, potem pa vse skupaj na hitro zgnetemo. Prvo testo razvaljamo v manjši četverokotnik. Enako razvaljamo drugo testo, ki ga položimo na prvega, nato pa z va-

ljarjem obe plasti združimo. Razvaljano testo raztegnemo podobno kot vlečenega, le da ne tako tanko. Za nadev potrebujemo 1 kg orehov, 1 kg mandljev, 1 kg lešnikov, 1 kg rozin, 1,5 kg sladkorja, 300 gr oranžata, 200 gr pinjol, zdrobljene piškote, rum ali marsalo, sladko vino, vaniljo, cimet, muškatni orešek, poper in nageljne žbice.

Suhu sadje sesekljamo in ga premesamo z oranžatom in rozinami, ki smo jih eno noč namočili v rumu ali sladkem vnu. Razvaljano listnato testo namažemo z razvrljenimi rumenjaki in ga obložimo z nadevom, vse skupaj zvijemo v zvitek in ga spiralno položimo v okrogel ali oglat na maščen pekač. Pečemo na zmerni temperaturi približno eno uro. Recept in še marsikaj zanimivega o zgodovini goriške »gubance« je mogoče prebrati v knjigi »La cucina mitteleuropea a Gorizia«, ki jo je lani izdal goriški odbor italijanske kuharske akademije v sodelovanju s furlanskim filološkim društvom. Poglavlje o slovenski kuhinji na Goriškem je knjigi prispevala mag. Slavica Plahuta. (dr)

DOBERDOB - V priredbi zadruge Rogos Dan biotske raznovrstnosti v znamenju rastlin in žuželk

Na otoku Cona prirejajo fotografski »lov« na najbolj redko rastlinsko vrsto

Družba Rogos bo praznovala svetovni Dan biotske raznovrstnosti v nedeljo, 19. maja, s tremi pobudami v treh centrih, ki jih upravlja. Dan se bo pričel ob 10.30 v Botaničnem vrtu Carsiana, kjer bo srečanje s profesorjem Liviom Poldinijem, izvrstnim botanikom in soustanovitelj botaničnega vrtu.

Ob 12. uri bo v sprejemnem centru Gradina, v naravnem rezervatu Doberdobskega in Prelosnega jezera, na voljo kosilo, pripravljeno s pridelki kraških kmetovalcev. Sledila bo ekskurzija z entomologom narvaoslovenega muzeja v Trstu, Andreom Collo, ki bo predstavil najzanimivejše žuželke doberdobskega Krasa.

Dan se bo zaključil ob 17. v naravnem rezervatu ob izlivu Soče - »Isola della Cona«, kjer bo botanik Pierpaolo Merluzzi spregovoril o redkih botaničnih vrstah prisotnih v rezervatu. Ob priliki bo predstavljen fotografiski natečaj, ki je namenjen vsem ljubiteljem rastlin in fotografije: ujeti bo treba namreč najbolj redke rastlinske vrste otoka Cona! Najboljše fotografije bodo našle prostor na informativni tabli, ki bo postavljena v rezervatu. Več informacij je na voljo na telefonski številki 333-4056800 oz. na naslov elektronske pošte inforogos@gmail.com.

Opičja kukavica (v lat. Orchis simia)

DOBERDOB - Na sedežu društva Jezero

Glasba v srcu

Zaigrali so gojenci glasbene šole iz Ogleja in SCVG Emil Komel iz Gorice

Mlada harfistka v Doberdobu

FOTO VIP

Glasba v srcu. Tako so poimenovali glasbeni večer, ki so ga pred nekaj dnevi priredili v prostorih kulturnega društva Jezero v Doberdobu, ki je bilo tudi pobudnik prijetne prireditve. Številnim ljubiteljem glasbe so se predstavili gojenci glasbene šole San Paolino iz Ogleja in slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel iz Gorice. Ob spremljavi klavirja so mladi oglejski glasbeniki zaigrali na rog, trombon, klarinet in prečno flauto. Glasbeno znanje jim posreduje prof. Flavio Sgubin, ki uči mlade trobentaste tudi v Doberdobu. Večer so uvedli harfisti, ki si znanje tega prestižnega instrumenta nabirajo v šoli Emil Komel v razredu prof. Tatjane Donis, prof. Tople melodije harf so prvič zadane v društvenih prostorih Jezera. Klub majhni nezgodni, strgala se je namreč struna na mali harfi, so se

gojenci lepo znašli in mojstrsko odigrali skladbe. Tudi zaključek večera je bil zaupan harfistom. Nezne melodije so publiko popeljale dalje na Irsko, kjer so gojenci že gonstivali in želi lepe uspehe.

Večer je povezovala Federica De Lorenzo. Ob zaključnem pozdravu je v spomin na ta večer predstavnica društva Jezero Magda Prinčič izročila skupinama pergamenovo v upanju, da bi se tovrstna srečanja še ponovila, saj glasba govori vsem razumljiv svetovni jezik. Zahvalila se je glasbenikom in tudi poslušalcem, ki so se polnoštevilno odzvali vabilu društva. Sledilo je še družabno srečanje, med katerim so si izmenjali vtise večera in si zaželeti podobna sodelovanja med društvi, kar je vsem, ki ljubijo kulturo v vseh njenih zvrsteh, prav gotovo zelo pozitivno.

TRŽIČ - Posneli so ga na zavodu Buonarroti

Film proti predsodkom

V njem so zbrane življenske zgodbe in doživljanja petih mladih priseljencev

Na svetovnem spletu si je mogoče ogledati napovednik kratkega filma »La treccia di Monfalcone«, ki so ga posneli dijaki tržiškega liceja Buonarroti pod mentorstvom doberdobskega režiserja Ivana Gergoleta. Film - na spletu je na voljo na naslovu vimeo.com/ivangergolet - je posvečen življenskim zgodbam petih mladih priseljencev, ki obiskujejo tržiški licej. Šivani iz Indije, Nikolaus iz Kanade, Ali iz Bangladeša, Khadidja iz Senegala in Antoneta iz Albanije so pred kamero spregovorili o težavah, ki so jih doživeli po priselitvi v novo okolje. Marsikateri izmed njih se je soočil s predsodki domačinov, ki priseljencem ne zaupajo in se bojijo, da jih bodo tuji edino opeharili, ogoljufali ali okradli.

Ivan Gergolet je posnel in režiral že več kratkih filmov in dokumentarcev; ravnokar se ukvarja s snemanjem dokumentarnega filma o 91-letni argentinski plesalki Marii Fux, tako je v zadnjem obdobju več časa prezivel v Buenos Aires.

Med petimi nastopajočimi dijaki je tudi Šivani iz Indije

FOTO P.D.

NOVA GORICA - Dobrodelna prireditev za slepe in slabovidne

Tudi predsednik Pahor bo tekel z zavezanimi očmi

Rekreativni tek ali pohod, ki bo v nedeljo, 19. maja, potekal po novogoriških ulicah, bo imel predvsem dobrodelni cilj: zbrati čim več sredstev, ki bodo namenjena Zvezi priateljev mladine Slovenije in novogoriškemu Medobčinskemu društvu slepih in slabovidnih. Dobrodelne prireditve Tečem, da pomagam se bodo aktivno udeležili tudi slovenski predsednik Borut Pahor, novogoriški župan Matej Arčon, večkratni svetovni in evropski mladinski prvak v spustu na divjih vodah Nejc Žnidarčič, maskota evropskega prvenstva v košarki Lipko in mnogi drugi. Dogodek organizirajo novogoriško Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih in Lions klub severne Primorske.

Udeleženci dobrodelnega teka se bodo pred novogoriškim stadionom zbirali med 9. in 10. uro. Zapore ulic ne bo, saj bodo udeleženci tekli po pločnikih, za varnost na progi bodo poskrbeli redarji. Ob koncu športno-rekreativne preizkušnje bodo udeleženci progli na stadionu lahko pretekli še z zavezanimi očmi, seveda ob pomoči spremljevalca, in tako preizkusili, kakšen je svet slepote. Z zavezanimi očmi in s pomočjo bele palice se bo moč preizkusiti tudi na poligonu z ovirami, na prireditvi bodo tudi psi vodiči, na stojnicah pa se bodo predstavile tudi druge neprofitne organizacije.

Borut Pahor

ANSA

Igor Miljavec

FOTO K.M.

Startnina za odrasle udeležence bo znašala 5, za otroke 2 evra. Celotni izkupiček se bo enakovredno razdelil med Zvezo priateljev Mladine Slovenije in novogoriškim Medobčinskim društvom slepih in slabovidnih. »Sredstva, ki jih bomo zbrali na prireditvi, bomo uporabili za tiste naše člane, ki si sami ne morejo sofinancirati določenih programov ali projektov. Gre predvsem za rehabilitacijske programe ali pa za nakup kakšnega pripomočka, ki ga slepa oz. slabovidna oseba potrebuje,« je povedal Igor Miljavec, predsednik novogoriškega Medobčinskega društva slepih in slabovidnih, kjer je

NOVA GORICA - Čezmejni projekt Solum

Še danes tržnica, jutri vina

Predstavlja se 40 ponudnikov domačih pridelkov in izdelkov iz okoliških podeželskih krajev

Tržnica pod arkadami pred mestno hišo
FOTO K.M.

V Novi Gorici se je včeraj pričela trdnevna prireditve Pristno v mestu. Zaradi dejstva se 40 ponudnikov domačih pridelkov in izdelkov iz okoliških podeželskih krajev predstavlja pod arkadami pred novogoriško mestno hišo. Obiskovalci lahko izbirajo med mlečnimi izdelki, medom in medenimi izdelki, naravno kozmetiko, mili, zelišči in ročnimi izdelki, ki bodo na voljo še danes, jutri pa bo potekala degustacija vin z obeh strani meje, ponudbo bodo do polnjevali ponudniki suhomesnatih in mlečnih izdelkov.

Vzdružje med obiskovalci in ponudniki je bilo včeraj pozitivno, tako prvi kot drugi so pozdravili dogodek, ki bi se po mnenju mnogih moral odvijati pogosteje. Načrti za postavitev stalne tržnice s tipičnimi izdelki iz okoliškega podeželja so sicer že dolgo prisotni, zanesel bi se moral uresničiti znotraj Eda centra, vendar do njene uresničitve ni prišlo. Po vsej verjetnosti bo zato ta ponudba v stalni obliki v bodoče na voljo v bližini novogoriške tržnice.(km)

GORICA - Dan boja proti homofobiji Bomo tudi v Gorici dobili register civilnih zvez?

Goriški občinski svet naj bi na prihodnji seji obravnaval tudi peticijo proti diskriminaciji, ki so jo promovirali goriški radikalci in ki med drugim predlaga ustanovitev t.i. registra civilnih zvez. Da bo razprava o peticiji vključena v dnevni red prihodnjega zasedanja, je napovedala goriška odbornica Silvana Romano, ki je skupaj s pokrajinsko odbornico Bianco Della Pietra ob priložnosti današnjega praznika boja proti homofobiji in transfobijski spregovorila o pomenu, ki ga za preprečevanje nasilja imajo strpnost, informiranje in razumevanje drugačnosti. Ob odbornicah je o homofobnem

nasilju med mladimi, ki je prisotno (a večkrat prikrito) tudi v šolah FJK in goriške pokrajine, spregovoril predsednik krožka Arcigay in Arcilesbica za Trst in Gorico Davide Zotti. »Javne ustanove lahko marsikaj naredijo že s tem, da primerno informirajo lastne uslužbence,« je povedal Zotti, mladi režiser Michele Amodeo pa je predstavil gledališko delo »Il bicchieri di carta«, ki so ga na temo homofobije v šolah pripravili dijaki liceja Oberdan iz Trsta. Odbornici Bianca della Pietra in Silvana Romano sta izrazili pripravljenost in željo, da bi gledališko delo tržaški dijaki v prihodnje odigrali tudi v Gorici.

KRMIN - Danes v okviru Snovanj

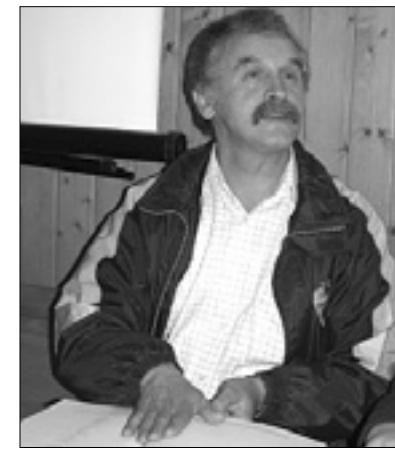
Evergreen

Na programu skladbe skupin Metallica, Coldplay, Green day in drugih

Na kmetiji Carlo di Pradis v Krminu bo danes ob 20.30 drugi večer letosnjih Snovanj v organizaciji SCGV Emil Komel in Arsateleja. Koncertni večer z naslovom Evergreen bodo oblikovali učenci šole Komel iz razredov pihal, klavirja, akustične in bas kitare, tolkala in violinje, ki se bodo predstavili v komornih instrumentalnih zasedbah, ob zaključku pa se jim bo pridružil še mladinski zbor Komel pod vodstvom prof. Davida Bandlja. Na programu so skladbe skupin Metallica, Coldplay, Candy Dulfer, Green day idr., ki sta jih za to priložnost priredila prof. Franko Reja in prof. Patrick Quaggiato. Skupina baletk šole Komel, ki redno vadi v Kulturnem domu v Gorici pod mentorstvom prof. Mirjam Špacapan, bo na zaključnem nastopu zaplesala na melodije filmske glasbe Il postino. V učilnicah centra Komel se vršijo tudi lekcije moderne glasbe, ki je zelo priljubljena med mladino in je postala celo reden tečaj šolskih programov na akademijah in konzervatorijih. Gost večera bo pihali orkester Brkinska godba 2000 iz Hrpelj-Kozine, ki jo vodi prof. Tomaž Škamperle, sicer redni učitelj klarineta na šoli Komel v Gorici.

TRNOVO - Knjižna novost

»Nekoč je živel kralj Trnovec...«

Vladimir Leban

FOTO K.M.

prav ste prebrali, v ledeni jami v Paradani je nekoč živel Ledeni mož. Kraj Grgar je ime dobil po čudnem grgorajočem zvoku, ki se je širil iz jezera, pri tem pa je imel prste ali natancanje, kreplje, vmes še strašni triglavni zmaj. V tistih krajih je nekoč prebival tudi kralj Trnovec in da se je zaradi prepira med njegovimi dediči njegovo kraljestvo razdelilo na vasi Zavrh, Voglarje in Rijavce, kakor je še danes... Otroci iz trnovske podružnične šole so bili nad pravljico Kralj Trnovec tako navdušeni, da so se odločili dramatizirati in o njej posneti filmček, kar Vladimirja Lebana še posebej veseli, saj si želi, da bi priповedke o tistih krajih, ki jih je zbral v knjižici in ki so v takšni ali drugačni različici króžile med ljudmi, ne utonete v zapisi.

Publikacija je izšla v 500 izvodih. »V ponudbi je pri društvu Planota, nekateri primerni so že odpotovali tudi čez veliko lužo: berejo jih v Ameriki, upajmo, da do jeseni še na drugih kontinentih. Idej je še mnogo, časa pa premalo,« se smeje Leban. Omenjena zbirka pravljičnih priповiedi pa ni edina publikacija, ki jo je založilo Društvo ljubiteljev narave Planota. Zbirka Besede s Planote se je začela graditi leta 2008 z izidom knjige Okraj Govcev Marice Kolenc, leta 2011 je sledila knjiga Bože Hvala Ma vseghib je bilo lepo, konec lanskega leta je luč sveta zagledala Za sedmimi griči in devetimi hribi, skoraj sočasno pa je Društvo LO-KO izdalо še publikacijo Pred vjiska sm jmu adna fajn baba - o zgodovinskem razvoju škafarske obrti - pintarstva v vasi Lokve. (km)

ŠTANDREŽ V znamenju špargljev

Danes se začenja praznik

V Štandrežu se danes začenja Praznik špargljev, ki ga prireja vaško prosvetno društvo. Ob 18. uri bo nastop štandreškega vrtca, ki mu bo sledilo odprtje razstave. Jutri ob 17. uri bo slikarski ex-tempore na temo Štirje letni časi, ob 20.30 pa ples z ansamblom Hram. V nedeljo, 19. maja, ob 19. uri bodo nastopili učenci osnovne šole Fran Erjavec iz Štandreža, zatem pa bo ples z ansamblom Kraški muzikanti.

Praznik se bo nadaljeval v soboto, 25. maja, ko bo ob 20.30 ples z ansamblom Souvenir. V nedeljo, 26. maja, ob 19. uri bo nagrajevanje zmagovalcev ex-tempore, nato se bodo zvrstili nastopi otroškega cerkvenega pevskega zborja Štandrež, moškega pevskega zborja Štmaver z enodejankom in ples z ansamblom Hram.

GORICA - Danes posvet v KB centru

Izobraževanje za potrebe manjšinskih medijev

Danes dopoldne bo pred mednarodno konferenco Media&Change okrogla miza na temo Izobraževanje za potrebe manjšinskih medijev. Posvet, ki bo ob 11. uri v Tumovi dvorani KB centra v Gorici, prireja Slovenski izobraževalni konzorcij. Namen okroglo mize je osvetliti tista področja, za katere se je izkazalo, da je potrebno specifično izobraževanje predvsem mladim kadrov, ki sodelujejo pri oblikovanju manjšinskih medijev. Cilj Slovika je namreč izvesti v obdobju 2014-2019 sklop izobraževalnih programov, na-

menjenih medijem slovenskih manjšin in skupnosti ter drugim manjšinskim medijem Srednje in Vzhodne Evrope oz. Balkana.

»Zato da tako izobraževanje primerno načrtujemo, da preverimo možnosti prijavljanja programa na različne razpise za evropska sredstva in da čnemo s promocijo tako zahtevne dejavnosti, smo predvideli začetno srečanje, ki presega okvir zgolj delovnega sestanka. Predstavniki različnih manjšinskih medijev in drugih subjektov bodo na posvetu predstavili svo-

je poglede, načrte, izkušnje, teoretska izhodišča in primere dobre prakse na področju izobraževanj oseb, ki so vključene v medijske procese digitalne dobe. Zdela se nam je primerno, da posvet povezemo z odmevnijo mednarodno konferenco Media&Change, ki bo potekala v popoldanskem času. Več o tem dogodku dobite na tej povezavi www.giacomellimedia.com/content/media-change-panel-2013,« sporočajo iz Slovika in pojasnjuje, da je današnji posvet v KB centru odprt za javnost, kotizacija ni predvidena.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
PROVVIDENTI, Travnik 34, tel. 0481-531972.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ALLANGELO, Ul. Roma 18, tel. 0481-777019.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. NICOLO', Ul. I Maggio 92, tel. 0481-790338.

Gledališče

FESTIVAL KOMIGO 2013 v Kulturnem domu v Gorici: danes, 17. maja, ob 11. uri izvenabonomaška predstava za šole »Mojčin lepi svet« v režiji Alice in Kajetana Čopa, nastopajo Mojca Robič, Katarina Kumer in Lučka Ročnik. V petek, 20. maja, ob 20.30 večer čarownije »Magi-camente... ride«, nastopajo Magicus, Duo Luis in Magico Cami; informacije in predprodaja vstopnic v Kulturnem domu v Gorici (tel. 0481-33288).

UN CASTELLO DI... MUSICAL & RISATE! v Kulturnem domu v Gorici: v soboto, 18. maja, ob 20.30 »Quando le donne erano di sinistra« Marianna Zanettija; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51/a v Gorici (tel. 0481-30212).

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo v sredo, 22. maja, ob 20.30 glasbena predstava Špasteatra iz Mengše z naslovom »Slovenska muška«; nastopajo Lado Bizovičar, Miha Debevec in Gašper Konec; predprodaja vstopnic na mkapusin@siol.net.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 19.45 - 22.15 »Il grande Gatsby«.
Dvorana 2: 17.30 »Effetti collaterali«; 20.30 »Il grande Gatsby« (digital 3D).
Dvorana 3: 17.40 »Viaggio sola«; 20.00 - 22.00 »Confessions« (preporočen mladim pod 14 letom).

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 19.45 - 22.15 »Il grande Gatsby«.
Dvorana 2: 17.45 - 22.10 »Effetti collaterali«; 20.30 »La casa« (preporočen mladim pod 14 letom).
Dvorana 3: 18.10 - 21.30 »Il grande Gatsby« (digital 3D).
Dvorana 4: 17.15 - 19.50 »Iron Man 3«; 22.15 »L'uomo con i pugni di ferro«.
Dvorana 5: 17.30 - 20.00 »Miele«; 22.00 »Mi rifaccio vivo«.

Razstave

V VILI VICENTINI MINIUSSI na Trgu Unità 24 v Ronkah je na ogled fotografiska razstava z naslovom »Testimenti. Ritratti di resistenti di Ronchi Luciana Maniaja; do 22. maja, 9.00-12.30.

STUDIOFAGANEL na Drevoredu 24. maja 15/c v Gorici vabi na ogled razstave z naslovom »Di Iorio e il demone della pittura«, ki bo na ogled tuudi v studiu arhitektov Di Dato & Meninno v Ul. Rotta 5 v Gorici in od ponedeljka, 20. maja, v državnih knjižnic v Ul. Mameli v galeriji Maria Di Iorio. V galeriji Studiofaganel od torka do petka 9.30-13.00, 16.00-19.30, ob sobotah 10.00-13.00, 16.00-19.30; v studiu Di Dato & Meninno po domeni studio@didato-meninno.com, tel. 0481-550249); vstop prost.

FOTOKLUB SKUPINA75 vabi na ogled razstave fotografij Simona Zamarja in Marka Vogriča, ki so izdelane po antičnih postopkih fotografije z naslovom »Po starem«; do sobote, 1. junija, od ponedeljka do petka 8.00-19.00, ob sobotah 8.00-12.30; informacije na info@skupina75.it, www.skupina75.it.

V GOSTILNI PRI MILJOTU pri Devetkah je na ogled razstava likovnih del Lojzeta Spacala. Grafike, slike in ena tapiserija bodo na ogled do 15. junija.

Koncerti

MEDNARODNA OPERNA AKADEMIA KRIŽ pri Trstu, ki jo vodi Alessandro Svab, vabi v občinsko gledališče v Tržiču na Rossinijevo operno predstavo »Sivilski Brivec« (»Il Barbiere di Siviglia«) v soboto, 18. maja, ob 20. uri. V jutranjih urah bodo predstave za otroke.

KONCERT »VOLIAMO LA PACE - HOČEMO MIR« bo v četrtek, 23. maja, v kleti rubijskega gradu na Gornjem Vrhu 40. Gosta bosta goriška pevka Gabriella Gabrielli (Zuf de Žur) in priznani slovenski kantavtor Vlado Krešlin. Spremljal jih bo trio Diego Todesco (kitara), Maurizio Veraldi (klavijature) in Sašo Debelec (kontrabas).

Koncert sodi v okvir pobud goriške pokrajine ob 100-letnici 1. svetovne vojne. Zaradi omejenega števila razpoložljivih mest organizatorji pripravljajo zainteresiranim rezervacijo vstopnic, oz. vabil; informacije v uradu Kulturnega doma v Gorici (tel. 0481-33288).

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE za osnovnošolce v organizaciji Zveze slovenskih kulturnih društev bodo od 27. do 31. avgusta v Debelem rticu. Rok prijave zapade 30. maja; informacije po tel. 040-635626.

10. POLETNA ŠPORTNA ŠOLA za fante in dekleta od 10. do 14. leta bo potekala od 17. junija do 19. julija (5 tedenskih izmen) od 8.30 do 15.00. Ponuja dinamičen in zabaven športni program: kajakaštvo, tenis, kolesarjenje, pohodništvo, plavanje in jadranje, rafting in atletiko, vsak dan... nekje drugje! Veliko bo ekskurzij, izletov, predvsem pa sproščene zabave; informacije in vpisovanje v Dijaškem domu, po tel. 0481-533495 do zasedbe mest.

POLETNO SREDIŠČE SREČANJA 2013 za otroke od 3. leta dalje bo potekalo od 10. junija do 3. avgusta od 7.30 do 13.30 oz. 15.30 v Zavodu Sv. Družine v Ul. Don Bosco 66 v Gorici v organizaciji AŠZ Olympia in Skupnosti družin Sončnica iz Gorice; predvpis s popustom do 7. junija. Na programu igre, animacija, risanje, ročni izdelki, izleti, kopanje v bazenu, veliko športa in zabave; informacije in vpisovanje vsak dan v jutranjih in večernih urah po tel. 335-5952551 (Damijana).

POLETNOSTI 2013: Mladinski dom prireja med 3. in 7. junijem Pripravo na malo maturu za tretješolce; med 10. in 21. junijem Poletne izive za petošolce in srednješolce (z videodelavnico, izleti, adrenalinski pustolovščinami,...); med 24. in 28. junijem Zeleni teden za srednješolce; med 26. avgustom in 6. septembrom pripravi na začetek pouka Šola za šolo za osnovnošolce in Srednja na štartu za srednješolce; med 2. in 6. septembrom tečaj Vstop v srednjo šolo, za peto-prvošolce; informacije in vpisi po tel. 334-1243766, 328-3155040, 0481-546549 / 536455 ali po elektronski pošti mladinskidom@libero.it.

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE za osnovnošolce v organizaciji Zveze slovenskih kulturnih društev bodo od 27. do 31. avgusta v Debelem rticu. Rok prijave zapade 30. maja; informacije po tel. 040-635626.

10. POLETNA ŠPORTNA ŠOLA za fante in dekleta od 10. do 14. leta bo potekala od 17. junija do 19. julija (5 tedenskih izmen) od 8.30 do 15.00. Ponuja dinamičen in zabaven športni program: kajakaštvo, tenis, kolesarjenje, pohodništvo, plavanje in jadranje, rafting in atletiko, vsak dan... nekje drugje! Veliko bo ekskurzij, izletov, predvsem pa sproščene zabave; informacije in vpisovanje v Dijaškem domu, po tel. 0481-533495 do zasedbe mest.

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE za osnovnošolce v organizaciji Zveze slovenskih kulturnih društev bodo od 27. do 31. avgusta v Debelem rticu. Rok prijave zapade 30. maja; informacije po tel. 040-635626.

10. POLETNA ŠPORTNA ŠOLA za fante in dekleta od 10. do 14. leta bo potekala od 17. junija do 19. julija (5 tedenskih izmen) od 8.30 do 15.00. Ponuja dinamičen in zabaven športni program: kajakaštvo, tenis, kolesarjenje, pohodništvo, plavanje in jadranje, rafting in atletiko, vsak dan... nekje drugje! Veliko bo ekskurzij, izletov, predvsem pa sproščene zabave; informacije in vpisovanje v Dijaškem domu, po tel. 0481-533495 do zasedbe mest.

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE za osnovnošolce v organizaciji Zveze slovenskih kulturnih društev bodo od 27. do 31. avgusta v Debelem rticu. Rok prijave zapade 30. maja; informacije po tel. 040-635626.

10. POLETNA ŠPORTNA ŠOLA za fante in dekleta od 10. do 14. leta bo potekala od 17. junija do 19. julija (5 tedenskih izmen) od 8.30 do 15.00. Ponuja dinamičen in zabaven športni program: kajakaštvo, tenis, kolesarjenje, pohodništvo, plavanje in jadranje, rafting in atletiko, vsak dan... nekje drugje! Veliko bo ekskurzij, izletov, predvsem pa sproščene zabave; informacije in vpisovanje v Dijaškem domu, po tel. 0481-533495 do zasedbe mest.

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE za osnovnošolce v organizaciji Zveze slovenskih kulturnih društev bodo od 27. do 31. avgusta v Debelem rticu. Rok prijave zapade 30. maja; informacije po tel. 040-635626.

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE za osnovnošolce v organizaciji Zveze slovenskih kulturnih društev bodo od 27. do 31. avgusta v Debelem rticu. Rok prijave zapade 30. maja; informacije po tel. 040-635626.

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE za osnovnošolce v organizaciji Zveze slovenskih kulturnih društev bodo od 27. do 31. avgusta v Debelem rticu. Rok prijave zapade 30. maja; informacije po tel. 040-635626.

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE za osnovnošolce v organizaciji Zveze slovenskih kulturnih društev bodo od 27. do 31. avgusta v Debelem rticu. Rok prijave zapade 30. maja; informacije po tel. 040-635626.

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE za osnovnošolce v organizaciji Zveze slovenskih kulturnih društev bodo od 27. do 31. avgusta v Debelem rticu. Rok prijave zapade 30. maja; informacije po tel. 040-635626.

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE za osnovnošolce v organizaciji Zveze slovenskih kulturnih društev bodo od 27. do 31. avgusta v Debelem rticu. Rok prijave zapade 30. maja; informacije po tel. 040-635626.

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE za osnovnošolce v organizaciji Zveze slovenskih kulturnih društev bodo od 27. do 31. avgusta v Debelem rticu. Rok prijave zapade 30. maja; informacije po tel. 040-635626.

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE za osnovnošolce v organizaciji Zveze slovenskih kulturnih društev bodo od 27. do 31. avgusta v Debelem rticu. Rok prijave zapade 30. maja; informacije po tel. 040-635626.

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE za osnovnošolce v organizaciji Zveze slovenskih kulturnih društev bodo od 27. do 31. avgusta v Debelem rticu. Rok prijave zapade 30. maja; informacije po tel. 040-635626.

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE za osnovnošolce v organizaciji Zveze slovenskih kulturnih društev bodo od 27. do 31. avgusta v Debelem rticu. Rok prijave zapade 30. maja; informacije po tel. 040-635626.

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE za osnovnošolce v organizaciji Zveze slovenskih kulturnih društev bodo od 27. do 31. avgusta v Debelem rticu. Rok prijave zapade 30. maja; informacije po tel. 040-635626.

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE za osnovnošolce v organizaciji Zveze slovenskih kulturnih društev bodo od 27. do 31. avgusta v Debelem rticu. Rok prijave zapade 30. maja; informacije po tel. 040-635626.

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE za osnovnošolce v organizaciji Zveze slovenskih kulturnih društev bodo od 27. do 31. avgusta v Debelem rticu. Rok prijave zapade 30. maja; informacije po tel. 040-635626.

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE za osnovnošolce v organizaciji Zveze slovenskih kulturnih društev bodo od 27. do 31. avgusta v Debelem rticu. Rok prijave zapade 30. maja; informacije po tel. 040-635626.

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE za osnovnošolce v organizaciji Zveze slovenskih kulturnih društev bodo od 27. do 31. avgusta v Debelem rticu. Rok prijave zapade 30. maja; informacije po tel. 040-635626.

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE za osnovnošolce v organizaciji Zveze slovenskih kulturnih društev bodo od 27. do 31. avgusta v Debelem rticu. Rok prijave zapade 30. m

Hokej: znani polfinalisti

HELSINKI - V polfinalu svetovnega prvenstva elitne skupine v hokeju na ledu so se uvrstile Švica, ZDA, Finska in Švedska. Finski hokejisti so pred domaćimi gledalci premagali s 4:3 svetovne podprvake Slovake, ZDA je z 8:3 premagala Ruse, Švica je bila boljša od Češke z 2:0. V včerajšnji zadnji tekmi je slavila Švedska, ki je po kazenskih strelkah premagala Kanadčane (2:3). Polfinale (jutri): ob 15.00 Švica - ZDA, ob 19.00: Finska - Švedska.

V finalu Miami in Memphis

OKLAHOMA CITY - Košarkarji Miami Heat in Memphis Grizzlies so se v končnici lige NBA prebili v finale konference. Grizliji so na peti tekmi v gosteh z 88:84 premagali Oklahoma City Thunder in se s 4:1 v zmagah uvrstili v finale zahoda. Enak podvig je na vzhodu uspel Miamiju, ki je doma s 94:91 premagal Chicago Bulls in se prav tako s 4:1 uvrstil v finale. Na fotografiji ANSA igralec Memphisa Marc Gasol.

KOLESARSTVO - Na Dirki po Italiji je spet odločal sprint

Cavendish tretjič, Wiggins odpisan

Zaradi infekcije pljuč je angleški kolesar zaostal več kot tri minute in zdrknil na 13. mesto - Uspeh kariere je dosegel Luka Mezgec s 3. mestom

MORENO ARGENTIN «Nibali je odličen, ekipe slabša»

Med gledalci, ki so v sredo na cilju v Cassu pričakovali kolesarje, je bil tudi nekdanji svetovni prvak Moreno Argentin. Rade volje se je slikal z navijači in prijazno pristal na krajsi pogovor.

Eтапа в Vajontu ni pomembna le iz športnega vidika.

»Brez dvoma ima etapa globlji pomen. Ko se je zgodila tragedija Vajonta sem bil še majhen in nisem razumel, kaj se je zgodilo. Kasneje sem spoznal te kraje, saj se tu večkrat treniral. Mislim, da nam ta etapa pomaga, da ne pozabimo na tragedijo ter da razumemo, kaj lahko povzroči človeška malomarnost.«

Kaj mislite o dosedanjem poteku Gira?

»Giro je bil razgiban vse do etape na kronometer v Saltari. Pozitivno me je presenetil Nibali, ki ostaja med favoriti ampak ni še zmagal, tudi ker po mojem mnenju nima dovolj močne ekipe.« (E.B.)

Izidi 12. etape: 1. M. Cavendish (VBr/Quick Step) 3:01:47, 2. N. Bouhanni (Fra/FDJ), 3. L. Mezgec (Slo/Argos), 4. G. Nizzolo (Ita/RadioShack), 5. B. Lancaster (Avs/Orica), 14. G. Basso (Slo/VaccaSoleil) isti čas, 122. B. Wiggins (VBr/Sky) 3:17, 180. R. Vrečer (Slo/Euskaltel Euskadi) 4:24. **Skupni vrstni red:** 1. V. Nibali (Ita/Astana) 43:26.7, 2. C. Evans (Avs/BMC) + 0:41, 3. R. Uran (Kol/Sky) 2:04, 4. R. Gesink (Niz/Blanco) 2:12, 5. M. Scarponi (Ita/Lampre) 2:13, 6. M. Santambrogio (Ita/Vini Fantini) 2:55, 13. Bradley Wiggins (VBr/Sky) 5:22.

NOGOMET Beckham bo obesil čevlje na klin

LONDON - Kariera enega najbolj priljubljenih nogometnika vseh časov, Angleža Davida Beckhama, se bliža koncu. Osemintridesetletni nogometnik je napovedal, da bo po koncu sezone zaključil športno pot, ki jo bo končal kot francoski prvak, saj si je njegov Paris St. Germain (PSG) že zagotovil naslov. Beckham je postal prvi Anglež, ki se je naslova državnih prvakov veselil v štirih različnih državah: z Manchesterom Unitedom, Realom, Los Angelesom Galaxyem in letos z PSG-jem. Za angleško reprezentanco je odigral 117 tekem, v katerih je dosegel 17 golov. Z njim je trikrat nastopil tudi na svetovnem prvenstvu.

TENIS - ATP V Portorožu (morda) tudi slovenska elita

PORTOROŽ - Po letu premora bo Teniška zveza Slovenije (TZS) znova organizirala turnir za profesionalne igralce. V prvem tednu julija bo v Portorožu prvi Tilia Slovenia Open, turnir serije challenger z nagradnim skladom 30.000 evrov. Od slovenskih tenisačev bodo verjetno nastopili Aljaž Bedene, Blaž Kavčič in Blaž Rola, morda tudi Grega Žemlja. Udeležba slovenskih igralcev je hkrati vezana na nastope le-teh na tretjem grand slam turnirju v Wimbledonu.

NOGOMET Vesna Cup: S Krasom bo igrala Zarja

Zarja - Primorec 3:2 (1:1, 0:0) po 11-metrovkah
Strelca: avtograd, Menichini iz enajstmetrovke. Izključen: Ghezzo.
Zarja: De Mattia, Jevnikar, Franco, Cappai, Santoro, Yatchominou, Ruggiero, Aiello, Ghezzo, Kočič, Cermelj, Rossoni, Segulin, Sincovich, Milič, Bernobi.
Primorec: Sokolic, A Di Gregorio, Cirić, Debernardi, R. Castrillon, Skolnik, Ruzzier, M. Di Gregorio, Ronci, Menichini, D'Avanzo; Barbato, Zagan, meola, M. Castrillon, Sau.
Zarja je sinoči v drugem četrtnfinalnem srečanju turnirja Vesna Cup po izenačeni tekmi in po izvajanju enajstmetrovki premagala ekipo Primorca, ki je sicer imel rahlo terensko premoč, ni pa bil dovolj priseben pri zaključevanju na gol. Zarja se bo v polfinalu v četrtek, 23.5., sproprjela s Krasom. (lako)

slug moštveni kolegi. Opravili so grozansko delo, še deset kilometrov pred ciljem smo zaostajali minutno in vse je bilo v njihovih rokah. Zaradi dejana in spolzkih cest nisem verjel, da bomo ujeli ubežnike, vse je kazalo na to, da tokrat zmagovalca ne bo odločil sprint skupine, a se je vendarle izšlo,« ni skrival zadovoljstva kolesar z otoka Man, ki bi lahko imel nekoliko težejo delo, če bi imel Luka Mezgec, vzhajajoča slovenska sprinterska »zvezda«, pred začetkom sprinta boljši položaj. Tako pa je bil zaprt in zmage Britanca ni mogel ogroziti, je pa dokazal, da njegovi uspehi na dirki po Švici (četrta mesta) niso bili slučajni ter da je po odstopu Nemca Johna Degenkolba upravičeno prevzel kapetanski trak v svoji ekipi. (STA)

ATLETIKA - Snežana Rodič

S tržaške Kolonje v kitajski Šanghaj

Mladi Borovi atleti in atletinje so jo zbrano poslušali. Bili so kot očarani. Očitno so dobro vedeli, kdo je Snežana Rodič, ki bo konec tedna (v soboto, 18. maja) nastopila v drugi etapi atletske Diamantne lige v Šanghaju na Kitajskem. Na atletski stadion na Kolonjo pri Trstu je koprsko atletinjo pospremila someščanka, Borova ukrajinska atletinja Vera Bobyk. »Pravzaprav me je angažirala prav Vera, s katero sva odlični prijateljici. Predlagala mi je, ali bi se preizkusila kot trenerka. Malo sem pomisnila in ji nato odgovorila pritrdirnilo. Zame bo nova izkušnja. Vero bom vsekakor le nadomeščala,« nam je pred prvim treningom povедala še ne 31-letna Snežana, ki je odlično začela novo atletsko sezono. V troskoku je pred kratkim v kvalifikacijah atletskega pokala Slovenije v Mariboru dosegla izid s 14,10 metra. »Želela sem si, da bi se nam Snežana pridružila tu pri Boru. Zaradi študijskih obveznosti odhajam za nekaj časa v Ukraino. Kmalu pa se bom vrnila in se znova pridružila Boru,« je dejala Bobykova.

Rodičeva se bo torej prvič preizkusila kot trenerka. »Nekaj časa bom potrebovala, da se malo privadem trenerskemu delu. Vsekakor je bil to iziv, ki sem si ga vedno želela in čas je, da se tudi preizkusim na terenu. Delo z mladimi me je vedno navduševalo,« je povedala Rodičeva, ki se

bo vsekakor še naprej stodostotno posvečala treniranju in nastopom med elito. »Letošnji glavni cilj je nastop na svetovnem prvenstvu, ki bo od 10. do 18. avgusta v Moskvi. V Mariboru sem za deset centimetrov zgrešila normo B za nastop na SP. Glede na to, da je bil še začetek sezone, sem zelo zadovoljna, saj je bil to trenutno tretji letosnji izid na svetu,« je še doda plavolasta koprsko atletinja, ki brani barve ljubljanskega kluba Mass. Zjutraj trenira namreč v Ljubljani, popoldne pa na Obali. »Treningi so naporni, ampak samo tako sem lahko konkurenčna z najboljšimi na svetu,« razmišlja Rodičeva.

Mladi Borovi atleti in atletinje bodo torej imeli možnost, da se še veliko naučijo in napredujejo. (jng)

»Nikoli nisem bil posebno veren. Neprestano nespoštovanje in ogrožanje principa laičnosti pa me je še dodatno spodbudilo, da sem se včlanil v UAAR, vsedržavno združenje ateistov in racionalnih agnostikov. To je bilo obdobje okoli leta 2007, ko je združenje zabeležilo nasprost zelo visoko število vpisov. Za tak porast se lahko zahvalimo tudi izjavam ta-

vsak pride samostojno in po lastni poti. Delno predstavlja to tudi neko šibkost, saj veliko različnih pogledov pomeni tudi večje težave pri uveljavljanju lastnih pravic,« trdi Giancarlo.

Med svojimi prizadevanji UAAR podpira tudi vse tiste, ki bi se zaradi utemeljenega razloga želeli odpovedati zakramantu krsta in biti tako izbrisani iz krstne knjige. Vedno več ljudi se v Italiji odloči za tovrstno potezo.

Združenje

Bog (ne) obstaja?

Sicer je Gianluca zaradi svoje izobrazbe in dela v bistvu nekako prisiljen, da postavi v dvom skoraj vsako stvar. Tudi za vse ostale pa je težko obiti eksistencialno vprašanje, ki že tisočletja spravlja v nemir celotno človeštvo: ali bog obstaja? Tako De Luca: »Dokler ne dobis nasprotnega dokaza, nič ne obstaja. To je najbolj enostavna možna razlaga sveta. Ne potrebujemo nobenega božanstva, da je naše življenje smiseln!«

V preteklem stoletju se je večkrat enačilo prepičanje o neobstaju boga s komunističnim oz. levicarskim pogledom na svet. Prodoren in ironično

prepričljiv kantavtor Giorgio Gaber je v svoji znanosti med drugim trdil, da »je bil marxista komunist, ker je bil ateist do take mere, da je potreboval drugega boga!«

Predvsem v nekaterih državah je to drža-

lo: ko-
munizem in ateizem
sta sovpadala. Ni pa neke nujne
povezave.

Priznati moramo, da mnogi izmed nas dobesedno potrebujejo nekaj, kar verjeti, naj bo to bog ali kaj drugega. Občutek pripadnosti in skupnosti sta nedvomno zelo pomembna dejavnika. Veroizpovedi so bile od vedno sposobne vse to zaobjeti. »Vera je opij za ljudstvo«, je pravil že stari Marx. »Oblasti so večkrat uporabljale religijo kot sredstvo družbene kontrole. Ljudje so tako sprejemali stvari, ki bi bile drugače težko sprejemljive,« meni Giancarlo De Luca in podarja, da ostaja katoliška Cerkvena tudi danes ena izmed močnih oblasti v Italiji, tudi iz finančnega vidika: »Skoraj ena četrtnina nepremičnin v državni način na drugi način pripada Cerkvi.«

Cerkvena pa se tudi zaveda dejstva, da postopoma izgublja svoj nekdanji vpliv, zato se skuša vedno bolj spojiti z družbenim dogajanjem klubov stevilnim privilegijem, ki jih že itak uživa.

Člani združenja UAAR si zaradi tega prizadevajo, da bi prišlo do ukinitve ali pa vsaj do večje prozornosti v javnem financiranju veroizpovedi. Katoliška cerkev je kot najbolj vplivna in številna cerkev v Italiji tudi neizbežno najbolj izpostavljena kritikam. »Izhodiščni problem je po mojem mnenju, da vere ne uspejo udejanjati strpnosti. Težko sprejemajo, da bi nekdo drug lahko imel iste pravice. Nedvomno pa so Italijani veliko bolj laični kakor njihovi politiki,« zatrjuje De Luca.

Raj lahko počaka...

Trenutno aktivistke in aktivisti UAAR-a zbirajo na številnih ulicah v Italiji podpise v podporo uzakonitvi evtanazije. Posameznik naj bi imel možnost, da lahko sam odloča o svoji usodi, tudi ko ta postane izredno težka. »Nekateri še vedno zagovarjajo, da se preko trpljenja približamo bogu ali pa, da je življenje sveto. Nedvomno je strah pred smrtno globoko zasidran v vseh nas. Ljudje pa kar množično prihajajo k nam in nam postavljajo številna vprašanja,« je pojasnil Giancarlo. V okvir laičnosti in prizadevanj združenja ostaja odprtih cel kup vprašanj. Dovolj je pomisliti, da istospolne zvezze v Italiji še vedno niso uradno priznane in niso deležne enakopravne obravnave.

Kaj pa poučevanje verouka v javnih šolah, ki ga predvidevajo Lateranske pogodbe? Čeprav je obiskovanje verouka postalno izbirno, situacija še vedno ni zadovoljiva. Ustrezen alternativni možnosti za vse, ki nočejo obiskovati verouka, namreč ni. »Govori se le o katoliški veri, vse ostale verouizpovedi so izvzete. Če bi bil pristop do verouka kulturni ali antropološki, bi situacija bila drugačna. V bistvu pa gre za indoktrinacijo. Učbenike morajo odobriti verske oblasti. Te prav tako odločajo o profesorjih verouka, čeprav jih potem plačuje država,« meni naš intervjuvanec.

S to številko smo se želeli posvetiti ateizmu in pogle-

du na svet, o

katerem se večkrat ne govorja in ki po-

nuja številna izhodišča. Eno izmed gesel

združenja UAAR se glasi: »Raj lahko počaka,

tvoje pravice pa ne!« Vredno se je zamisliti ...

Mladi, pozor!

Slovenski raziskovalni inštitut - SLORI razpisuje nagrade za zaključena univerzitetna dela druge in tretje stopnje, diplome štiriletnih študijskih programov, magisterije in doktorate. Razpis je namenjen interesentom, ki so do zapadlosti razpisa opravili diplomski oz. podiplomski študij na družboslovnih področjih. Kandidati lahko prijavijo naloge, ki predstavljajo pomemben ali izviren doprinos k poznavanju slovenske skupnosti v Italiji. Prijavne obrazce z razpisnimi pogoji lahko interesenti dobijo na sedežu inštituta (Trst, Ulica Beccaria 6) oz. na spletni strani www.slori.org. Rok oddaje prijavne dokumentacije je ponedeljek, 17. junija 2013.

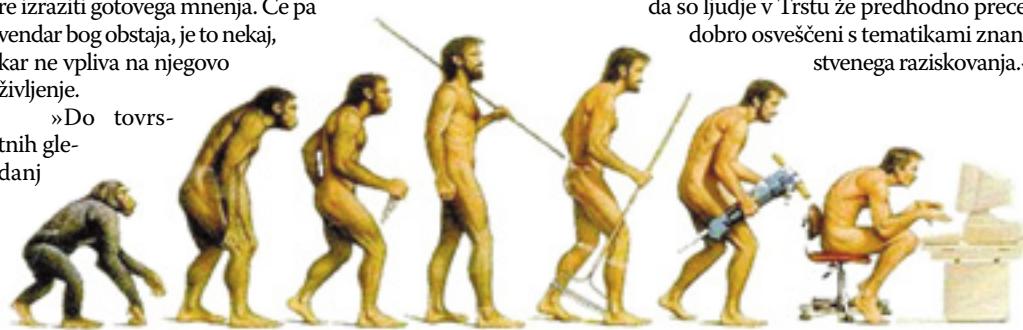
Religija, opij judstva?!

kratnega
papeža Benedikta XVI.,«
nam je povedal Giancarlo De Luca, koordinator tržaške sekcije združenja. Po izobrazbi je teoretični fizik. Študijska pot ga je iz Pise pripeljala v Trst, kjer trenutno opravlja doktorat v znanstveno-raziskovalni ustanovi SISSA.

Ateizem, agnosticizem, laičnost ...

Zaščita vrednot laičnosti države je eden glavnih ciljev združenja UAAR, ki si ob tem prizadeva tudi za zaščito pravic in ovrednotenje neverskih pojmovanju sveta. Že v samem imenu združenja sobivata dva različna pojma: ateizem in racionalni agnosticizem. Razlika med njima je v bistvu v tem, da prvi kategorično zanika obstoj boga, drugi pa pušča odprtih več možnosti. Agnostic trdi, da o tem ne more izraziti gotovega mnenja. Če pa vendar bog obstaja, je to nekaj, kar ne vpliva na njegovo življenje.

»Do tovrs-
tnih gle-
danj

Preblisk tedna - Preblisk tedna - Preblisk tedna

»Tako desni kot levi ekstremisti nimajo nobenega smisla za humor!«

Srbski režiser Srđan Dragojević o polemikah na račun njegovega filma Parada

Preblisk tedna - Preblisk tedna - Preblisk tedna

Šepeta se ... Šepeta se ... Šepeta se ... Šepeta se ... Šepeta se ...

Srhljivke kot prispoloba družbe?

Čedalje bolj priljubljeno filmsko zvrst nedvomno predstavlja družina srhljivk. Te pa se še dodatno delijo na tipične horror srhljivke, kjer se kri pretaka kot deroča reka in kosti pokajo kot prenapolnjeni balončki in na psihološke srhljivke, kjer se junak izgublja v svoji zgodbolini ali psihi.

O srhljivkah bi lahko marsikaj povedali. Pravzaprav se sprašujemo, če je ta filmska zvrst res tako oddaljena od realnosti, kot si mnogi mislijo, ali pa če so filmi nekako ogledalo družbe.

Mnogi bi zelo težko verjeli, da predstavlja srhljivke ogledalo družbe, saj se v njih pojavljajo psihopati, ki režejo glave, žile, oči. Mogoče se nam taka slika zdi zelo daleč od realnosti.

A zaustavimo se za trenutek na to temo: norost. Ali mogoče ne vidimo, da je današnji človek čedalje bolj nervozan in stresiran? Moderna družba, ki od nas zahteva 110%, nas dejansko izčrpa in povzroča v vseh nas nek čuden občutek utrujenosti. Ali bolje: nore utrujenosti. Stres. Teža problemov. Družba psihopatov. Hinavščina. Laži. Sebičnost.

Morda nam je sedaj malo bolj jasno, zakaj je človek pravzaprav tako nor. Vsi mi smo nori, po svoje. Problem nastane, ko se svoje norosti zavedamo in je ne zdržimo več. Tedaj nas teža problemov dejansko pokoplje. Rešitev ni: ali se rešimo samih sebe ali pa se rešimo tistih, ki so problem povzročili. Tistih, ne tistega. In se tako začne srhljivka. Naša srhljivka.

Mogoče filmi le posnemajo realnost. Ko so Pirandella zasuli s kritikami, češ da je njegov Il fu Mattia Pascal nemogoč roman, ki se ne sklada z realnostjo, je avtor poslal časopisu Corriere della Sera dva članka, v katerih sta bili zabeleženi dve, navidezno nemogoči zgodbi. Pirandello je še dodal, da si v življenju ni treba ničesar izmišljati, saj je življenje samo po sebi naročno in čudno.

Torej nič čudnega, če bi v konkretnem svetu opazili psihopate, ki mladim dekletom režejo trebuhe ali če bi videli deklice, ki pridejo iz našega televizijskega ekrana. Seveda se v srhljivkah še posebno poudari tragičnost in strah, kar režiserji še obogatijo s scenami, v katerih se pojavljajo obglavljeni junaki, kjer se kri pretaka kot Nil, ali kjer mrtvi ponovno oživijo. Obenem pa

moramo razumeti, da pritisk sebične družbe res privede človeka, da znori in da se začenja vesti na neobičajen način. Nič čudnega, če se v časopisih občasno pojavljajo članki o serijskih mordcih, ki kruto ubijajo svoje žrtve. Res je: to se ne bi smelo dogajati. Obenem pa ne moremo obrniti glave in se delati, da se nič ne dogaja.

Zato odprimo oči in poglejmo samo za trenutek ta svet. Ali ni to neprestana kruta srhljivka?

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi V ospredju
21.05 Koncert: Plava trava zaborava, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina caffè **6.30** Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **12.00** Odd.: La prova del cuoco **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Verdetto Finale **15.15** Aktualno: La vita in diretta **17.00** Dnevnik **18.50** Kviz: L'eredità (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Affari tuoi **21.10** La terra dei cuochi **23.35** Tv7

23.00 Le iene – Seconda serata

Rai Due

6.40 Risanke **8.05** Tgr Montagne **8.35** Nan.: Le sorelle McLeod **10.00** Dnevnik: Tg2 Insieme **11.00** Variete: I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Detto fatto **16.10** Nan.: Senza traccia **17.45** Dnevnik in športne vesti **18.45** Nan.: Cold Case **19.35** Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 **20.30** 22.50 Dnevnik **21.05** Nad.: Rex **23.05** Aktualno: L'ultima parola

Rai Tre

6.00 Aktualno: News Rassegna stampa **6.30** Il caffè **7.00** Tgr Buongiorno Italia **7.30** Tgr Buongiorno Regione **8.00** Aktualno: Agorà **10.00** Dok.: La Storia siamo noi **10.50** Codice a barre **11.25** Dnevnik: Tg3 Minuti **11.30** Buongiorno Elisir **12.00** Dnevnik **12.45** Aktualno: Le storie – Dia-rio italiano **13.10** Nad.: Lena, amore della mia vita **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **15.10** Kolesarstvo: Giro d'Italia 2013, prenos 13. etape (Busseto - Cherasco) **18.05** Dok.: Geo & Geo **19.00** Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.10** Celi, mio marito! **20.35** Nan.: Un posto al sole **21.05** Amore crimi-nale **23.05** E' uno di quei giorni che...

Rete 4

6.20 Mediashopping **6.50** Nan.: T. J. Hoo-ker **7.45** Nan.: Miami Vice III **8.40** Nan.: Hunter **9.50** Nan.: Carabinieri **10.50** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik, vremenska na-poved in prometne informacije **12.00** Nan.: Un detective in corsia **12.55** Nan.: La si-gnora in giallo **14.00** Dnevnik. Vremenska napoved **14.45** Aktualno: Lo sportello di Forum (v. R. Dalla Chiesa) **15.35** Resn. show: Come si cambia Academy **16.05** Film: L'urlo dei giganti (voj.) **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Quinta Colonna – Il Quoti-diano **21.10** Quarto Grado **23.55** Film: Il tunnel (triler)

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** La telefonata di Bel-pietro **8.50** Aktualno: Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum (v. R. Dalla Chie-sa) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nan.: Cento-vetrine **14.45** Uomini e donne **16.05** Show: Amici **16.50** Aktualno: Pomeriggio Cinque **18.50** Igra: Money Drop **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'insolvenza (v. E. Iacchet-ti, E. Greggio) **21.10** Paperissima **23.00** Ru-brika: Supercinema **23.30** Nad.: Tutti per Bruno

Italia 1

7.00 Nan.: Zeke e Luther **7.50** Nan.: Tutto in famiglia **8.40** Nad.: Una mamma per ami-ca **10.30** Nan.: E.R. - Medici in prima linea **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.40** Risanka: Sim-

sonovi **14.35** Risanka: What's my destiny Dragon Ball **14.55** Risanka: Naruto Ship-uden **15.20** Risanka: Lupin **16.00** Internazionali d'Italia BNL Roma **18.30** Dnevnik **19.20** Nan.: CSI – New York **21.10** Film: True Justice – Vicolo di sangue (akc., ZDA, '12, i. S. Segal)

23.00 Le iene – Seconda serata

La 7

7.00 7.50 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.50** Cof-fee Break **11.00** L'aria che tira **12.25** 18.45 Rubrika: I menù di Benedetta **13.30** Dnevnik **14.05** Kronika **14.40** Nan.: Le strade di San Francisco **15.30** Nad.: Diane – Uno sbirro in famiglia **17.10** Nan.: Il Commis-sario Cordier **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** Crozza nel Paese delle Meraviglie **22.20** Odd.: Zeta **0.15** Omnibus Notte

Tele 4

7.00 8.30, 13.20 Deželni dnevnik **7.25** 12.45 Aktualno: Musa Tv **7.40** Dok.: Bor-go Italia **8.05** Dok.: Luoghi magici **13.00** Le ricette di Giorgia **13.45** Rubrika: Qui stu-dio a voi studio News **17.00** Dnevnik **17.30** 23.30 Trieste in diretta **19.30** Dnevnik **20.00** Momenti di liga **20.30** Deželni dnevnik **21.00** Rubrika: Ring **23.02** Deželni dnevnik in vremenska napoved

Slovenija 1

7.00 Dobro jutro **10.10** Risanke, otroške nan. in odd. **11.25** Mi znamo **11.55** Panoptikum **13.00** Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.30** Pogledi Slovenije **15.00** Poročila **15.10** Mostovi – Hidak **15.45** 0.20 Kaj govoris? **16.00** 18.30 Risanke **16.45** Dobra ura **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **18.00** Infodrom **18.10** Moja soba **18.55** 0.35 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.00** Na zdravje! **21.30** Na lepše **22.00** Odmevi, športne vesti in vremenska napoved **23.05** Polnočni klub

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! **8.05** Otroški infokanal **8.50** Infodrom **9.30** Zabavni infokanal **10.05** Dobra ura **11.25** Dobro ju-tro **13.25** Koncert: Čudežne goslice, 2. del **14.45** Prisluhnimo tišini **15.15** Slovenski magazin **15.40** Žogarja **16.10** Rad imam nogomet **16.40** Mostovi – Hidak **17.15** Dok, odd.: Mark Zuckerberg – znotraj Facebooka **18.05** Osmi dan **18.40** Knjiga mene briga **19.00** 0.35 Točka **19.55** Košarka – državno prvenstvo: Krka : Union Olimpija - finale (M), 3.tekma, prenos **21.40** Nan.: Stara nergača **22.15** Nad.: Restavracija Raw **23.10** Film: Anthony Zimmer

Slovenija 3

6.00 19.55, 22.00, 23.15 Sporočamo **6.05** Dnevnik Tv Maribor **6.35** Primorska kronika **7.25** 9.25, 12.25 Evropski premislek **7.35** 20.00, 22.35 Aktualno **8.00** 10.30, 15.30, 17.30 Poročila **8.10** 10.45 Žarišče **8.25** 19.25 Beseda volilcev **9.40** Slovenska kronika **12.40** Politik, to sem jaz! **13.30** Prvi dnevnik **13.55** SVS, izbor **17.50** 19.30, 21.50, 23.20 Kornika **19.00** Dnevnik **20.15** 23.00 Tedenski pregled **20.45** Slovenski Ev-ropejci **21.25** Beseda gledalcev **21.30** 22.50 Žarišče **23.30** Odmevi

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** Vesolje je... **15.00** Back Stage Live **15.30** Film: La cintura d'orione **17.00** Avtomobilizem **17.15** Športna odd. **18.00** Ljudske zgodbe s Krasa **18.10** Iz popotne torbe **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.10 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** 23.40 Šport **19.30** Vsedanes aktualnost **19.55** Košarka - državno prvenstvo: Krka : Union Olimpija - finale (M), 3.tekma, prenos **21.40** Le parole più belle **22.25** Arhivski posnetki **23.10** Blue hole

Tv Primorka

8.00 19.30, 21.30 Dnevnik TV Primorka, vremenska napoved, kultura in videostrani **8.35** 10.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.45** Pravljica **9.00** 18.30 Naš čas **10.30** Video-strani **17.30** Na kavi z Giannijem **18.00** Žogarja na Općinah **20.00** Pražnično v Po-stojni **22.00** Glasbeni večer, sledi TV pro-dajno okno, videostrani

POP Pop TV

6.00 Risane in otr. Serije **7.00** Nad.: Biser **9.00** 10.05, 11.25 Tv prodaja **9.15** 18.05 Se-rija: Larina izbira **10.35** 16.55 Nad.: Kot ukaže srce **11.55** Serija: Družinski kamp razvajancev **14.00** Serija: Pod eno streho **15.00** Nad.: Peklenske mačke **15.55** Nad.: Srčna strast **18.55** 24UR - vreme **19.00** 21.55 24UR - novice **20.00** Film: Ni vse zla-to, kar se sveti (ZDA, '08, i. M. McConaughay, K. Hudson) **22.35** Nad.: Nora Ro-berts **23.00** Eurojackpot

Kanal A

6.55 Risane serije **8.30** 13.45 Nan.: Frasier **8.55** Nan.: Dokler naju smrt ne loči **9.25** 16.35 Nan.: Dva moža in pol **9.55** Top Gear **10.55** Astro TV **12.25** Tv prodaja **12.55** Faktor strahu **14.10** Nan.: Jimova družina **14.40** Film: Medvedek **16.30** 18.00, 19.45 Svet, Novice **17.05** Nan.: Na kraju zločina **18.55** Nan.: VIP **20.00** Film: Policijска akademija 7 (kom.) **21.30** Film: Podtaknjena pošiljka **23.25** Film: Hiša mrtvih 2 – Smrćaka (horror)

RADIO

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; **7.20** Koledar; **7.25** Dobro jutro; **8.00** Poročila in krajevna kronika; **8.10** V novi dan (V studiu Lucija Pirjavec in Marko Sancin); **10.00** Poročila; **10.10** V novi dan - Kulturne diagonale; **11.00** Studio D; **12.20** Zborovski utrip; **14.00** Poročila in deželna kronika; **14.10**, **17.10** Music box; **14.20** Otroški kotiček; **14.35** Je-zikovna rubrika; **15.00** Mladi val; **17.00** Po-ročila in kulturna kronika; **17.30** Odprta knjiga: Boris Kolar: Iqball Hotel – 11. nad.; **18.00** Kulturni dogodki; **19.35** Zaključek od-daj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, **8.30**, **9.30**, **10.30**, **14.30**, **0.00** Poročila; **5.00** Jutro na RK; **7.00** Jutranjik; **8.00** Pre-gled tiska; **8.10** Pogovor s sinoptikom; **8.45** Kronika; **9.00** Dopoldan in pol; **9.10**, **16.20** Pridelitev danes; **10.00** Evropa obsebno; **11.00** Pesem in pol; **12.30** Opoldnevnik; **13.30** Rekel in ostal živ; **15.30** DIO; **17.00** Glasba po željah; **17.30** Primorski dnevnik; **18.00** Bla bla radio; **19.00** Dnevnik; **19.30** Rončel na obali; **21.00** Glasbeni navigator; **22.00** Zrcalo dneva; **22.30** Ari Zona.
RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; **6.15**, **7.00**, **8.30**, **9.30**, **10.30**, **11.30**, **12.30**, **14.30**, **17.30**, **0.00** Poročila; **6.40** Športna zgodba; **6.45** Vreme - Agencija RS za okolje; **7.00** Kronika; **7.30** Vreme - po-datki; **8.15** Dobro jutro; **8.25** Vreme, tem-perature, onesnaženost zraka; **8.45** Kultur-ne prireditev; **8.50** Spored; **9.15**, **17.45** Na-val na šport; **9.35**, **16.33** Popevki tedna; **9.55**-**12.30** Svetovni dan srca; **1**

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.32 in zatone ob 20.32
Dolžina dneva 15.00

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 11.55 in zatone ob 1.09

NA DANŠNJI DAN 1961 - Do 7. ure zjutraj je v 24 urah v večjem delu Slovenije padlo precej dežja, v pasu od Škofjeloškega hribovja do Kozjanskega je bila izmerjena najvišja dnevna višina padavin v maju od začetka meritve. V Izlakah so izmerili 98 mm dežja.

Nad deželo bo vplivala nova atlantska vremenska fronta, nestabilnost ozračja se bo povečala. V soboto bo prehodno dodelal bolj suh zrak. V nedeljo nas bo doseglja nova vremenska motnja.

Vreme bo nestanovitno, pretežno oblago s plohami in nevihtami. Kolicičina padavin bo močna, ne bo pa deževalo nepreklenjeno. Ponekod bodo možni tudi močnejši naliivi. Vmes bodo lahko kratkotrajne delne razjasnitve. Meja sneženja bo nad okoli 2200m. Ob morju bo pihal zmeren južni veter.

Pretežno oblago bo, občasno bodo še padavine, deloma plohe, tudi posamezne nevihte. Ponekod bo pihal južni veter, ob morju jugo. Najnižje jutranje temperature bodo od 10 do 15, najvišje dnevne od 14 do 20, v vzhodni Sloveniji do 23 stopinj C.

Po nižinah in ob morju bo prevladovala le zmerna oblago; pihal bo zmeren jugozahodnik. V hribih bo več spremenljive oblago.

Jutri bo sončno, le v hribovitem svetu zahodne Slovenije bo nekaj oblago. Pihal bo jugozahodni veter. V nedeljo in ponedeljek bo na severovzhodu delno jasno in povečini suho. Drugod bo spremenljivo oblago s krajevnimi plohami in nevihtami.

PLIMOVANJE
Danes: ob 2.39 najvišje -4 cm, ob 5.10 najvišje -2 cm, ob 11.26 najvišje -28 cm, ob 18.36 najvišje 34 cm.
Jutri: ob 2.10 najvišje -13 cm, ob 6.45 najvišje 3 cm, ob 12.18 najvišje -29 cm, ob 19.04 najvišje 41 cm.

MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja 18,5 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 19 2000 m 3
1000 m 11 2500 m 0
1500 m 6 2864 m -1
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah do 7,5 in v gorah 8,5.

Vprašajte za kontrolo sluha povsem brezplačno

audiopro
Strokovnjaki za sluh
by Romano

PREIZKUS NAPRAV Z DIGITALNO TEHNOLOGIJO,
KI SO DEJANSKO NEVIDNE
PO SPORAZUMU Z ASL IN INAIL
TEL. 040 638775

Trst - Ulica Massimo d'Azeleglio 2 - Tel.: 040 638 775

CANNES - Včeraj številna, predvsem mlada pubika

Na festivalu dan »teenagerjev«

CANNES - Po dežju, ki je prisilil prireditelje, da so včeraj zamenjali dolgi rdeči tepih, ker je bil tako namočen, da se po njem ni več dalo stopati, je včeraj popoldne v Cannesu končno posijal plah žarek sonca in omogočil nadvse številni, predvsem mladi publiki, da je vse do večera zasledovala Emma Watson, nekdano čarownico iz Harryja Potterja.

Nasploh je bil včerajšnji festivalski dan posvečen mlajšim. Od čudovite sedemnajstletne Isabelle, protagonistke Ozonovega Jeune & Jolie (Mlada in lepa), ki se po kratki letni poletni počitniški ljubezni, ob povratku v Pariz odloči za prostitucijo, do skupine losangeleških najstnic, ki se zabavajo s tem, da kradejo v vilah njihovih hollywoodskih miljenčkov (kot pripoveduje Sofia Coppola v nano-vejšem Bling Ring). Pa tudi mimo mehiške revščine, kjer se najstniki ukvarjajo z nekoliko različnimi težavami: preživetjem (v filmu Heli, Amata Escalanteja).

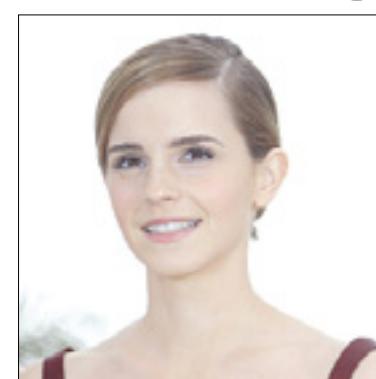
V Cannesu so tako včeraj gospodovali »teenagerji«. Na festivalskem platnu so se zvrstili najstniki in njihova življenja. François Ozon, Sofia Coppola in Amat Escalante so vsak na drugem koncu sveta posneli tri filme s skupno tematiko: v svoje kamere so ujeli zgodbe še ne polnoletnih fantov in dekle, ki se v različnih situacijah in z bistveno različnimi pogoji ukvarjajo z dvomi in težavami odrasčanja, a tudi s problemi družbe v kateri živijo. Mehinski režiser Amat Escalante, eden osrednjih sodelavcev bolj poznanega Carlosa Reygadasa, je zgodbo o Heliju in Esteli postavil v razdejano mehiško predmestje Guanajuato. Tam o ži-

vljenju, bolj kot sile javnega reda odločajo vojaške skupine in to z uporabo najokrutnejšega nasilja. Film pripoveduje o dvanajstletni deklici, ki jo usoda prisili, da zraste predčasno in ko že sanja, da je nekoliko starejši Beto njen princ na belem konju, s katerim bo zbežala in se takoj poročila, se stvari trajčno končajo.

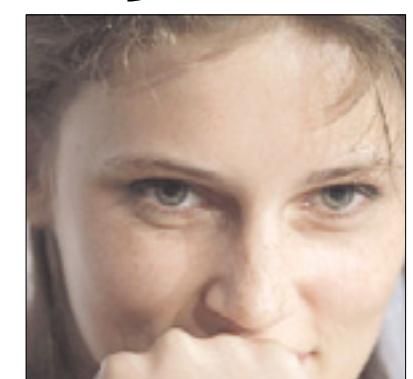
Za šokantni portret postavljen v lepoto Pariza pa se je odločil François Ozon, ki je glavno vlogo filma Jeune & Jolie zupal res izredni Marini Vacht. Ozon je najbrž tudi tokrat, kot se mu je že zgodilo v preteklosti, uspel odkriti izjemni filmski talent. Bivši manekenki Vacthovi je namreč zaupal vlogo sedemnajstletne Isabelle, nove Lolite, ki se v hotelih za plačilo srečuje z nepoznanimi moškimi.

Sofia Coppola ANSA

Emma Watson ANSA

Marini Vacht ANSA

Sekcijo Un certain regard (Poseben pogled) pa je včeraj odpri The bling ring Sofie Coppola. Pretresljivo resni-

čna zgodba, o skupini petih komaj odraslih otrok, ki se spremenijo v roparje in vlamljajo v hiše znanih oseb-

nosti. Lider skupine mladih tatičev je Emma Watson. Nekdanja Hermione Harryja Potterja posebbla tako eno od članic tolpe, ki je pred petimi leti praznila hiše Kirsten Dunst, Orlando Bloom, Lindsay Lohan, Megan Fox in Paris Hilton, ki v filmu igra samo sebe.

Vedno v sklopu Un certain regard pa so včeraj predstavili še en film povzet po resnični zgodbi in za katerega je veljalo veliko pričakovanje. To je Fruitvale station mladega Ryana Cooglerja, nagrada žirje in občinstva na preteklem Sundance festivalu, ki je prvi dolgometražec posvetil umoru mladega Oscarja Granta. Temnopoltega mladeniča, ki ga je v Oaklandu prvega januarja 2009, nasilno ubil policist. Dogodek so takrat s telefonom posneli številni očividci, ki so nato video objavili tudi na spletu. V Semaine de la Critique je včeraj zaživelio tudi prvo italijansko delo letosnje izvedbe. Salvo, v režiji Antonia Piazze in Fabia Grassadonie, se vrača k mafjski tematiki, čeprav se je tokrat loteva iz morilskega zornega kota. (Iga)

Režiser
Franois Ozon
je glavno vlogo
filma
Jeune & Jolie
zaupal res
izredni
Marini Vacht
ANSA